

**UCHWAŁA NR XXXVIII/268/2016
RADY MIEJSKIEJ W ŁOCHOWIE**

z dnia 30 grudnia 2016 r.

**w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łochów
na lata 2016 - 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r., poz. 446, ze zm.) oraz na podstawie „Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. (MliR/H 2014-2020/20(01)/07/2015,) Rada Miejska w Łochowie uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łochów na lata 2016 - 2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łochowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Łochowie

Andrzej Suchenek

Załącznik nr 1
do uchwały nr XXXVIII/268/2016
Rady Miejskiej w Łochowie z dnia 30.12.2016 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łochów na lata 2016–2022

Grudzień 2016 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
2.	Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	5
3.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	7
3.1.	Metodologia opracowania diagnozy	7
3.2.	Sfera społeczna.....	7
3.2.1.	Struktura demograficzna i społeczna gminy	7
3.2.2.	Stan i struktura bezrobocia	10
3.2.3.	Pomoc społeczna i struktura udzielanych świadczeń.....	13
3.2.4.	Bezpieczeństwo mieszkańców	18
3.2.5.	Edukacja i poziom oświaty	20
3.3.	Działalność organizacji pozarządowych	24
3.4.	Frekwencja wyborcza	25
3.5.	Sfera społeczna – wnioski	26
3.6.	Sfera gospodarcza	27
3.6.1.	Liczba i struktura podmiotów gospodarczych	27
3.6.2.	Liczba i struktura pracujących.....	30
3.6.3.	Sfera gospodarcza-wnioski.....	32
3.7.	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	32
3.7.1.	Położenie i struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy	32
3.7.2.	Struktura użytkowania gruntów	34
3.7.3.	Infrastruktura techniczna (w tym sieci, drogi, mieszkalnictwo)	35
3.7.4.	Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.....	39
3.7.5.	Infrastruktura rekreacyjna i turystyczna	43
3.7.6.	Przestrzeń publiczną	44
3.7.7.	Sfera funkcjonalno-przestrzenna – wnioski	45
3.8.	Sfera środowiskowa	46
3.8.1.	Obszary prawnie chronione i tereny zieleni.....	46
3.8.2.	Gospodarka wodno-ściekowa	48
3.8.3.	Zanieczyszczenie azbestem	48
3.8.4.	Emisja gazów	50
3.8.5.	Sfera środowiskowa – wnioski	51
4.	Delimitacja obszarów zdegradowanych i obszarów do rewitalizacji	52
5.	Zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów zdegradowanych i rewitalizacji - pogłębiona charakterystyka obszaru rewitalizacji.....	60
5.1.	Sołectwo Łopianka	60
5.2.	Osiedle „Łochów Fabryczny”	61
5.3.	Osiedle „Wymysły”	62
5.4.	Osiedle „Centrum”	64
5.5.	Osiedle „Stary Łochów”	66
5.6.	Osiedle „Laskowska”	68
5.7.	Sołectwo Karczewizna	69
5.8.	Sołectwo Kaliska	71
6.	Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)	73
7.	Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	74
8.	Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	77
8.1.	Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	77
8.1.1.	Sołectwo Łopianka	81
8.1.2.	Sołectwo Łopianka i osiedle „Łochów Fabryczny”	82

8.1.3.	Osiedle „Łochów Fabryczny”	86
8.1.4.	Osiedle „Wymysły”	88
8.1.5.	Osiedle „Centrum”	90
8.1.6.	Osiedle „Stary Łochów”	97
8.1.7.	Osiedle „Laskowska”	98
8.1.8.	Sołectwo Karczewizna	99
8.1.9.	Sołectwo Kaliska	101
8.2.	Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań	105
9.	Mechanizmy zapewnienia komplementarności	107
10.	Indykatywne ramy finansowe	111
11.	Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	117
12.	System realizacji (wdrażania) Programu Rewitalizacji	119
13.	System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu	121
14.	Spis tabel	124
15.	Spis rysunków	126
16.	Spis map	127
17.	Spis wykresów	128

1. Wprowadzenie

Podstawę prawną opracowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łochów na lata 2016-2022 stanowi art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446). Program Rewitalizacji jest jednym z dokumentów operacyjnych Gminy, który wyznacza konkretne i komplementarne wobec siebie działania w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej zmierzające do wyprowadzenia wybranego obszaru gminy ze stanu kryzysowego.

Program Rewitalizacji został opracowany uwzględniając zasady i wytyczne znajdujące się w:

- Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 r.,
- Instrukcji dotyczącej przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenia ładu przestrzennego,
- Ustawie z dnia 9 października 2015 r o rewitalizacji, Dz. U. rok 2015, poz. 1777.

Punkt wyjścia do opracowania Programu Rewitalizacji stanowiła diagnoza, która pozwoliła na określenie obszarów położonych na terenie gminy, na których zidentyfikowano nawarstwienie problemów w sferze społecznej oraz problemów w przynajmniej jednej z pozostałych sfer. Wybór tych jednostek pozwoli na skoncentrowanie działań na rozwiązaniu faktycznych problemów na ograniczonym terytorium, co w rezultacie może przełożyć na pozytywne oddziaływanie na cały obszar gminy.

Kolejnym krokiem w procesie tworzenia dokumentu było określenie wizji obszarów w perspektywie czasu, czyli planowanych efektów rewitalizacji. Aby możliwe było osiągnięcie zakładanej wizji konieczne było wskazanie celów i kierunków działań odpowiadających zidentyfikowanym problemom i potrzebom rewitalizacyjnym. Dla każdego z obszarów zostały także opracowane projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które wzajemnie się uzupełniają, dzięki czemu efekty rewitalizacyjne będą widoczne we wszystkich aspektach rozwoju społeczno-gospodarczego.

Ważnym elementem procesu rewitalizacji jest także odpowiednie zaplanowanie jego wdrożenia i włączenie w ten proces także społeczności lokalnej. Program zakłada także możliwość aktualizacji zapisów, aby było to możliwe zostały w nim opracowane wskaźniki monitoringu oraz zasady służące ocenie osiągniętych rezultatów.

Istotnym elementem procesu rewitalizacji jest partycypacja społeczna, dlatego w prace nad dokumentem zostali włączeni mieszkańcy i inni interesariusze tego procesu.

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łochów na lata 2016-2022 został opracowany zgodnie z czterema zasadami, którymi powinien odznaczać się każdy tego typu dokument, czyli:

- kompleksowość programu rewitalizacji, co oznacza, że działania przewidziane w programie rewitalizacji muszą kompleksową rozwiązywać zidentyfikowane problemy i łączyć kwestie społeczne z gospodarczymi i przestrzennymi, co pozwoli na uniknięcie realizowania wybiórczych projektów związanych np. z remontami czy modernizacjami,
- koncentracja programu rewitalizacji, czyli skupienie działań na określonym terenie, na którym zidentyfikowaną najtrudniejszą sytuację w rozwoju społeczno-gospodarczym,

- komplementarność projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, może ona przybierać wymiar przestrzenny (działania powinny równo oddziaływać na cały obszar i jednocześnie nie powodować wykluczenia innych terenów gminy), problemowy (wzajemne dopełnianie się tematyczne w realizowanych projektach/przedsięwzięciach), proceduralno-instytucjonalny (zapewnienie odpowiedniego systemu procedur i zarządzania i wdrażania programu uwzględniającego różne podmioty zaangażowane w realizację projektów), międzyokresowy (uwzględnienie wniosków z perspektywy 2013-2017 i dopełnienie projektów z poprzedniej perspektywy, tymi realizowanymi w obecnej),
- partnerstwo i partycypacja, oznaczająca włączenie w prace nad opracowaniem dokumentów strony społecznej i partnerów społeczno-gospodarczych w realizacji projektów.

2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Łochów na lata 2016-2022 jest jednym z najważniejszych dokumentów mających wpływ na rozwój Gminy. Tworzy on płaszczyznę zgodności pomiędzy poszczególnymi dokumentami z różnych dziedzin funkcjonowania społeczności lokalnej i samorządu. Program w swoich założeniach odnosi się do zdiagnozowanych problemów i zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców żyjących na zdegradowanych obszarach gminy, uwzględniając przy tym kontekst innych dokumentów strategicznych na szczeblu lokalnym. Jednorodność i komplementarność dokumentów stanowi istotny element całościowej wizji rozwoju Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Łochów na lata 2016-2022 z perspektywą do 2027

Strategia Rozwoju Gminy Łochów na lata 2016-2022 z perspektywą do 2027 stanowi zasadniczy dokument określający politykę rozwojową Gminy Łochów. Spójność Strategii Rozwoju i Programu Rewitalizacji jest kluczowa dla zapewnienia jednorodnej polityki rozwoju Gminy. Zarówno Strategia, jak i Program powinny być narzędziami rozwoju Gminy, przy czym Program Rewitalizacji jest dokumentem pełniącym funkcję operacyjną do Strategii Rozwoju Gminy Łochów.

W Strategii wskazuje się na najważniejsze problemy występujące w Gminie wśród nich można wskazać między innymi występowanie zjawisk patologicznych i wybryków chuligańskich wśród młodzieży, niską aktywność społeczną mieszkańców i marazm społeczny, niedobory infrastruktury technicznej i drogowej, ograniczoną ofertę spędzania wolnego czasu, brak narzędzi polityki senioralnej. Jest to powiązane z negatywnymi zjawiskami zdiagnozowanymi w trakcie tworzenia Programu Rewitalizacji. Wynika z tego konieczność prowadzenia działań naprawczych, w których następuje koncentracja wskazanych zjawisk problemowych. Skoordynowane działania rewitalizacyjne zakładają efekt, który może być czynnikiem wspierającym realizację celów strategicznych Strategii Rozwoju. Wśród celów i zadań zawartych w Strategii Rozwoju w kontekście procesu rewitalizacji najważniejsze znaczenie mają:

W obszarze społecznym:

Cel główny 1. Silna, zintegrowana wspólnota mieszkańców,

cel strategiczny 1.1. Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych,

cel operacyjny 1.1.1. Zapewnienie wysokiej jakości usług „wolnego czasu” (szczególnie poprzez następujące zadania: 1.1.1.1. Wypracowanie wspólnej polityki działania klubów sportowych gwarantujących wykorzystanie istniejącej infrastruktury, 1.1.1.2. Aktywizacja aktywności sportowej młodzieży),

cel strategiczny 1.2. Aktywni mieszkańcy, współuczestniczący w zarządzaniu gminą,

cel operacyjny 1.2.2. Rozwinięta aktywność obywatelska (szczególnie poprzez następujące zadania: Rozwój współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, Wzmacnianie poczucie lokalnej wspólnoty „My, Łochowianie”).

W obszarze zasobów:

Cel główny 2. Nowoczesna infrastruktura zapewniająca bezpieczeństwo i wysoka jakość życia mieszkańców,

cel strategiczny 2.2. Harmonijnie ukształtowana przestrzeń gminy,

cel operacyjny 2.2.2. Rewitalizacja wybranych obszarów gminy (szczególnie poprzez następujące zadania: 2.2.2.1. Aktualizacja Programu Rewitalizacji dla Gminy Łochów, 2.2.2.2. Rewitalizacja Parku Dębinka, 2.2.2.3. Rewitalizacja obszaru Łochowa Fabrycznego, 2.2.2.4. Rewitalizacja obszaru pofabrycznego w Ostrówku).

Cel główny 3. Stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości z zachowaniem potencjału środowiska,

cel strategiczny 3.1. Rozwinięta, nieuciążliwa dla mieszkańców i środowiska, przedsiębiorczość,

cel operacyjny 3.1.1. Wspieranie rozwoju przedsiębiorstw (szczególnie poprzez następujące zadania 3.1.1.2. Przygotowanie oferty dla przedsiębiorców zainteresowanych lokalizacją biznesu w gminie – zestawienie informacji o terenach przeznaczonych pod działalność gospodarczą z informacją o dostępie do mediów, 3.1.1.3. Wsparcie inwestycji i inwestorów pozyskujących energię z odnawialnych źródeł energii).

Studium kierunków i zagospodarowania przestrzennego

Z punktu widzenia kształtowania lokalnej przestrzeni jednym z kluczowych dokumentów jest Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego. Zawarte w nim cele określają długoterminowe zamierzenia rozwoju przestrzennego Gminy. Proces rewitalizacji, którego zasadniczym elementem jest prowadzenie działań naprawczych służących wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysu jest wsparty poprzez następujące cele strategiczne rozwoju przestrzennego:

- stworzenie warunków do zaspokajania potrzeb obecnych jak i przyszłych mieszkańców gminy w ramach historycznie ukształtowanej sieci jednostek osadniczych z miastem Łochowem jako głównym ośrodkiem równoważenia rozwoju i aktywizacji społecznej, umożliwiającym przenoszenie impulsów rozwojowych na tereny wiejskie gminy,
- wykorzystanie istniejących zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i gospodarczego, w taki sposób, aby zapewnić mieszkańcom gminy relatywnie równe szanse we wszystkim co dotyczy ich życia – przy ich udziale i za ich akceptacją, bez szkody dla interesu publicznego społeczności gminy,
- optymalizacja użytkowania terenu, umożliwiająca wzrost gospodarczy gminy z jednoczesnym zachowaniem, a gdzie to możliwe przywracaniem lub podnoszeniem wartości środowiska przyrodniczego,
- osiągnięcie optymalnej pozycji gminy i miasta Łochowa wśród gmin województwa mazowieckiego, uwzględniając szanse jakie niesie sąsiedztwo aglomeracji warszawskiej.

3. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

3.1. Metodologia opracowania diagnozy

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych w gminie Łochów prowadzona była w kilku etapach. Opracowana została zgodnie z wytycznymi zawartymi w dokumentach: Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (Dz. U. 2015 poz. 1777) oraz Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 roku.

W pierwszym etapie gromadzone były dane i informacje na temat sytuacji społeczno-ekonomicznej, rozwoju przestrzennego oraz stanu środowiska przyrodniczego. Ze względu na braki w danych statystycznych część analiz prowadzona była dla obszaru całej gminy, część wskaźników udało się obliczyć dla poszczególnych sołectw. Na tym etapie prowadzono głównie analizy wskaźnikowe dla czterech sfer funkcjonowania miasta:

- społecznej,
- gospodarczej,
- funkcjonalno-przestrzennej,
- środowiskowej.

W kolejnym etapie analizowano potencjał rozwojowy miasta i potrzeby mieszkańców w ramach warsztatów diagnostycznych, spacerów badawczych, badania ankietowego i zbierania propozycji projektów rewitalizacyjnych.

Podstawowym zadaniem prowadzonych prac analitycznych było wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

3.2. Sfera społeczna

3.2.1. Struktura demograficzna i społeczna gminy

Liczba ludności gminy Łochów w 2015 roku wyniosła 17 926 osób. Liczba ta od 2010 roku nieznacznie zmalała (o 0,2%). Kobiety stanowiły w 2015 roku 50,2% ogółu ludności, a struktura płci w ostatnich pięciu latach nie uległa zmianie. Liczba kobiet w tym okresie nieznacznie zmalała (o 0,9%). Może mieć to związek z migracjami kobiet do innych jednostek osadniczych. Gęstość zaludnienia w latach 2010-2015 nie uległa znacznym zmianom, w 2010 wynosiła 92 osoby na 1 km², w 2015 roku 91 osób. Gęstość zaludnienia w mieście Łochów wynosi 511 osób na 1 km² i od 2010 roku wzrosła o 1,2%, natomiast gęstość zaludnienia obszaru wiejskiego utrzymuje się na poziomie 61 osób na 1 km².

W 2015 roku 38,2% mieszkańców gminy zamieszkiwało miasto Łochów, udział ten w latach 2010-2015 zmienił się nieznacznie (wzrost o 0,6%). Najbardziej zaludnione części gminy to: osiedle "Leśna, osiedle "Centrum" oraz Ostrówek. Najmniej osób zamieszkiwało natomiast w Szuminie, Nadkolu oraz Jerzyskach.

Tabela 1. Liczba osób w poszczególnych jednostkach

lp.	Sołectwo/dzielnica	Liczba mieszkańców	Procentowy udział w liczbie mieszkańców gminy
1	Łopianka	381	2,14%
2	"Stary Łochów	832	4,67%
3	"Łochów Fabryczny"	823	4,62%
4	Karczewizna	146	0,82%
5	"Wymysły"	317	1,78%
6	Osiedle "Laskowska"	452	2,54%
7	Kaliska	328	1,84%
8	Osiedle "Zatorze"	822	4,61%

Ip.	Sołectwo/dzielnica	Liczba mieszkańców	Procentowy udział w liczbie mieszkańców gminy
9	Osiedle "Węgrowska"	693	3,89%
10	Osiedle "Centrum"	1546	8,67%
11	Osiedle "Leśna"	1303	7,31%
12	Kamionna	504	2,83%
13	Ogrodniki	519	2,91%
14	Burakowskie	157	0,88%
15	Zambrzyniec	171	0,96%
16	Ostrówek	1625	9,12%
17	Majdan	158	0,89%
18	Łojew	311	1,75%
19	Łosiewice	277	1,55%
20	Łazy	205	1,15%
21	Łojki	177	0,99%
22	Dąbrowa	123	0,69%
23	Gwizdały	607	3,41%
24	Budziska	805	4,52%
25	Kalinowiec	155	0,87%
26	Pogorzelec	285	1,60%
27	Twarogi	273	1,53%
28	Baczki	587	3,29%
29	Zagrodniki	287	1,61%
30	Barchów	435	2,44%
31	Laski	432	2,42%
32	Jasiorówka	909	5,10%
33	Brzuza	432	2,42%
34	Samotrzask	112	0,63%
35	Wólka Paplińska	299	1,68%
36	Szumin	47	0,26%
37	Matały	167	0,94%
38	Nadkole	57	0,32%
39	Jerzyska	63	0,35%

Źródło: BDL GUS

Tabela 2. Stan ludności gminy Łochów w latach 2010 - 2015

Rok	Liczba ludności	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Gęstość zaludnienia (osoby na 1 km ²)
2010	17 969	9 077	8 892	92
2011	17 967	9 073	8 894	92
2012	17 960	9 053	8 907	92
2013	17 962	9 072	8 890	92
2014	17 956	9 015	8 941	92
2015	17 926	8 996	8 930	91

Źródło: BDL GUS

W strukturze wiekowej ludności dominują osoby w wieku produkcyjnym, stanowiąc w 2015 roku 62,1% ogółu ludności. Liczba osób w tej grupie wiekowej zmalała od 2010 roku o 1,6%, a osoby w tym wieku stanowiły wtedy 63,0%. Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły w 2015 roku 17,9% wszystkich mieszkańców miasta, ale ich udział w całkowitej strukturze ludności wzrósł od 2010 roku z poziomu 15,5%. Całkowita liczba najstarszych mieszkańców łochowa wzrosła o 419 osób. Jednocześnie najmłodszy mieszkańcy miasta zarówno w 2010 roku, jak i w 2015 roku stanowili ok. 20% ludności, odpowiednio było to 21,5% i 20,0%.

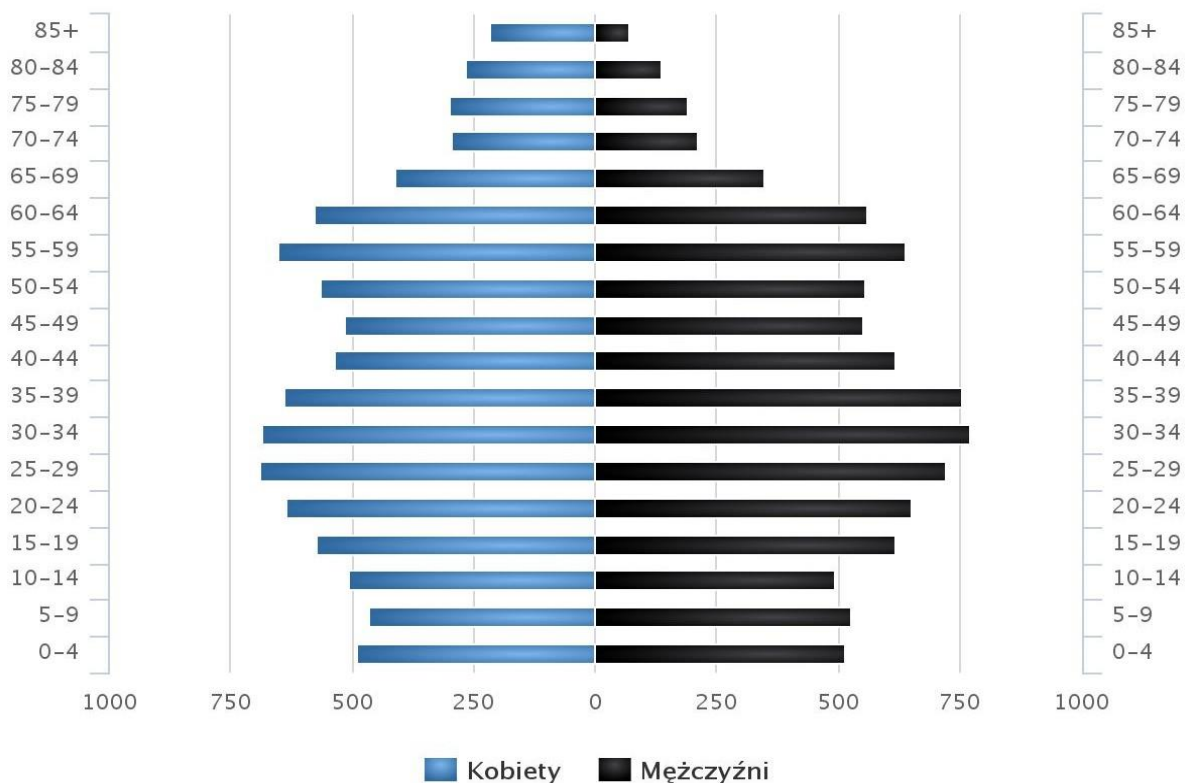
Tabela 3. Struktura ludności gminy Łochów według grup wieku w latach 2010-2015

	2010			2015		
	Wiek przedprodukcyjny (%)	Wiek produkcyjny (%)	Wiek poprodukcyjny (%)	Wiek przedprodukcyjny (%)	Wiek produkcyjny (%)	Wiek poprodukcyjny (%)
Ogółem	21,5	63,0	15,5	20,0	62,1	17,9
Miasto	21,5	65,5	13,0	19,7	63,4	16,8
Obszar wiejski	21,5	61,4	17,1	20,2	63,1	18,6

Źródło: BDL GUS

Średni wiek mieszkańców wynosi 38,5 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski (40,6 lat).

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy Łochów w 2014 roku

Źródło: Polska w liczbach

Zmiany struktury wiekowej ludności pociągnęły za sobą zmiany wartości współczynników obciążenia demograficznego. W 2010 roku liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym wynosiła 72,3 i wzrosła w 2015 roku do 89,6. Oznacza to, że liczba osób w wieku przedprodukcyjnym nieznacznie przewyższyła liczbę najstarszych mieszkańców, co jest zjawiskiem efektywnym ekonomicznie, ale wzrost tego wskaźnika powinien niepokoić. Podobnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wzrosła z 24,7 do 28,8. Zmiany te są typowe dla społeczeństwa starzejącego się, jednak ludność gminy Łochów wykazuje jeszcze nieznaczne tendencje do wzrostu liczby najstarszych mieszkańców przy powolnym spadku liczby osób w najmłodszej grupie wiekowej.

Proces starzenia się ludności jest bardziej dostrzegalny na obszarze wiejskim gminy aniżeli w mieście Łochów, udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym jest na zbliżonym poziomie, na obszarze wiejskim wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym i jest wyższy od wskaźników dla miasta; jednocześnie udział mieszkańców w wieku produkcyjnym utrzymuje się na stałym poziomie. Wskaźniki obciążenia demograficznego są również bardziej niekorzystne na obszarze wiejskim: znacznie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym (z 79,5 do 92,3) oraz liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym (z 28,3 do 30,4).

Tabela 4. Obciążenie ekonomiczne ludności gminy Łochów w latach 2010-2015

	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym						ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ogółem	72,3	75,3	78,4	81,9	85,5	89,6	24,7	25,5	25,9	27,0	27,9	28,8
Miasto	60,3	64,3	70,8	73,5	77,7	85,1	19,8	21,1	22,2	23,4	24,7	26,5
Obszar wiejski	79,5	82,0	82,8	87,0	90,3	92,3	27,8	28,3	28,2	29,2	29,9	30,4

Źródło: BDL GUS

Współczynnik salda migracji, czyli wartość salda migracji w przeliczeniu na 1000 osób, zmienił swoją wartość z -1,4 w 2010 roku do 1,6 w 2014 roku. Oznacza to, że atrakcyjność osadnicza gminy Łochów rośnie.

W 2015 roku zanotowano 160 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 186 wymeldowań w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji wyniosło -26.

3.2.2. Stan i struktura bezrobocia

W gminie Łochów sytuacji na rynku pracy nieznacznie się poprawiła. Liczba bezrobotnych w 2010 roku wyniosła 1013 osób i zmalała o 17,5% w 2015 roku i wyniosła 836 osób. W strukturze bezrobotnych przeważali mężczyźni, ale udział kobiet w tym okresie zaczął wzrastać (42,9% w 2010 roku, 48,1% w 2015 roku).

Tabela 5. Bezrobocie w gminie Łochów w latach 2010-2015

Rok	Liczba bezrobotnych	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych (%)
2010	1 013	578	435	42,94
2011	963	522	441	45,79
2012	1 114	627	487	43,72
2013	1 190	670	520	43,70
2014	1 055	588	467	44,27
2015	836	434	402	48,09

Źródło: BDL GUS

Wśród osób bezrobotnych, osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy stanowią blisko połowę tj. 48,5%, natomiast osoby bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym – 20,6%.

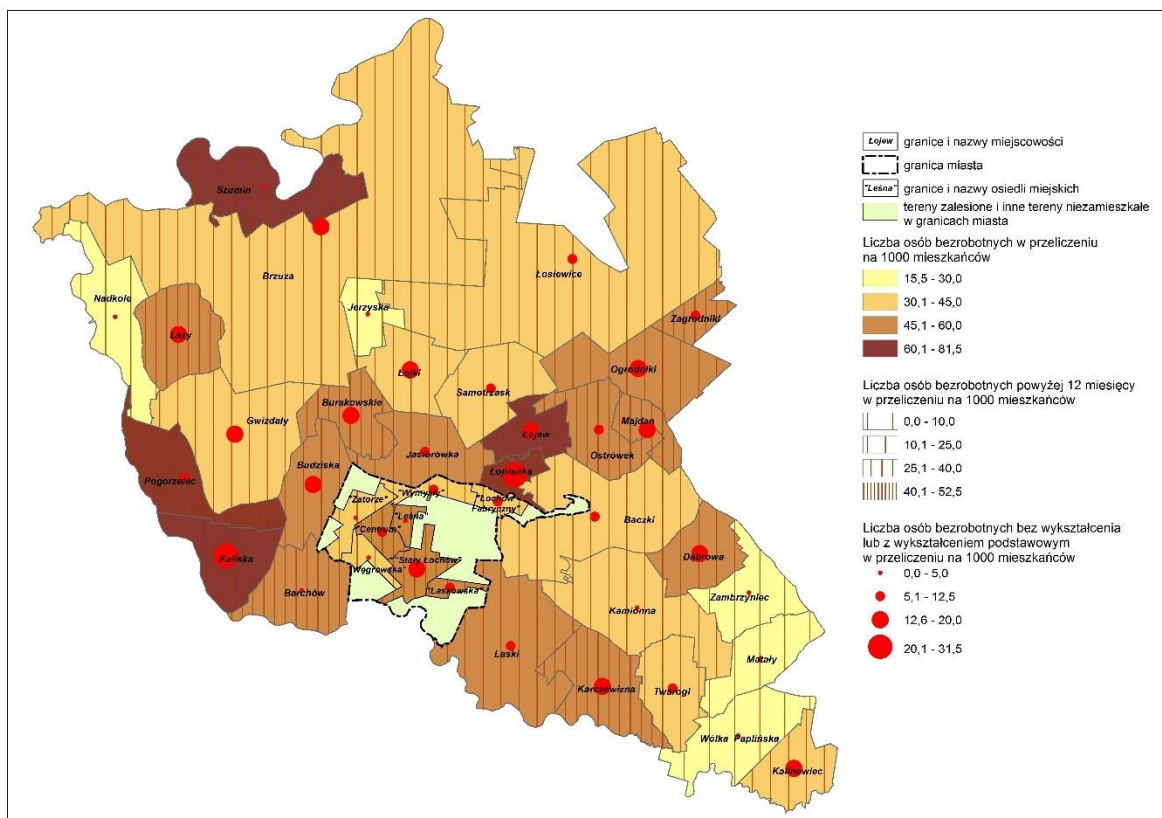
Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkuje miasto Łochów (36,9% ogółu bezrobotnych w gminie), najmniej natomiast zamieszkuje wieś Jerzyska, Nadkole, Zagrodniki.

Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych w gminie Łochów według sołectw

Sołectwo	Liczba osób bezrobotnych		Liczba osób bez pracy powyżej 12 miesięcy		Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym	
	liczba	na 1000 mieszkańców	liczba	na 1000 mieszkańców	liczba	na 1000 mieszkańców
Baczk	21	35,78	12	20,44	4	6,81
Barchów	20	45,98	11	25,29	2	4,60
Brzuza	16	37,04	10	23,15	6	13,89
Budziska	41	50,93	17	21,12	13	16,15
Burakowskie	8	50,96	5	31,85	2	12,74
Dąbrowa	6	48,78	3	24,39	2	16,26
Gwizdały	22	36,24	12	19,77	8	13,18
Jasiorówka	44	48,40	20	22,00	10	11,00
Jerzyska	1	15,87	0	0,00	0	0,00
Kalinowiec	6	38,71	3	19,35	2	12,90
Kaliska	20	60,98	9	27,44	9	27,44
Kamionna	18	35,71	7	13,89	2	3,97
Karczewizna	7	47,95	4	27,40	2	13,70
Laski	22	50,93	10	23,15	3	6,94
Łazy	12	58,54	6	29,27	3	14,63
Łochów	308	45,37	152	22,39	46	6,78
Łojew	19	61,09	9	28,94	5	16,08
Łojki	6	33,90	2	11,30	3	16,95
Łopianka	31	81,36	20	52,49	12	31,50
Łosiewice	12	43,32	4	14,44	3	10,83
Majdan	9	56,96	5	31,65	2	12,66
Matały	4	23,95	0	0,00	0	0,00
Nadkole	1	17,54	0	0,00	0	0,00
Ogrodniki	28	53,95	11	21,19	7	13,49
Ostrówek	93	57,23	42	25,85	18	11,08
Pogorzelec	20	70,18	12	42,11	3	10,53
Samotrzask	4	35,71	1	8,93	1	8,93
Szumin	3	63,83	1	21,28	0	0,00
Twarogi	10	36,63	4	14,65	2	7,33
Wólka Paplińska	6	20,07	2	6,69	0	0,00
Zagrodniki	14	48,78	10	34	2	6,97
Zagrodniki	13	45,30	9	31,36	2	6,97
Zambrzyńiec	3	17,54	1	5,85	0	0,00
Suma	835		405		172	

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie

Mapa 1. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców według czasu pozostawania bez pracy oraz wykształcenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Osoby bezrobotne w mieście Łochów zamieszkują przede wszystkim osiedla Centrum, Leśna oraz Węgrowa, najmniej natomiast na osiedlu Laskowska, na Starym Łochowie oraz Wymysłach. Największy udział bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 1 roku odnotowano na Starym Łochowskim (73,1%) oraz na osiedlu Centrum (56,2%), najmniej natomiast na osiedlu Laskowska (37,0%).

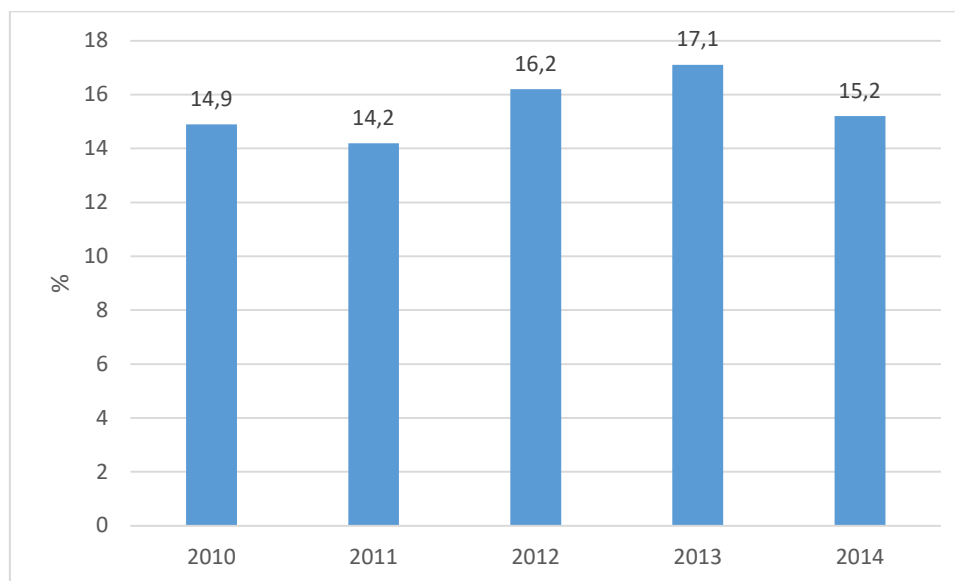
Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych w mieście Łochów według osiedli

Osiedle	Liczba osób bezrobotnych		Liczba osób bez pracy powyżej 12 miesięcy		Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym	
	liczba	na 1000 mieszkańców	liczba	na 1000 mieszkańców	liczba	na 1000 mieszkańców
Osiedle „Centrum”	73	47,22	41	2,65	11	0,71
Osiedla „Leśna”	62	47,58	26	2,00	6	0,46
Osiedle „Węgrowa”	44	63,49	22	3,17	5	0,72
Osiedle „Łochów Fabryczny”	31	37,67	15	1,82	6	0,73
Osiedle „Zatorze”	29	35,28	14	1,70	4	0,49
Osiedle „Laskowska”	27	59,73	10	2,21	3	0,66
Osiedle „Stary Łochów”	26	31,25	19	2,28	8	0,96
Osiedle „Wymysły”	10	31,55	5	1,58	3	0,95
Ogółem	302		152		46	

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie

Szacunkowa stopa bezrobocia zarejestrowanego w gminie Łochów wyniosła w 2014 roku 15,2% i była nieznacznie wyższa niż w 2010 roku (14,9%). Najgorsza sytuacja na rynku pracy panowała w 2013 roku, można zatem zakładać, że spadek stopy bezrobocia jest trendem korzystnym.

Wykres 2. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Łochów w latach 2010-2014

Źródło: BDL GUS

3.2.3. Pomoc społeczna i struktura udzielanych świadczeń

Na terenie gminy Łochów funkcjonuje niewiele placówek pomocy społecznej. Za pomoc społeczną w gminie odpowiada Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie.

W gminie działa Dom Pomocy Społecznej w Ostrówku Węgrowskim. Działalność Domu rozpoczęła się w 1990 roku, na wniosek Burmistrza Łochowa został powołany do istnienia Samorządowy Dom Pomocy Społecznej "Pogodnej Starości"¹. Placówka była przeznaczona dla osób w podeszłym wieku. Pierwszych mieszkańców przyjęto 31 stycznia 1991 roku, w 1993 roku Samorządowy Dom Pomocy Społecznej "Pogodnej Starości" został przeniesiony z Łochowa do Ostrówka. W latach 2004-2009 odbywała się rozbudowa i modernizacja SDPS. Obecnie Dom dysponuje dwunastoma pokojami z łazienkami i przedpokojami. W placówce zatrudniona jest Pielęgniarka oraz lekarz pierwszego kontaktu, który przyjeżdża do Domu raz w tygodniu oraz na wezwanie. Terapia zajęciowa prowadzona jest przez instruktora terapii. Mieszkańcy uczestniczą w różnych zajęciach: plastyczne, techniczne, muzyczne, biblioterapii, praca w ogrodzie i w wielu innych, które pozwalają pożytecznie spędzić czas dając możliwość utrzymywania jak najdłuższej samodzielności².

Dom pomocy społecznej dysponuje łącznie 34 miejscami, z których w 2015 roku skorzystało 50 osób. Gmina finansowała 11 pobyków w domu pomocy społecznej w Ostrówku Węgrowskim. Udzielono 132 świadczenia na kwotę łączną 276 648 zł.

¹ Uchwała Nr VII/48/90.

² <http://domyopieki.pl/prezentacja/dom-pomocy-spoecznej,2037067.html>.

Tabela 8. Charakterystyka pomocy społecznej w gminie Łochów w 2015 roku

Rok	Placówki	Miejsca w placówkach	Osoby korzystające z pomocy	Liczba rodzin wielodzietnych objętych pomocą społeczną
2015	1	34	1232	895

Źródło: BDL GUS

Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia społeczne wyniosła w 2015 roku 1232, wsparciem objęto 875 rodzin, w tym 698 zamieszkujących obszar wiejski gminy. Pomocą społeczną objęto w sumie 3367 osób w rodzinach. Większość osób otrzymało świadczenia niepieniężne (56,0%). Pomoc w postaci pracy socjalnej udzielono 577 rodzinom.

Pomocą społeczną objęto łącznie 1140 rodzin, w tym 77,4% zamieszkiwało obszar wiejski gminy Łochów. Pomocą objęto 4939 osób w rodzinach. Najwięcej z tych osób mieszkało w mieście Łochów (39,8%), wsiach Łopianka (9,7%) oraz Ostrówek (7,4%). Najmniej natomiast we wsiach Jerzyska (0,1%), Nadkole (0,1%), Dąbrowa (0,7%) oraz Samotrzask (0,7%). Żaden mieszkaniec wsi Szumin nie był objęty pomocą społeczną.

Największa koncentracja rodzin objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej zachodzi na terenie miejscowości: Zambrzyniec, Kamionna i Karczewizna, najmniejsza natomiast na obszarze miejscowości: Jerzyska, Nadkole oraz Budziska.

Tabela 9. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej w gminie Łochów według sołectw w 2015 roku

Sołectwo	Liczba osób w rodzinach	
	liczba	na 1000 mieszkańców
Baczki	80	136,29
Barchów	78	179,31
Brzuza	59	136,57
Budziska	77	95,65
Burakowskie	46	292,99
Dąbrowa	34	276,42
Gwizdały	104	171,33
Jasiorówka	117	128,71
Jerzyska	3	47,62
Kalinowiec	42	270,97
Kaliska	87	265,24
Kamionna	274	543,65
Karczewizna	78	534,25
Laski	103	238,43
Łazy	36	175,61
Łochów	1964	289,33
Łojew	78	250,80
Łojki	59	333,33
Łopianka	47	125,19
Łosiewice	68	245,49
Majdan	71	449,37
Matały	61	365,27
Nadkole	5	87,72
Ogrodniki	130	250,48
Ostrówek	367	225,85
Pogorzelec	68	238,60
Samotrzask	34	303,57
Szumin	0	0,00
Twarogi	82	300,37
Wólka Paplińska	85	284,28
Zagrodniki	65	226,48

Sołectwo	Liczba osób w rodzinach	
	liczba	na 1000 mieszkańców
Zambrzyniec	107	625,73
Ogółem/średnia	4939	252,97

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie

Najwięcej z tych osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej w mieście Łochów mieszkało na osiedlach Zatorze (17,5%) oraz Węgrowka (16,5%), najmniej natomiast na osiedlach Laskowska (4,3%) oraz Wymysły (9,8%). Największa koncentracja tych rodzin problemowych występuje na osiedlach: Wymysły, Węgrowka oraz Zatorze.

Tabela 10. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej w mieście Łochów według osiedli w 2015 roku

Osiedle	Liczba osób w rodzinach	
	liczba	na 1000 mieszkańców
Osiedle „Centrum”	254	164,29
Osiedla „Leśna”	215	165,00
Osiedle „Węgrowka”	324	467,53
Osiedle „Łochów Fabryczny”	241	292,83
Osiedle „Zatorze”	344	418,49
Osiedle „Laskowska”	84	185,84
Osiedle „Stary Łochów”	310	372,60
Osiedle „Wymysły”	192	605,68
Ogółem	1964	

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie

Pomocą społeczną w gminie Łochów w 2015 roku objęte były 1140 rodzin, z czego 77,4% zamieszkiwało na wsi. W strukturze rodzin objętych pomocą przeważały rodziny czteroosobowe (30,7%).

Pomocą objęto 846 rodzin z dziećmi, z których 79,8% zamieszkiwano na obszarach wiejskich gminy. Najliczniejszą grupę stanowiły rodziny z dwojgiem dzieci (24,6%). Wsparciem otoczono również 177 rodzin niepełnych, z których 79,7% zamieszkiwało na wsi oraz 158 rodzin emerytów i rencistów, z których większość zamieszkiwała na obszarach wiejskich (74,1%).

Tabela 11. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

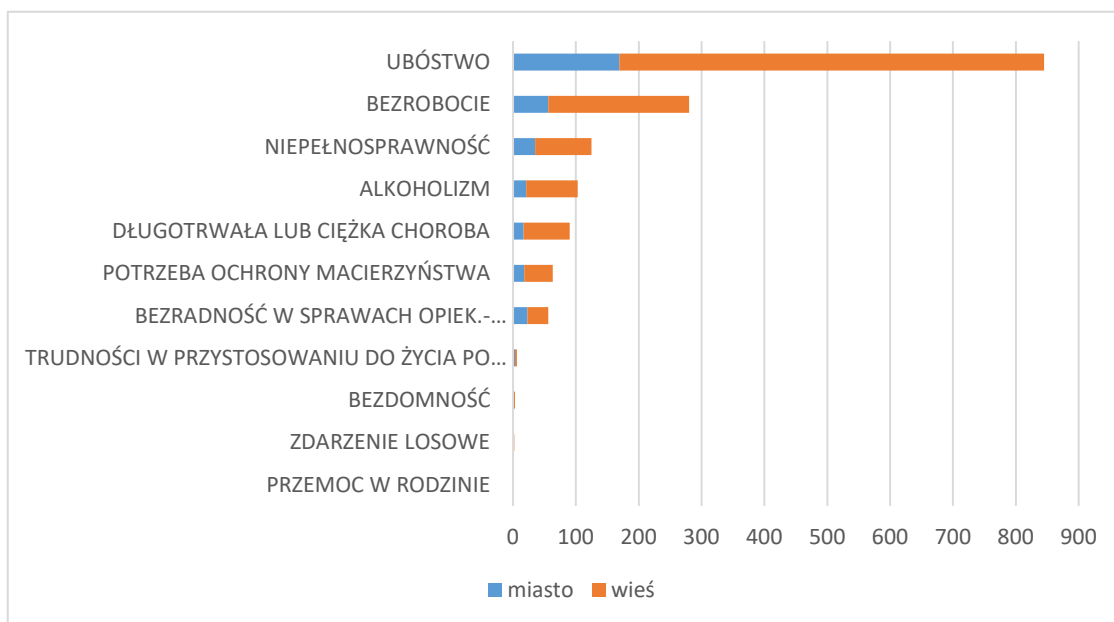
Wyszczególnienie	Liczba rodzin	
	Ogółem	W tym na wsi
Rodziny ogółem	1140	882
w tym rodziny o liczbie osób		
1	133	103
2	112	87
3	180	140
4	350	273
5	280	224
6 i więcej	85	55
W tym rodziny niepełne	177	141
W tym rodziny emerytów i rencistów	158	117

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie

W 2015 roku w gminie Łochów głównym powodem przyznawania pomocy społecznej było ubóstwo. Pomoc z tego powodu otrzymały 845 rodzin, co stanowiło 53,7% wszystkich rodzin korzystających z pomocy. Drugim co do częstości powodem było bezrobocie (17,8%), kolejnym niepełnosprawność

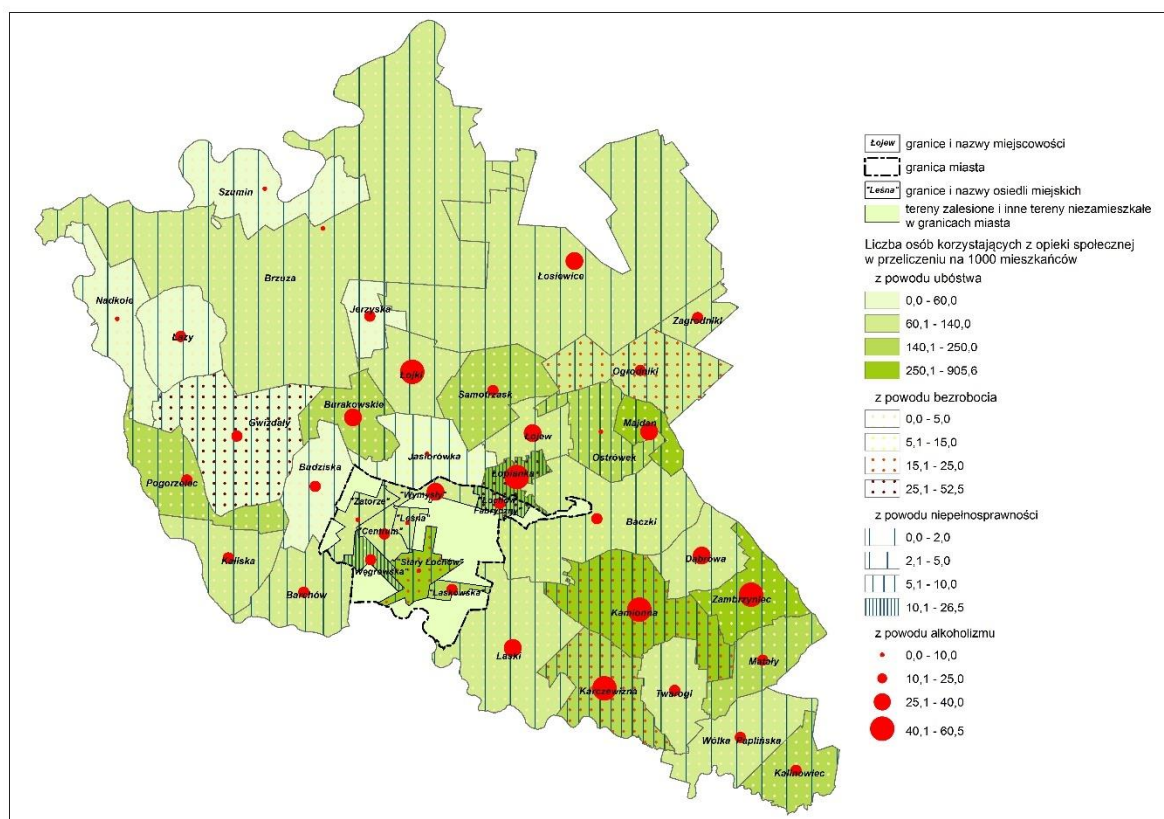
(7,9%). Wśród rodzin z obszarów wiejskich najważniejsze powody przyznawania pomocy były takie same: ubóstwo (54,9%), bezrobocie (18,2%) oraz niepełnosprawność (7,3%).

Wykres 3. Powody przyznania pomocy społecznej w 2015 roku w gminie Łochów

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie

Mapa 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców według powodów

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Największa koncentracja osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa występowała na terenie sołectwa Łopianka. Wysoki wskaźnik odnotowano także dla sołectwa Kamionna oraz osiedli „Laskowska” i „Węgrowka”. Duże nasycenie osobami, które korzystają z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia występuje w sołectwach: Matały, Majdan, Zambrzyńiec oraz Karczewizna. Niepełnosprawność jest istotnym powodem korzystania z pomocy społecznej wśród mieszkańców sołectw: Kalinowiec, Zambrzyńiec, Łojki oraz Karczewizna, alkoholizm natomiast pośród mieszkańców sołectw: Karczewizna, Kamionna, Łojki, Zambrzyńiec oraz Łopianka.

Tabela 12. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Łochów według sołectw / osiedli w 2015 roku

Sołectwo / Osiedle	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców			
	Ubóstwo	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Alkoholizm
Baczki	88,6	20,4	3,4	13,6
Barchów	103,4	32,2	9,2	16,1
Brzuza	81,0	20,8	16,2	9,3
Budziska	42,2	17,4	7,5	11,2
Burakowskie	165,6	51,0	0,0	31,8
Dąbrowa	130,1	40,7	24,4	32,5
Gwizdały	59,3	42,8	19,8	11,5
Jasiorówka	51,7	30,8	9,9	9,9
Jerzyska	31,7	0,0	0,0	15,9
Kalinowiec	148,4	25,8	32,3	19,4
Kaliska	131,1	51,8	24,4	12,2
Kamionna	335,3	85,3	25,8	41,7
Karczewizna	171,2	164,4	82,2	41,1
Laski	90,3	76,4	11,6	27,8
Łazy	58,5	58,5	24,4	19,5
Łojew	115,8	57,9	9,6	25,7
Łojki	124,3	79,1	45,2	45,2
Łopianka	90,5	97,1	10,5	60,4
Łosiewice	93,9	57,8	25,3	25,3
Majdan	272,2	120,3	19,0	25,3
Matały	215,6	101,8	18,0	18,0
Nadkole	0,0	52,6	0,0	0,0
Ogrodniki	129,1	52,0	11,6	23,1
Ostrówek	163,1	26,5	7,4	9,8
Pogorzelec	143,9	52,6	0,0	21,1
Samotrzask	196,4	26,8	17,9	17,9
Szumin	0,0	0,0	0,0	0,0
Twarogi	117,2	87,9	18,3	22,0
Wólka Paplińska	137,1	80,3	6,7	13,4
Zagrodniki	111,5	59,2	7,0	13,9
Zambrzyńiec	251,5	140,4	40,9	52,6
Łochów				
Osiedle „Łochów Fabryczny”	233,3	40,1	24,3	17,0
Osiedle „Stary Łochów”	268,0	64,9	10,8	8,4
Osiedle „Wymysły”	75,7	97,8	9,5	37,9
Osiedle „Leśna”	119,0	20,0	9,2	9,2
Osiedle „Centrum”	65,3	15,5	9,1	9,7
Osiedle „Laskowska”	294,2	95,1	11,1	11,1
Osiedle „Węgrowka”	304,5	46,2	10,1	13,0
Osiedle „Zatorze”	119,2	31,6	17,0	9,7

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie

W 2015 roku na pomoc społeczną realizowaną poprzez zadania własne gminy przeznaczono 1 071 600 zł. W ramach zadań własnych gminy realizowano pomoc w postaci zasiłków stałych, okresowych, schronienia, posiłku, usług opiekuńczych oraz innych zasiłków celowych i w naturze.

Tabela 13. Udzielone świadczenia w gminie Łochów w 2015 roku. Zadania własne gminy

	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe	605 761	138	217
Zasiłki okresowe	42 498	24	84
Schronienie	22 400	3	4
Posiłki	246 840	355	1559
Usługi opiekuńcze	48 728	9	11
Inne zasiłki celowe i w naturze	103 373	448	1693

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie

Najwięcej środków przeznaczono na zasiłki stałe (605 761 zł) natomiast najwięcej rodzin skorzystało z innych zasiłków celowych i w naturze (448).

3.2.4. Bezpieczeństwo mieszkańców

W 2015 roku na terenie gminy Łochów stwierdzono łącznie 361 przestępstw. Największy udział w takich zdarzeniach mają inne przestępstwa, w tym z art. 207, 209, 178, 244, 177, 286 kk i innych szczególnych ustaw (52,4%). Kradzieże mienia stanowiły 20,5% ogółu stwierdzonych przestępstw, natomiast kradzieże z włamaniem – 11,6%. Istotną grupę stanowią także przestępstwa gospodarcze (5,3%) oraz przestępstwa z ustawy o narkomanii (2,8%).

Pozytywnym zjawiskiem jest niezachodzenie na terenie gminy Łochów następujących kategorii przestępstw: zabójstw, zdarzeń związanych z uszkodzeniem ciała oraz stosowania przemocy psychicznej.

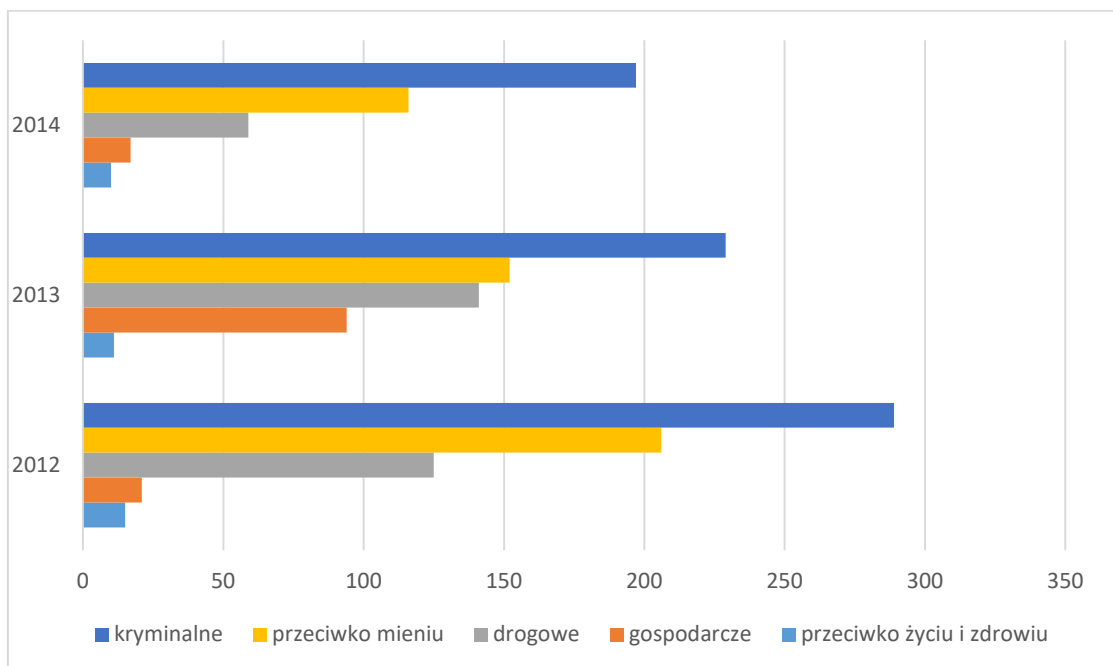
Tabela 14. Struktura przestępstw na terenie gminy Łochów w 2015 roku

Przestępstwa	Liczba
Inne przestępstwa	189
Kradzież mienia	74
Kradzież z włamaniem	42
Przestępstwa gospodarcze	19
Uszkodzenie mienia	13
Z ustawy o narkomanii	10
Kradzież pojazdu	7
Uszczerbek na zdrowiu	6
Rozbój, kradzież rozbójnicza	1
łącznie	361

Źródło: Komisariat Policji Łochów

Według danych szacunkowych GUS, w 2014 roku stwierdzono 299 przestępstw. W latach 2012-2014 liczba przestępstwa znacznie malała, co wskazuje na poprawę bezpieczeństwa na terenie gminy Łochów. Największy udział stanowiły przestępstwa kryminalne najmniejszy natomiast przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu.

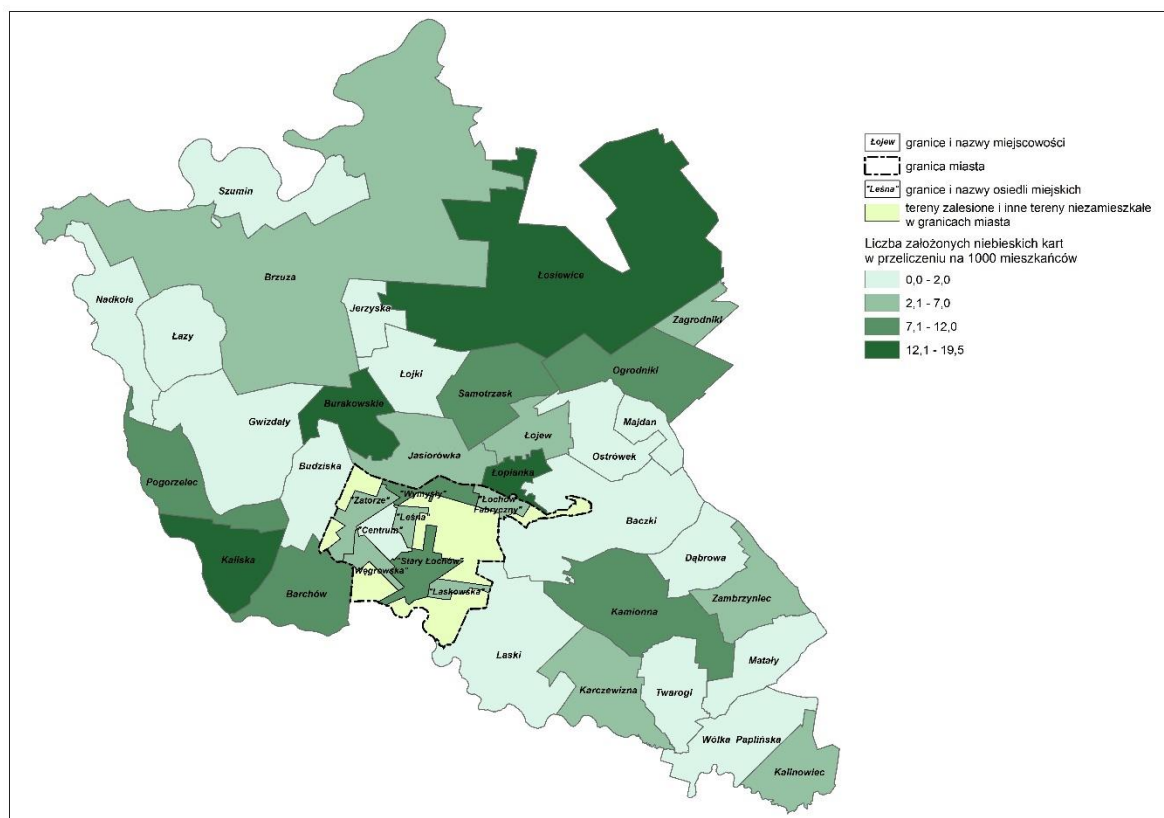
Wykres 4. Przestępstwa stwierdzone (oszacowane) na terenie gminy Łochów w latach 2012-2014

Źródło: BDL GUS

Wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców na terenie gminy Łochów jest niższy aniżeli średnia dla województwa mazowieckiego (odpowiednio: 16,6 oraz 22,1).

Mapa 3. Liczba założonych niebieskich kart w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

W 2015 roku funkcjonariusze policji wypełnili 75 formularzy „Niebieskiej Karty”. „Niebieska Karta” służy dokumentowaniu faktów związanych z przemocą w danej rodzinie, ocenie zagrożenia dalszą przemocą. Większość formularzy (64%) wypełniono na obszarach wiejskich³.

Wśród miejscowości najwięcej „Niebieskiej Karty” wydano w mieście Łochów (36,0%) oraz we wsi Łopianka (9,0%). Najmniej natomiast we wsiach Baczki, Zagrodniki, Zambrzyńiec, Kalinowiec, Gwizdały, Samotrzask, Karczewizna (po 1 karcie). W 12 wsiach nie wydano żadnej „Niebieskiej Karty”. Liczba wydanych kart na 1000 mieszkańców jest wskaźnikiem intensywności tego zjawiska problemowego; wskaźnik ten osiągnął najwyższe wartości dla sołectw Burakowskie, Łopianka oraz Łosiewice.

Tabela 15. Liczba wydanych „Niebieskich Kart” w gminie Łochów według sołectw

Sołectwa	Liczba wydanych kart	
	Liczba	na 1000 mieszkańców
Baczki	1	1,70
Barchów	4	9,20
Brzuza	2	4,63
Burakowskie	3	19,11
Gwizdały	1	1,65
Jasiorówka	2	2,20
Kalinowiec	1	6,45
Kaliska	4	12,20
Kamionna	4	7,94
Karczewizna	1	6,85
Łochów	27	3,98
Łojew	2	6,43
Łopianka	7	18,37
Łosiewice	4	14,44
Ogrodniki	4	7,71
Ostrówek	3	1,85
Pogorzelec	2	7,02
Samotrzask	1	8,93
Zagrodniki	1	3,48
Zambrzyńiec	1	5,85
Łochów		
Osiedle „Łochów Fabryczny”	2,72	3,30
Osiedle „Stary Łochów”	9,13	10,97
Osiedle „Wymysty”	2,81	8,86
Osiedle „Leśna”	4	3,07
Osiedle „Centrum”	2,34	1,51
Osiedle „Laskowska”	2	4,42
Osiedle „Węgrowa”	3	4,33
Osiedle „Zatorze”	4	4,87

Źródło: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łochowie

3.2.5. Edukacja i poziom oświaty

W 2015 roku na terenie gminy Łochów działało 6 szkół publicznych. Połowa z nich zlokalizowana była w mieście Łochów, pozostałe w Gwizdałach, Kamionnie i Ostrówku. Były to:

- Szkoła Podstawowa nr 3 w Łochowie;

³ Dane dotyczące liczby „Niebieskich Kart” mają wyłącznie charakter ilościowy. Pozyskane dane dotyczyły ogólnej lokalizacji kart, nie otrzymano danych osobowych.

- Publiczne Gimnazjum w Łochowie;
- Zespół Szkół w Gwizdałach;
- Zespół Szkół w Kamionnie;
- Zespół Szkół w Ostrówku;
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Łochowie.

Ponadto na terenie gminy są 3 szkoły prowadzone przez stowarzyszenia:

- Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Ogrodnikach;
- Katolicka Szkoła Podstawowa Julin w Kaliskach;
- Publiczna „Mała Szkoła” w Brzuzie.

Najlepiej wyposażone w komputery z dostępem do Internetu były trzy szkoły, posiadające co najmniej 35 urządzeń. Są to: Szkoła Podstawowa nr 3 w Łochowie, Zespół Szkół w Ostrówku oraz Publiczne Gimnazjum w Łochowie. Najlepszy dostęp do komputerów z dostępem do Internetu mieli uczniowie Publicznej Szkoły „Mała Szkoła”, Publicznego Gimnazjum w Łochowie oraz Zespołu Szkół w Ostrówku.

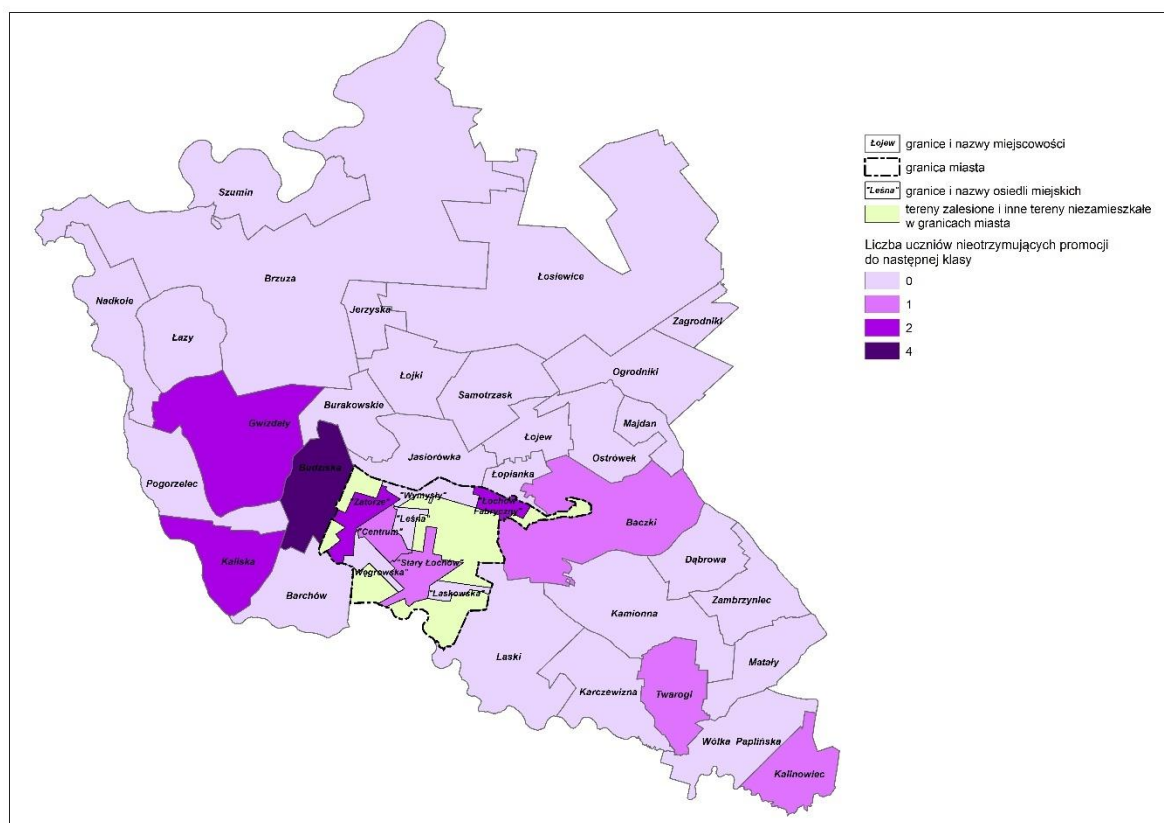
Liczba uczniów w łochowskich szkołach wyniosła w 2015 roku 2377 osób. Najwięcej osób uczyło się Szkole Podstawowej nr 3 w Łochowie. Najwięcej uczniów nieotrzymujących promocji uczyło się w Publicznym Gimnazjum w Łochowie, natomiast największy udział uczniów nieotrzymujących promocji odnotowano w Zespole Szkół w Gwizdałach. W szkołach prowadzonych przez stowarzyszenia wszyscy uczniowie otrzymali promocję.

Tabela 16. Liczba uczniów w łochowskich szkołach w 2015 roku

Szkoła	Liczba uczniów w szkołach	Liczba komputerów z dostępem do Internetu	Liczba komputerów z dostępem do Internetu na 1 ucznia	Liczba uczniów nieotrzymujących promocji	Odsetek uczniów nieotrzymujących promocji
Szkoła Podstawowa nr 3 w Łochowie	614	56	0,09	0	0,00
Publiczne Gimnazjum w Łochowie	357	50	0,14	6	1,68
Zespół Szkół w Gwizdałach	195	9	0,05	8	4,10
Zespół Szkół w Kamionnie	380	31	0,08	3	0,79
Zespół Szkół w Ostrówku	379	51	0,13	0	0,00
Szkoła Podstawowa nr 1 w Łochowie	259	10	0,04	0	0,00
Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Ogrodnikach	59	6	0,10	0	0,00
Katolicka Szkoła Podstawowa Julin w Kaliskach	114	14	0,12	0	0,00
Publiczna „Mała Szkoła”	20	5	0,25	0	0,00

Źródło: Urząd Miejski w Łochowie

Mapa 4. Liczba uczniów nieotrzymujących promocji do następnej klasy

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Najwięcej uczniów, którzy nie otrzymali promocji mieszkało w mieście Łochów (26,7%) oraz we wsi Budziska (35,3%). Wszyscy uczniowie mieszkający w 26 miejscowościach i uczący się w szkołach na terenie gminy otrzymali promocję.

Tabela 17. Liczba uczniów nieotrzymujących promocji w gminie Łochów w 2015 roku według sołectw

Sołectwa	Liczba uczniów nieotrzymujących promocji	
	Liczba	Na 1000 mieszkańców
Baczki	1	0,1
Budziska	4	5,0
Gwizdały	2	3,3
Kalinowiec	1	3,0
Kaliska	2	3,4
Łochów	6	38,7
Twarogi	1	3,7
Łochów		
"Łochów Fabryczny"	2	0,24
"Stary Łochów"	1	0,12
Osiedle "Centrum"	2	0,13
Osiedle "Zatorze"	2	0,24

Źródło: Urząd Miejski w Łochowie

Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym w gminie Łochów 769 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 4,33 dzieci w wieku przedszkolnym.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 24,1% ludności. Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 18 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto wynosi 97,19.

Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 12,5% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym. Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 22 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto wynosi 98,35.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 19,0% mieszkańców. Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 25 uczniów. 28 uczniów przypada na oddział w zasadniczych szkołach zawodowych.

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 26,8% mieszkańców gminy Łochów w wieku potencjalnej nauki.

Poziom edukacji jest wskaźnikiem poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego, a także określa możliwości budowania kapitału ludzkiego. Jednym ze sposobów pomiaru poziomu edukacji są wyniki sprawdzianu szóstoklasisty oraz egzaminu gimnazjalnego. Wyniki sprawdzianu pokazują, że uczniowie gminy Łochów osiągają dobre rezultaty z części językowej oraz plasują się na dobrym poziomie w części I – sprawdzającej stan wiedzy z języka polskiego oraz matematyki. Natomiast wyniki osiągnięte przez uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych w gminie Łochów w 2015 roku były nieco niższe niż wyniki odnotowane w powiecie węgrowskim (poniżej średniej powiatu). Najniższe wyniki uczniowie osiągnęli z matematyki (42,8) oraz języka angielskiego na poziomie rozszerzonym (39,1) najwyższe natomiast z historii i wiedzy o społeczeństwie (60,3) oraz z języka angielskiego na poziomie podstawowym (59,0).

Tabela 18. Średnie wyniki procentowe dla gmin - powiat węgrowski, wyniki sprawdzianu szóstoklasisty, 2015 rok

Gmina	Część pierwsza (%)			Część druga (%)	
	J. polski	Matematyka	Ogółem	Język angielski	Ogółem
Węgrów	75,3	61,0	68,3	78,7	78,7
Grębków	68,6	51,8	60,4	65,7	65,7
Korytnica	71,3	56,2	63,8	69,7	69,7
Liw	74,2	69,9	72,0	76,1	76,1
Łochów	70,6	58,6	64,8	75,5	75,5
Miedzna	68,2	54,5	61,5	64,2	64,2
Sadowne	70,9	58,6	64,8	67,2	67,2
Stoczek	68,8	61,2	65,2	76,5	76,5
Wierzbno	66,8	54,8	60,9	70,3	70,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Warszawie

Tabela 19. Średnie wyniki procentowe dla gmin - powiat węgrowski, wyniki egzaminu gimnazjalnego, 2015 rok

Gmina	Historia i WOS	J. polski	Matematyka	Przedmioty przyrodnicze	Język obcy na poziomie podstawowym - angielski	Język obcy na poziomie rozszerzonym - angielski
Węgrów	67,4	65	51,2	53,3	72,6	56,2
Grębków	61,4	60,8	45,3	45	77,5	59,9
Korytnica	60,3	53,1	43,6	45,5	57,4	29,9
Liw	60	61,3	44	45,6	64,2	43,6
Łochów	60,3	58,6	42,8	47,8	59,0	39,1
Miedzna	60,8	54,6	45,5	47,6	56,4	39,6
Sadowne	61	58,7	47,5	48,5	51,6	34,1
Stoczek	60,3	64	40,2	45,8	66,2	45
Wierzbno	57,4	55,2	45,6	52	69,9	40,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OKE w Warszawie

W porównaniu do całego województwa mazowieckiego mieszkańcy gminy Łochów mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Spośród kobiet mieszkających w gminie Łochów największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (28,1%) oraz zasadnicze zawodowe (18,8%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (32,1%) oraz podstawowe ukończone (25,6%).

3.3. Działalność organizacji pozarządowych

Na terenie gminy Łochów funkcjonują 27 organizacji pozarządowe, zlokalizowane były one w mieście Łochów oraz 11 miejscowościach. Najwięcej takich organizacji działa na terenie miasta, blisko połowa wszystkich organizacji pożytku publicznego (42,4%). W 3 miejscowościach, tj. Laski, Brzuza oraz Ostrówek działa kilka organizacji, w pozostałych 8 miejscowościach funkcjonuje po jednej organizacji. Jedno stowarzyszenie jest w likwidacji. Największa koncentracja organizacji pozarządowych występuje w sołectwach: Matały oraz Zambrzyniec (ponad 5 organizacji na 1000 mieszkańców).

Tabela 20. Liczba organizacji pozarządowych w gminie Łochów w 2015 roku według sołectw

Sołectwa	Liczba organizacji pozarządowych	
	Liczba	Na 1000 mieszkańców
Łochów	11	1,62
Laski	3	6,94
Brzuza	2	4,63
Ostrówek	2	1,23
Baczki	1	1,70
Budziska	1	1,24
Gwizdały	1	1,65
Łopianka	1	2,62
Łosiewice	1	3,61
Matały	1	5,99
Pogorzelec	1	3,51
Zambrzyniec	1	5,85
Łochów		
Osiedle „Łochów Fabryczny”	1	1,22
Osiedle „Stary Łochów”	3	3,61
Osiedle „Wymysły”	0	0,00
Osiedle „Leśna”	0	0,00
Osiedle „Centrum”	3	1,94
Osiedle „Laskowska”	0	0,00
Osiedle „Węgrowaska”	1	1,44
Osiedle „Zatorze”	3	3,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Łochowie

Organizacje pozarządowe w gminie Łochów można podzielić na następujące kategorie: sportowe, edukacyjne, związane z bezpieczeństwem oraz rozwojem lokalnym.

Wśród organizacji dominują jednostki pożarnicze. Ochotnicze straże pożarne działają w mieście Łochów oraz 9 miejscowościach. Są to organizacje społeczne składające się z grupy ochotników, przeznaczone w szczególności do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Brzuzie;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Jasiorówce;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łochowie Fabrycznym;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Pogorzelcu;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Łochowie;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Budziskach;

- Ochotnicza Straż Pożarna w Gwizdałach;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Baczkach;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Laskach;
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ostrówku Węgrowskim.

Aktywną grupę stanowią również stowarzyszenia działające na rzecz rozwoju lokalnego, przede wszystkim rozwoju wsi. Są to:

- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Łosiewice;
- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Matały;
- Stowarzyszenie rozwoju wsi Brzuza;
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Julin”;
- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Ogrodniki;
- Stowarzyszenie „Wspólnota Nadbużańska”;
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Zambrzyńiec.

Kolejną grupę stanowią organizacje wspierające i promujące edukację oraz kulturę a także historię. Są to kluby sportowe oraz stowarzyszenia promujące sport. Do grupy tej należą:

- Klub Strzelectwa „C22” w Łochowie;
- Ludowy Klub Sportowy "Ostrówek";
- Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Laskar”;
- Klub Sportowy „Liwia”;
- Łochowski Klub Sportowy w Łochowie.

Organizacje związane z edukacją to:

- Fundacja Oświata Łochowska;
- Stowarzyszenie Rodziców i Nauczycieli na Rzecz Pomocy Szkołom "Olimpia";
- Łochowskie Towarzystwo Nauk i Sztuk „CD”;
- Stowarzyszenie "Przyjaciele Jedyńki".

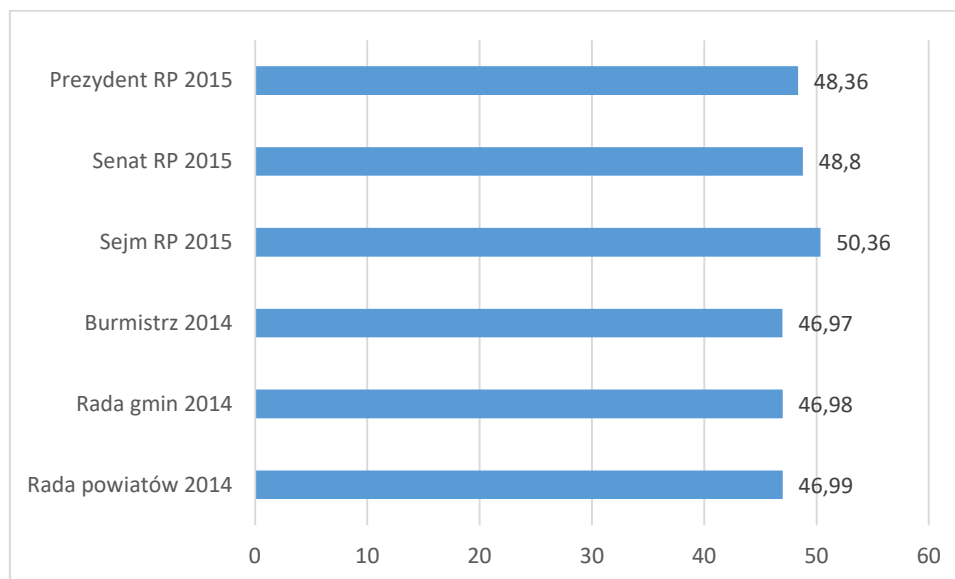
Jedną organizacją pozarządową dbającą o popularyzację pamięci historycznej, jest to Fundacja „Nie zapomnieliśmy”.

Liczba fundacji i stowarzyszeń poza OSP na 10 tys. mieszkańców nieznacznie wzrasta w gminie Łochów, co jest pozytywnym zjawiskiem. W 2014 roku było to 12,8 organizacji OSP na 10 tys. mieszkańców, w 2011 roku – 11,1.

3.4. Frekwencja wyborcza

Miernikiem często stosowanym do oceny kapitału społecznego jest frekwencja w wyborach. W wyborach samorządowych w 2014, wyborach do Parlamentu Europejskiego, Sejmu i Senatu RP oraz wyborach Prezydenckich w 2015 roku, frekwencja wyborcza w gminie Łochów, była niższa od średniej dla województwa mazowieckiego. Świadczy to o nieznacznej aktywności społeczności lokalnej oraz zaangażowaniu w sprawy gminy i kraju.

Wykres 5. Frekwencja w wyborach w 2014 i 2015 roku - średnia dla gminy Łochów

Źródło: strona internetowa Państwowej Komisji Wyborczej

3.5. Sfera społeczna – wnioski

- W strukturze wiekowej ludności gminy Łochów dominują osoby w wieku produkcyjnym, stanowiąc w 2015 roku 62,1% ogółu ludności. Negatywnym zjawiskiem jest malejący udział w ogóle mieszkańców w wieku produkcyjnym (w 2010 roku stanowili oni 65,5%).
- Negatywnym zjawiskiem jest rosnąca wartość wskaźnika obciążenia demograficznego.
- Proces starzenia się ludności jest bardziej dostrzegalny na obszarze wiejskim gminy aniżeli w mieście Łochów, udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym jest na zbliżonym poziomie, na obszarze wiejskim wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym i jest wyższy od wskaźników dla miasta; jednocześnie udział mieszkańców w wieku produkcyjnym utrzymuje się na stałym poziomie. Wskaźniki obciążenia demograficznego są również bardziej niekorzystne na obszarze wiejskim:
- Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy nie ulega dużym zmianom. Poważnym problemem jest duży udział wśród bezrobotnych osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (48,5%).
- Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkuje miasto Łochów (36,9% ogółu bezrobotnych w gminie), najmniej natomiast wsie Jerzyska, Nadkole, Zagrodniki.
- Niepokoi także duża liczba rodzin objętych pomocą społeczną (1140 rodzin).
- Koncentracja rodzin objętych pomocą społeczną występuje na wsiach, 77,4% wszystkich rodzin objętych taką pomocą zamieszkiwało obszar wiejski gminy Łochów.
- Koncentracja rodzin objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej zachodzi na terenie miejscowości: Zambrzyniec, Kamionna i Karczewizna, najmniejsza natomiast na obszarze miejscowości: Jerzyska, Nadkole oraz Budzisk.
- W 2015 roku w gminie Łochów głównym powodem przyznawania pomocy społecznej było ubóstwo. Pomoc z tego powodu otrzymywało 53,7% wszystkich rodzin korzystających z pomocy.
- Największa koncentracja osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa występowała na terenie sołectwa Łopianka.

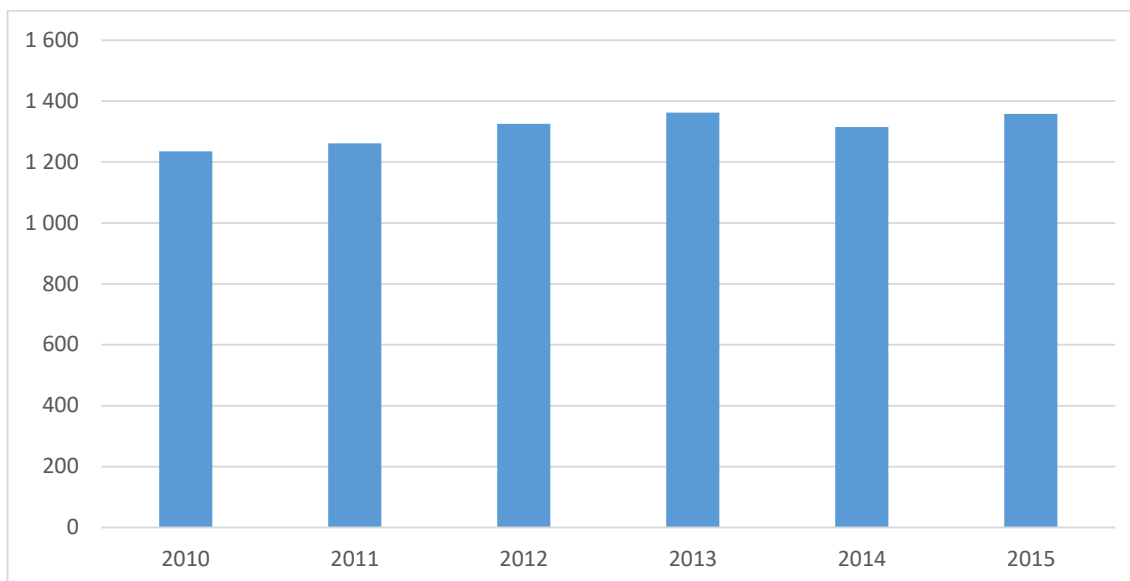
- Duże nasycenie osobami, które korzystają z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia występuje w sołectwach: Matały, Majdan, Zambrzyńiec oraz Karczewizna.
- Niepełnosprawność jest istotnym powodem korzystania z pomocy społecznej wśród mieszkańców sołectw: Kalinowiec, Zambrzyńiec, Łojki oraz Karczewizna.
- Koncentracja osób korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu zachodzi w sołectwach: Karczewizna, Kamionna, Łojki, Zambrzyńiec oraz Łopianka.
- Poziom bezpieczeństwa w gminie ocenić należy raczej pozytywnie.
- Najwięcej „Niebieskiej Karty” wydano w mieście Łochów (36,0%) oraz we wsi Łopianka (9,0%).
- Liczba wydanych kart na 1000 mieszkańców jest wskaźnikiem intensywności tego zjawiska problemowego; wskaźnik ten osiągnął najwyższe wartości dla sołectw Burakowskie, Łopianka oraz Łosiewice.
- Poziom edukacji jest wskaźnikiem poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego, a także określa możliwości budowania kapitału ludzkiego. Jednym ze sposobów pomiaru poziomu edukacji są wyniki sprawdzianu szóstoklasisty oraz egzaminu gimnazjalnego. Wyniki sprawdzianu pokazują, że uczniowie gminy Łochów osiągają dobre rezultaty z części językowej oraz plasują się na dobrym poziomie w części I – sprawdzającej stan wiedzy z języka polskiego oraz matematyki. Natomiast wyniki osiągnięte przez uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych w gminie Łochów w 2015 roku były nieco niższe niż wyniki odnotowane w powiecie węgrowskim (poniżej średniej powiatu).
- W porównaniu do całego województwa mazowieckiego mieszkańcy gminy Łochów mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Spośród kobiet mieszkających w gminie Łochów największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (28,1%) oraz zasadnicze zawodowe (18,8%).
- W gminie Łochów jest niewielkie nasycenie organizacjami pozarządowymi. zlokalizowane były one w mieście Łochów oraz 11 miejscowościach. Najwięcej takich organizacji działa na terenie miasta, blisko połowa wszystkich organizacji pożytku publicznego (42,4%).
- Miernikiem często stosowanym do oceny kapitału społecznego jest frekwencja w wyborach. W wyborach samorządowych w 2014, wyborach do Parlamentu Europejskiego, Sejmu i Senatu RP oraz wyborach Prezydenckich w 2015 roku, frekwencja wyborcza w gminie Łochów, była niższa od średniej dla województwa mazowieckiego. Świadczy to o nieznacznej aktywności społeczności lokalnej oraz zaangażowaniu w sprawy gminy i kraju.

3.6. Sfera gospodarcza

3.6.1. Liczba i struktura podmiotów gospodarczych

Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy Łochów wynosiła w 2015 roku 1358, co oznacza przyrost o 10% w stosunku do roku 2010 roku (1235). W badanym okresie liczba podmiotów gospodarki narodowej ulegała nieznacznym wahaniom. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców wzrosła o 10,2% (z 69) w 2010 roku do 76 w 2015 roku.

Wykres 6. Zmiana liczby podmiotów gospodarki narodowej w gminie w Łochów w latach 2010-2015

Źródło: BDL GUS

W latach 2010-2015 liczba podmiotów należących do sektora prywatnego wzrosła z 1208 do 1331, liczba podmiotów sektora publicznego nie uległa zmianie i utrzymywała się na poziomie 27. Większość stanowiły przedsiębiorstwa należące do osób fizycznych, a w analizowanym okresie ich liczba wzrosła o 9,2%. Wzrosła również liczba spółek handlowych (16,2%), spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (50%) oraz stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych (17,9%).

Tabela 21. Podmioty w sektorze prywatnym w gminie Łochów w latach 2010-2015

Podmioty	2010	2015
Osoby fizyczne	1 067	1 165
Spółki handlowe	31	36
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	2	4
Spółdzielnie	5	5
Fundacje	3	3
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	28	33

Źródło: BDL GUS

W latach 2010-2015 struktura wielkości podmiotów gospodarczych w gminie Łochów nie zmieniła się. Największy udział miały mikroprzedsiębiorstwa (0-9 zatrudnionych). W 2010 roku stanowiły one 96,2% wszystkich podmiotów gospodarczych. W 2015 roku ich udział był nieznacznie wyższy – 97,2%. Udział małych podmiotów gospodarczych (10-49 zatrudnionych) utrzymywał się na poziomie poniżej 4%, w 2010 roku było to 3,4%, w 2015 roku nieznacznie mniej – 2,5%. Najmniejszy udział miały przedsiębiorstwa o liczbie 50-249 zatrudnionych. W 2010 roku stanowiły one zaledwie 0,4%, w 2015 roku – 0,3%. W gminie Łochów nie działało żadne przedsiębiorstwo, zatrudniające 250 lub więcej osób.

Biorąc pod uwagę zmiany demograficzne w gminie Łochów, liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 osób w wieku produkcyjnym wzrosła o 11,7% (z 109,2 w 2010 roku do 122,0 w 2015 roku). Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności w 2010 roku wynosiła 59 a do 2015 roku wzrosła do 65.

Liczba podmiotów gospodarki narodowej w gminie Łochów wzrosła w okresie 2010-2015 o 4%. Można zauważyć, że zmiana nie była jednakowa dla każdej sekcji. W dwóch sekcjach zanotowano spadek liczby podmiotów: sekcja A (spadek o 21%) oraz sekcja J (spadek o 1%). Pozostałe sekcje zwiększyły swoją liczebność. Na szczególną uwagę zasługują sekcje, w których liczba podmiotów wzrosła o co najmniej 20%: sekcja G – wzrost o 25%, sekcja M – o 22%, S i T- o 21%, J- o 33%, P – o 20%.

Tabela 22. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Łochów w latach 2010-2015 wg sekcji PKD

Sekcja	Opis sekcji	2010	2015	Zmiana (liczba)
Sekcja A	rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	68	47	-21
Sekcja B	górnictwo i wydobywanie	0	0	0
Sekcja C	przetwórstwo przemysłowe	146	146	0
Sekcja E	dostawa wody	4	5	1
Sekcja F	budownictwo	248	261	13
Sekcja G	handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów	353	378	25
Sekcja H	transport i gospodarka magazynowa	74	85	11
Sekcja I	działalność z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	14	21	7
Sekcja J	informacja i komunikacja	20	19	-1
Sekcja K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	28	31	3
Sekcja L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	18	19	1
Sekcja M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	56	78	22
Sekcja N	działalność z zakresie usług administrowania	32	47	15
Sekcja O	administracja publiczna i obrona narodowa	12	12	0
Sekcja P	edukacja	29	49	20
Sekcja Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	36	39	3
Sekcja R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15	18	3
Sekcje S i T	pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	82	103	21

Źródło: BDL GUS

W gminie przeważają przedsiębiorstwa handlowe, zajmujące się budownictwem, przetwórstwem przemysłowym oraz świadczące pozostałą działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników.

Według danych na rok 2016 podmioty gospodarcze są zlokalizowane we wszystkich miejscowościach. Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w mieście Łochów (566 podmiotów, tj. 54,6% ogółu). Duży udział w ogóle podmiotów gospodarczych w gminie działa na terenie miejscowości Ostrówek (7,0%), Budziska (4,1%), Jasiorówka (3,5%). Najmniej podmiotów działa w miejscowościach Karczewizna (0,2%), Szumin (0,2%), Jerzyska (0,3%), Zambrzyńiec (0,3%), Dąbrowa (0,4%) oraz Samotrzask (0,4%).

Najwyższy wskaźnik nasycenia podmiotami gospodarczymi mierzonych ich liczbą przypadającą na 1000 mieszkańców odnotowano w sołectwie Nadkole oraz Jerzyska. Wysokie wartości wskaźnik ten osiągnął dla osiedli w Łochowie: Centrum, Zatorze i Laskowska. Najmniejsza koncentracja podmiotów gospodarczych występuje na obszarze sołectw: Karczewizna Zambrzyńiec i Baczki.

Tabela 23. Podmioty gospodarcze w gminie Łochów w 2016 roku według miejscowości

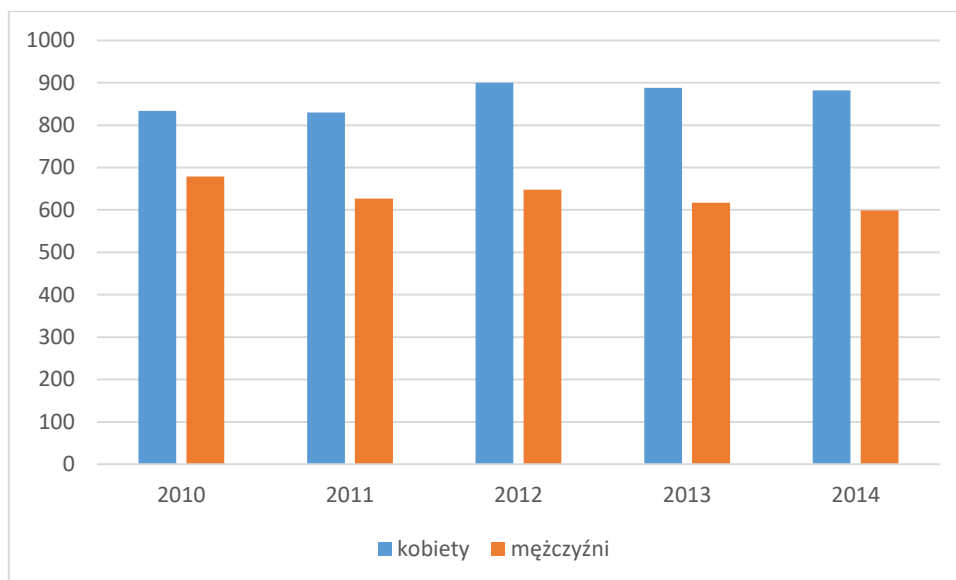
Sołectwa/Dzielnice	Liczba podmiotów gospodarczych	
	liczba	na 1000 mieszkańców
Baczki	11	18,74
Barchów	22	50,57
Brzuza	12	27,78
Budziska	37	45,96
Burakowskie	6	38,22
Dąbrowa	5	40,65
Gwizdały	25	41,19
Jasiorówka	32	35,20
Jerzyska	5	79,37
Kalinowiec	7	45,16
Kaliska	13	39,63
Kamionna	22	43,65
Karczewizna	1	6,85
Laski	12	27,78
Łazy	12	58,54
Łojew	8	25,72
Łojki	9	50,85
Łopianka	19	49,87
Łosiewice	10	36,10
Majdan	8	50,63
Matały	8	47,90
Nadkole	5	87,72
Ogrodniki	16	30,83
Ostrówek	72	44,31
Pogorzelec	15	52,63
Samotrzask	4	35,71
Szumin	2	42,55
Twarogi	8	29,30
Wólka Paplińska	12	40,13
Zagrodniki	12	41,81
Zambrzyniec	3	17,54
Łochów		
Osiedle „Łochów Fabryczny”	26	31,59
Osiedle „Stary Łochów”	40	48,08
Osiedle „Wymysty”	17	53,63
Osiedle „Leśna”	64	49,12
Osiedle „Centrum”	270	174,64
Osiedle „Laskowska”	28	61,95
Osiedle „Węgrowska”	35	50,51
Osiedle „Zatorze”	60	72,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie CEIDG

3.6.2. Liczba i struktura pracujących

W 2014 roku liczba pracujących na terenie gminy Łochów wyniosła 1481 osób i była o 2% niższa aniżeli w 2010 roku. W latach 2010-2014 wzrastała liczba pracujących kobiet.

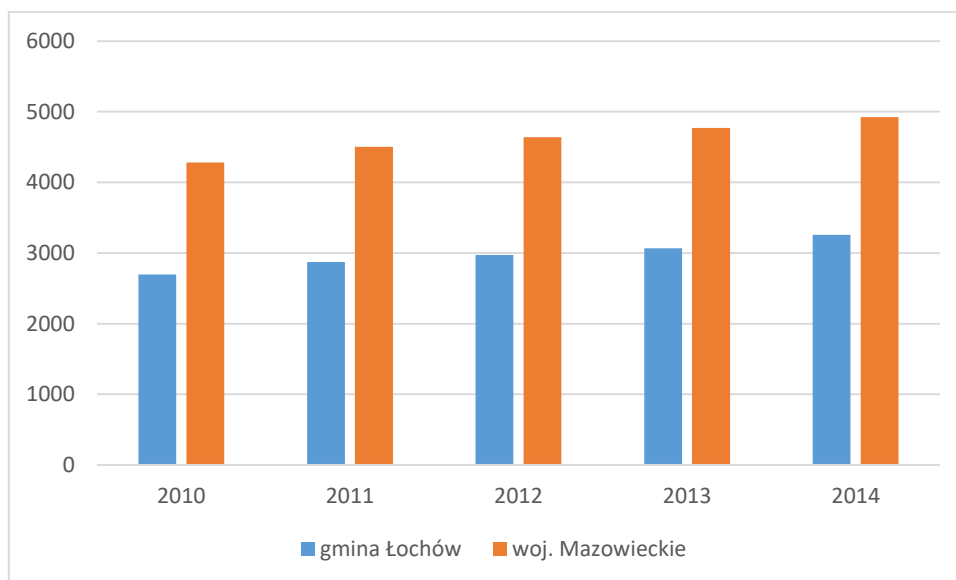
Wykres 7. Liczba pracujących w gminie Łochów w latach 2010-2014 według płci

Źródło: BDL GUS

Przeciętne wynagrodzenie brutto w gminie Łochów wyniosło w 2014 roku 3 257 zł i było niższe od średniego wynagrodzenia w województwie mazowieckim (4 927 zł). W latach 2010-2015 przeciętne wynagrodzenie w gminie systematycznie rośnie, ale wolniej niż średnio w województwie.

Wykres 8. Przeciętne wynagrodzenie brutto w gminie Łochów oraz w województwie mazowieckim w latach 2010-2014

Źródło: BDL GUS

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 10,4% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,4% wykształcenie policealne, 14,3% średnie ogólnokształcące, a 12,0% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 25,4% mieszkańców gminy Łochów, gimnazjalnym 5,7%, natomiast 26,9% podstawowym ukończonym. 2,9% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

3.6.3. Sfera gospodarcza-wnioski

- Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy Łochowa wzrosła w latach 2010-2015 (o 10%).
- Wzrosła liczba przedsiębiorstw należących do osób fizycznych, spółek handlowych, spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego oraz stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych.
- W latach 2010-2015 struktura wielkości podmiotów gospodarczych w gminie Łochów nie zmieniła się. Największy udział miały mikroprzedsiębiorstwa (0-9 zatrudnionych).
- Według danych na rok 2016 podmioty gospodarcze są zlokalizowane we wszystkich miejscowościach. Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w mieście Łochów (566 podmiotów, tj. 54,6% ogółu). Duży udział w ogóle podmiotów gospodarczych w gminie działa na terenie miejscowości Ostrówek (7,0%), Budziska (4,1%), Jasiorówka (3,5%). Najmniej podmiotów działa w miejscowościach Karczewizna (0,2%), Szumin (0,2%), Jerzyska (0,3%), Zambrzyniec (0,3%), Dąbrowa (0,4%) oraz Samotrzask (0,4%).
- Najwyższy wskaźnik nasycenia podmiotami gospodarczymi mierzonych ich liczbą przypadającą na 1000 mieszkańców odnotowano w sołectwie Nadkole oraz Jerzyska. Wysokie wartości wskaźnik ten osiągnął dla osiedli w Łochowie: Centrum, Zatorze i Laskowska. Najmniejsza koncentracja podmiotów gospodarczych występuje na obszarze sołectw: Karczewizna Zambrzyniec i Baczki.
- Przeciętne wynagrodzenie brutto w gminie Łochów było niższe od średniego wynagrodzenia w województwie mazowieckim.

3.7. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

3.7.1. Położenie i struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Gmina Łochów położona jest w województwie mazowieckim, w powiecie węgrowskim. W latach 1975-1998 gmina położona była w województwie siedleckim. Gmina graniczy z gminami: Sadowne, Stoczek i Korytnica z powiatu węgrowskiego, z gminą Jadów z powiatu wołomińskiego oraz z gminami Wyszków i Brańszczyk z powiatu wyszkowskiego.

Mapa 1. Mapa gminy Łochów

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Powierzchnia gminy Łochów wynosi 19 622 ha. Obszar miasta zajmuje 1339 ha, a obszar wiejski gminny - 18 283 ha. Powierzchnia gminy w latach 2012-2014 nie uległa zmianie.

Gminę Łochów tworzą 32 miejscowości, w tym 31 sołectw:

- Baczki;
- Barchów;
- Brzuza;
- Budziska;
- Burakowskie;
- Dąbrowa;
- Gwizdały;
- Jasiorówka;
- Jerzyska;
- Kalinowiec;

- Kaliska;
- Kamionna;
- Karczewizna;
- Laski;
- Łazy;
- Łojew;
- Łojki;
- Łopianka;
- Łosiewice;
- Majdan;
- Matały;
- Nadkole;
- Ogrodniki;
- Ostrówek;
- Pogorzelec;
- Samotrzask;
- Szumin;
- Twarogi;
- Wólka Paplińska;
- Zagrodniki;
- Zambrzyniec.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Łochów, ze względu na jej typ, jest złożona. W miejskiej części gminy wyróżniono strefy:

- śródmiejską,
- miejską,
- techniczno-produkcyjną,
- przyrodniczo-produkcyjną.

Natomiast wiejską część gminy tworzą dwie strefy :

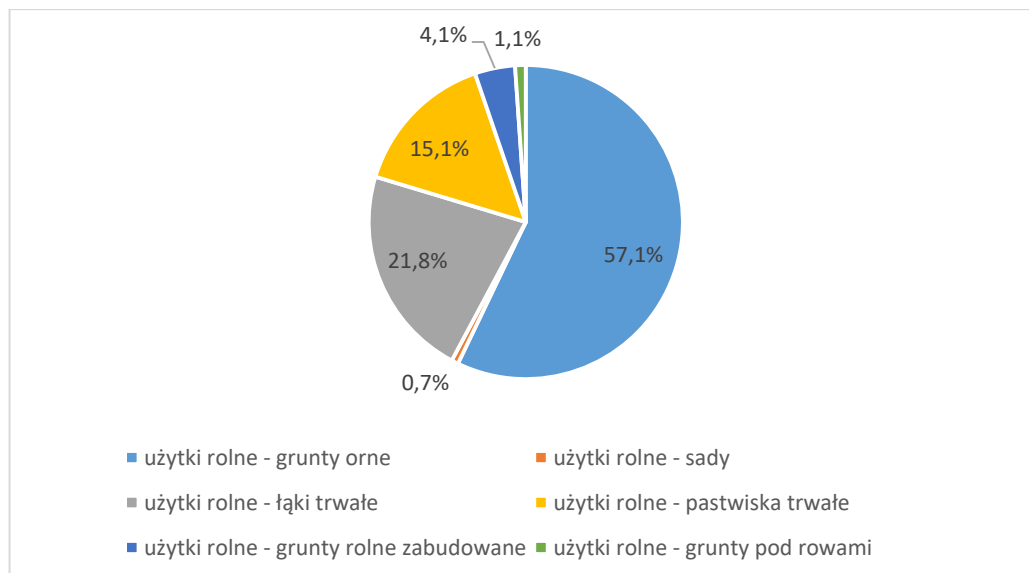
- osadnictwa - tworzona przez tereny zabudowy – zagrodowej, rekreacyjnej, jednorodzinnej – z usługami towarzyszącymi,
- przyrodniczo-produkcyjna – obejmująca rolniczą i leśną przestrzeń produkcyjną.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy uzupełnia układ drogowy.

3.7.2. Struktura użytkowania gruntów

Użytki rolne zajmują łącznie 10 518 ha powierzchni gminy, jedynie 5% użytków rolnych występuje na terenie miasta Łochów. Największy udział mają grunty orne. Najlepsze gleby występują na niewielkich powierzchniach w rejonie wsi Łazy, Pogorzelec, Kamionna, Baczki i Zambrzyniec.

Wykres 9. Struktura użytków rolnych w gminie Łochów w 2014 roku

Źródło: BDL GUS

Znaczną część powierzchni gminy Łochów zajmują natomiast grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione oraz grunty zabudowane i zurbanizowane.

Tabela 24. Użytkowanie terenów gminy Łochów w 2014 roku – ogólne kategorie

Typ	ogółem	miasto	obszar wiejski
Użytki rolne razem	10 518	527	9 991
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	7 275	416	6 859
Grunty pod wodami razem	303	15	288
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	1 180	356	824
Użytki ekologiczne	38	6	32
Nieuzytki	296	19	0
Tereny różne	12	0	12

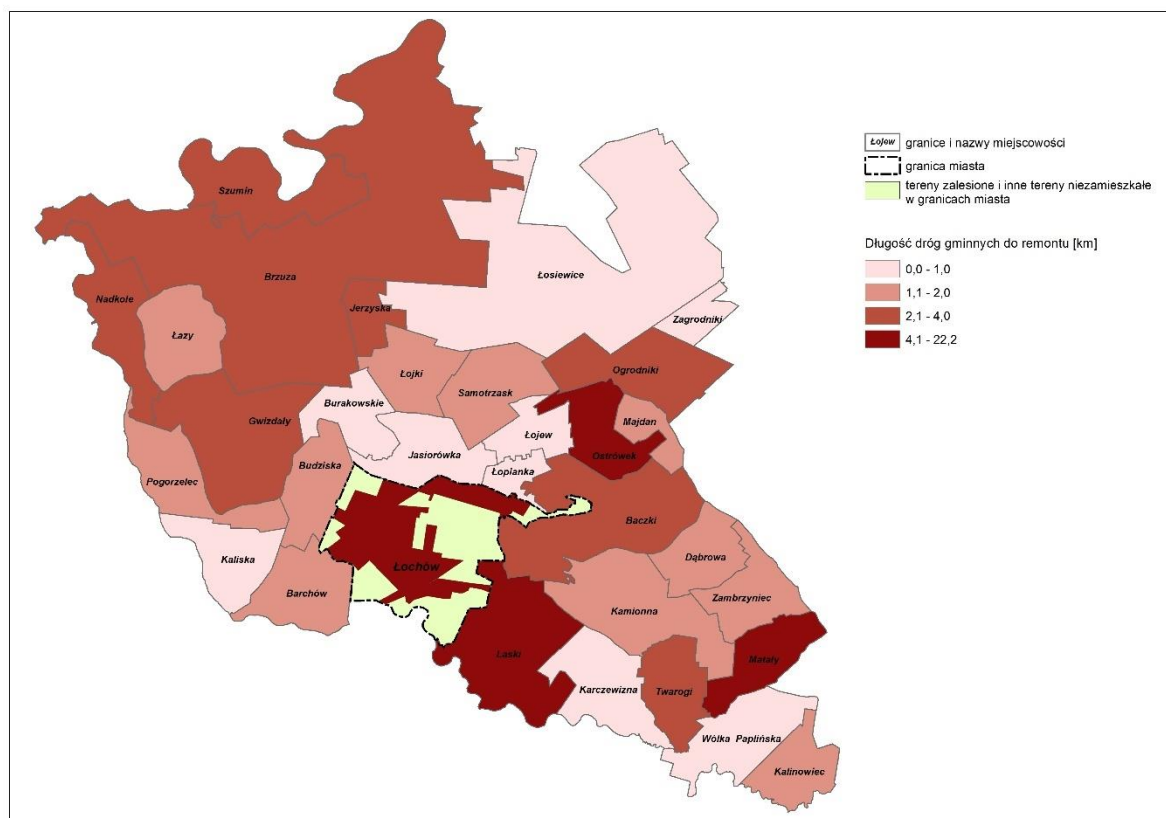
Źródło: GUS BDL

3.7.3. Infrastruktura techniczna (w tym sieci, drogi, mieszkalnictwo)

Infrastruktura transportowa i komunikacyjna

Układ komunikacyjny gminy Łochów tworzą: dwie drogi krajowe (droga nr 50 oraz droga nr 62), sieć dróg powiatowych oraz sieć dróg gminnych. Długość dróg gminnych na terenie Gminy Łochów wynosi 128 km. Drogi gminne w obrębie miasta mają łączną długość 28,8 km, w tym drogi o nawierzchni bitumicznej mają długość 13,4 km.

Mapa 5. Długość dróg gminnych do remontu w km

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Stan infrastruktury drogowej jest istotnym czynnikiem podwyższającym jakość życia mieszkańców i bezpieczeństwo na drogach. Remonty dróg gminnych są prowadzone poprzez bieżące utrzymanie dróg, nie ma planów gruntownych remontów. Najwięcej inwestycji drogowych ma być prowadzonych w Łochowie oraz w sołectwach Laski, Matały, Szumin i Baczki.

Tabela 25. Drogi przewidziane do remontu na obszarze gminy Łochów według sołectw

Sołectwa	Długość dróg gminnych do remontu	
	km	km na 1000 mieszkańców
Baczki	3,2	5,45
Barchów	1,6	3,68
Brzuza	2,1	4,86
Budziska	1,1	1,37
Burakowskie	0,5	3,18
Dąbrowa	2,0	16,26
Gwizdały	2,2	3,62
Jasiorówka	1,0	1,10
Jerzyska	2,8	44,44
Kalinowiec	1,9	12,26
Kaliska	0,6	1,83
Kamionna	1,2	2,38
Karczewizna	1,0	6,85
Laski	4,5	10,42
Łazy	1,5	7,32
Łochów	22,2	3,27
Łojew	0,9	2,89
Łojki	1,4	7,91

Sołectwa	Długość dróg gminnych do remontu	
	km	km na 1000 mieszkańców
Łopianka	0,3	0,79
Łosiewice	0,6	2,17
Majdan	1,6	10,13
Matały	4,1	24,55
Nadkole	2,4	42,11
Ogrodniki	3,2	6,17
Ostrówek	6,8	4,18
Pogorzelec	1,3	4,56
Samotrzask	1,2	10,71
Szumin	3,9	82,98
Twarogi	2,4	8,79
Wólka Paplińska	0,8	2,68
Zagrodniki	0,9	3,14
Zambrzyniec	1,1	6,43
razem	89,6	5,03

Źródło: Urząd Miejski w Łochowie

Infrastruktura komunalna

Poziom rozwoju infrastruktury komunalnej w gminie Łochów może być oceniony jako średni. Licząca 206,9 km sieć wodociągowa doprowadza wodę do 5106 gospodarstw domowych, korzysta z niej 6707 osób. W latach 2010-2014 odsetek mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w gminie Łochów wzrósł o 2,1%. Liczba przyłączy wzrosła o 107 (z 4999 w 2010 roku do 5106 w 2014 roku). W 2014 roku mieszkańcom gminy dostarczono 364,8 dam³ wody, a więc o 66,3 dam³ mniej aniżeli w 2010 roku.

W latach 2010-2014 sieć kanalizacyjna w gminie Łochów znacznie się wydłużyła (z 26,0 km do 72,7 km). W 2014 roku z sieci kanalizacyjnej w gminie korzystało 38,2% mieszkańców, podczas gdy w 2010 roku było to 26,6%. Liczba przyłączy wzrosła o 76,8% (z 1004 w 2010 roku do 1775 w 2014 roku).

Problemem gminy Łochów jest brak zgazyfikowania. W maju 2015 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy gminą Łochów a firmą SIME Polska Sp. z o.o., w którym firma zadeklarowała zamiar wybudowania gazociągu Dobre-Łochów, a także wskazano, iż rozbudowa sieci na terenie gminy będzie następowała sukcesywnie w kolejnych latach

Infrastruktura mieszkaniowa

Budynki mieszkalne zlokalizowane na terenie gminy Łochów obejmują przede wszystkim zabudowę jednorodzinną, w mniejszym stopniu wielorodzinną. Według danych GUS w 2014 roku w gminie Łochów nie było pustostanów.

W 2014 roku zasób mieszkaniowy gminy Łochów tworzyło 6478 mieszkań, w których znajdowało się w 25 080 izb o łącznej powierzchni użytkowej 495 819 m². W latach 2011-2014 zasób mieszkaniowy gminy zwiększył się o 149 mieszkań, a tym samym powierzchnia użytkowa wzrosła o 21 473 m². Około 1/3 mieszkań zlokalizowana była w mieście Łochów.

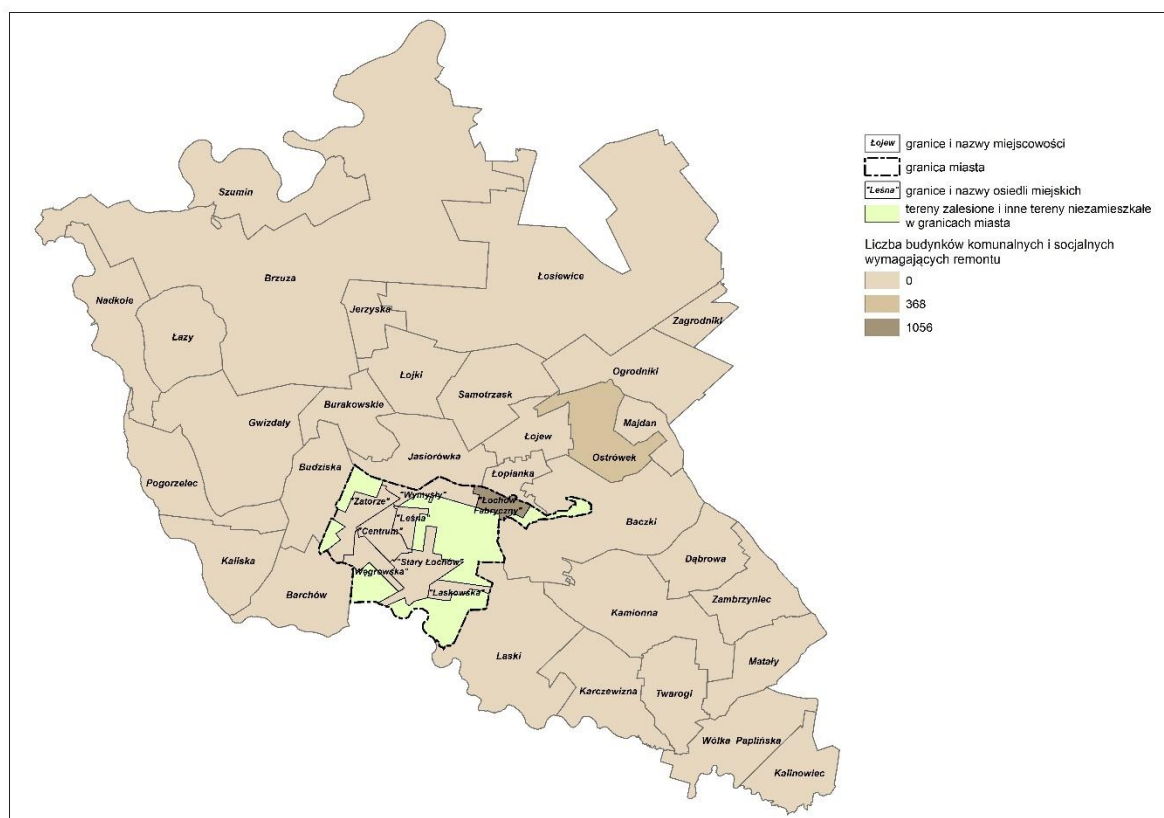
Tabela 26. Zasoby mieszkaniowe w gminie Łochów w latach 2011-2014

	mieszkania		izby		powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	
Łochów - gmina	6 329	6 478	24 195	25 080	474 346	495 819
Łochów - miasto	2 137	2 180	9 427	9 726	181 677	189 197
Łochów - obszar wiejski	4 192	4 298	14 768	15 354	292 669	306 622

Źródło: BDL GUS

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła w gminie Łochów 76,5 m², w latach 2010-2014 wzrosła o 1,6 m². Przepiętna powierzchnia użytkowania mieszkania na mieszkańca w gminie Łochów wyniosła w 2014 roku 27,6 m² a więc o 1,2 m² więcej aniżeli w 2010 roku. Mieszkania w mieście były o 15,5 m² większe aniżeli na obszarze wiejskim.

Mapa 6. Liczba budynków komunalnych i socjalnych wymagających remontu

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Gospodarka mieszkaniowa obejmuje lokale, których właścicielem bądź współwłaścicielem jest gmina. Łącznie w posiadaniu gminnym znajduje się 69 mieszkań socjalnych, ich liczba w latach 2011-2014 nie uległa zmianie, 82,6% z nich zlokalizowanych jest na obszarze wiejskim.

Odsetek wyposażenia mieszkań w instalacje techniczne w 2013 roku znajdował się poniżej średnich wielkości dla gmin województwa mazowieckiego. Można jednak zauważyć, że w latach 2011-2013 sytuacja w tym zakresie nieznacznie się poprawiła.

Zdecydowana większość mieszkań wyposażona jest w łazienki (80,7%), w centralne ogrzewanie (74,1%) oraz posiada podłącza wodociągowe (92,9%). Lepiej wyposażone w instalacje są mieszkania zlokalizowane w mieście Łochów aniżeli na obszarze wiejskim, różnice to są widoczne w wyposażeniu w centralne ogrzewanie oraz łazienkę.

Tabela 27. Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w gminie Łochów w 2011 i 2013 roku

	wodociąg		łazienka		centralne ogrzewanie	
	2011	2013	2011	2013	2011	2013
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Łochów - gmina	92,7	92,9	80,4	80,7	73,6	74,1
Łochów - miasto	94,2	94,4	89,4	89,7	86,4	86,7

	wodociąg		łazienka		centralne ogrzewanie	
	2011	2013	2011	2013	2011	2013
	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]	[%]
Łochów - obszar wiejski	91,2	91,4	71,3	71,7	60,8	61,4

Źródło: BDL GUS

3.7.4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Na obszarze gminy Łochów znajdują się liczne obiekty zabytkowe podlegające ochronie, w związku z tym wytyczone zostały strefy konserwatorskie grupujące obszary i zespoły o podobnej wartości kulturowej, przyrodniczej i krajobrazowej⁴:

1) Strefa A – dotyczy pełnej ochrony historycznej struktury przestrzennej, która obejmuje następujące obiekty:

- zespół dworsko-parkowy w Baczkach;
- kościół parafialny pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia NMP w Kamionnej;
- zespół dworski w Kamionnej;
- dom Stanisława Pióro w Nadkolu;
- pozostałości dworskiego parku krajobrazowego w Pogorzelcu;
- zespół pałacowy w Łochowie.

2) Strefa B – są to obiekty zainteresowania konserwatorskiego, do których należą m.in.:

- domy drewniane w Baczkach, Brzuzie, Burakowskim, Gwizdałach, Ostrówku, Twarogach;
- zespół dworsko-parkowy w Barchowie;
- kapliczka drewniana w Brzuzie;
- młyn w Jasiorówce⁵;
- willa Ignacego Paderewskiego;
- zespół dworca kolejowego i poczta w Łochowie.

3) Strefa K – dotyczy ona ochrony krajobrazu i jest uzupełnieniem stref ochrony konserwatorskiej i obejmuje tereny sąsiadujące z obiektami zabytkowymi, dla ich ekspozycji, a w szczególności:

- teren przy zespole dworsko-parkowym w Baczkach;
- teren przy cmentarzu parafialnym w Kamionnej;

4) Strefa W – ochrona relikwów archeologicznych obejmująca:

- grodzisko wczesnośredniowieczne w Barchowie;
- grodzisko wczesnośredniowieczne w Laskach Starych.

5) Strefa OW – obejmująca tereny obserwacji archeologicznych m.in.:

- relikty osadnictwa wczesnośredniowiecznego w Baczkach;
- osadę starożytną w Barchowie;
- osadę kultury łużyckiej w Barchowie;
- cmentarzysko z okresu późnolatyńskiego w Brzuzie;
- relikty osadnictwa z okresu ceramiki sznurowej, kultury trzcinieckiej i łużyckiej w Brzuzie;

⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łochów.

⁵ Obecnie nieistniejący.

- osadę nowożytną w Kaliskach;
- osadę wczesnośredniowieczną w Wywłóce.

6) Strefa OWD – domniemanych stanowisk archeologicznych, których lokalizacja jest znana jedynie z archiwów. Dotyczy ona m.in.:

- reliktyw osadnictwa brązu w Brzuzie;
- zespołu stanowisk starożytnych i nowożytnych w Karczewiźnie i Kalinowcu;
- stanowiska z okresu neolitu w Koszelance;
- zespołu stanowisk w Szuminie;
- osady starożytnej i średniowiecznej w Wólce Paplińskiej.

W gminie Łochów występują archeologiczne relikty osadnicze. Na szczególną uwagę zasługuje średniowieczne cmentarzysko kurhanowe w Barchowie oraz cmentarzysko kultury grobów kloszowych w Szuminie. Znane są też odkrycia osad średniowiecznych, m.in. okres wczesnośredniowieczny reprezentują osady w: Brzuzie, Nadkolu, Szuminie, Wywłóce, a okres późnośredniowieczny osada w Zagrodnikach.

Na terenie gminy Łochów zlokalizowanych jest kilka założeń ziemiańskich, reprezentowanych przez: zespół pałacowy w Łochowie, zespoły dworskie w Baczkach, Barchowie i Kamionnej, dwory w Gwizdałach (Jaworówek), Jasiarówce (Relin). Do najstarszych założeń rezydencjonalnych na terenie gminy Łochów, należy zespół dworski w Baczkach.

Na terenie gminy Łochów zlokalizowane są również zabytki techniki. W Łochowie (dawniej Baczkach) odnaleźć można zabytkowy zespół budynków fabrycznych. Obecnie część budynków z zespołu fabrycznego jest opuszczona, użytkowane są jeszcze budynki mieszkalne. Drugi zespół fabryczny położony jest w Ostrówku, obecnie budynki wykorzystywane są przez firmy o innym profilu działalności. Ciekawym obiektem jest również dworzec PKP w Łochowie, który obecnie jest w trakcie remontu.

Na terenie gminy Łochów licznie występują kapliczki, figury i krzyże przydrożne, datowane na wiek XVIII, XIX i XX. Bardzo często były wznoszone przy alejach i drogach dojazdowych do rezydencji pałacowych i dworskich; na skrzyżowaniach dróg; w przydomowych ogródkach.

W rejestrze zabytków nieruchomości województwa mazowieckiego znajdują się 22 obiekty zabytkowe z terenu miasta i gminy Łochów. Blisko połowa z nich występuje na terenie miasta Łochów (10 obiektów), pozostałe zlokalizowane są w 6 miejscowościach: Baczki, Barchów, Kaliska, Kamionna, Nadkole i Pogorzelec.

Tabela 28. Wykaz obiektów nieruchomości z terenu miasta i gminy Łochów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
1.	Łochów	Dworzec., mur., 1866 r., arch. Bolesław Podczaszyński,	A-886	07.12.2009 r.
2.	Łochów	Pałac, mur., 1820 – 1830, przebud. 1875 – 1876, arch. Bolesław Podczaszyński	A-139/624	04.04.1962 r.
3.	Łochów	Kaplica w zespole pałacu, przeniesiona z Wólki Dobrynieckiej, gm. Zalesie, drewn., 1925 r.	A-1216	20.08.1977 r.
4.	Łochów	Oficyna I w zespole pałacu, mur., 1 ćw. XIX w	A-408	11.06.1992r.
5.	Łochów	Kuchnia-pralnia w zespole pałacu, mur., 1 ćw. XIX w	A-408	11.06.1992 r.
6.	Łochów	Stajnia w zespole pałacu, mur., 1 ćw. XIX w	A-408	11.06.1992 r.
7.	Łochów	Wozownia I w zespole pałacu, mur., 1 ćw. XIX w	A-408	11.06.1992 r.

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
8.	Łochów	Wozownia II w zespole pałacu, mur., 1 ćw. XIX w	A-408	11.06.1992 r.
9.	Łochów	Park w zespole pałacu, pocz. XIX w	A-139/624	04.04.1962 r.
10.	Łochów	Kapliczka z figurą św. Jana Nepomucena w zespole pałacowo-folwarcznym przy ul. Węgrowskiej, mur., kam., 1 ćw. XIX w	B-43/143	04.09.1970 r.
11.	Baczki	Dwór, drewn., l. 80-XVIII w	A-88/427	22.03.1962 r.
12.	Baczki	Lamus zwany kaplicą ariańską w zespole dworu, mur., l. 90-XVIII w	A-88/427	22.03.1962 r.
13.	Barchów	Park w zespole dworu, pocz. XIX w	A-278	29.08.1980 r.
14.	Kaliska (Julin)	Willa Ignacego Paderewskiego, ob. PDD, mur., 1910 r.	A-268	17.05.1980 r.
15.	Kaliska (Julin)	Park z aleją świerkowa, pocz. XX w	A-268	17.05.1980 r. 15.03.2007 r.
16.	Kamionna	Kościół par. pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, mur., zniszczony 1915, odbud. 1927	A-328	29.12.1983 r.
17.	Kamionna	Dwór, mur., 2 ćw. XIX w	A-138/622	04.04.1962 r.
18.	Kamionna	Oficyna, mur., 2 ćw. XIX w	A-829	04.12.2008 r.
19.	Kamionna	Ruiny oficyny, mur., 2 ćw. XIX w	A-829	04.12.2008 r.
20.	Kamionna	Park, poł. XIX w	A-138/622	04.04.1962 r.
21.	Nadkole	Dom nr 13 (d.19), drewn., k. XIX w	A-22	28.10.1999 r.
22.	Pogorzelec	Pozostałości parku dworskiego, k. XVIII w.	A-90/431	07.02.1996 r.

Źródło: Program opieki nad zabytkami na lata 2015-2018, Miasto i Gmina Łochów

Najwięcej obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego zlokalizowanych jest na terenie osiedla „Stary Łochów” oraz w sołectwie Kamionna. Pozostałe obiekty odnaleźć można w sołectwach Baczki, Kaliska, Barchów, Nadkole, Pogorzelec oraz na osiedlu „Centrum” w Łochowie.

Tabela 29. Liczba obiektów nieruchomości z terenu miasta i gminy Łochów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego według sołectw i osiedli

Sołectwa / dzielnice	Liczba zabytków
"Stary Łochów"	9
Kamionna	5
Baczki	2
Kaliska	2
Barchów	1
Nadkole	1
Pogorzelec	1
Osiedle "Centrum"	1

Źródło: Program opieki nad zabytkami na lata 2015-2018, Miasto i Gmina Łochów

W rejestrze zabytków ruchomych województwa mazowieckiego znajduje się 13 obiektów zabytkowych z terenu miasta i gminy Łochów. Prawie wszystkie występują na terenie miejscowości Kamionna, jeden obiekt w mieście Łochów

Tabela 30. Wykaz obiektów ruchomych z terenu miasta i gminy Łochów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego.

Lp.	Miejscowość	Obiekt i czas powstania	Miejsce przechowywania	Nr rej. zab.	Data wpisu
1.	Kamionna	Taca, 2 ćw. XVIII w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 1	03.09.1970
2.	Kamionna	Monstrancja, przed 1747 r.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 2	03.09.1970
3.	Kamionna	Puszka, XVII – XVIII w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 3	03.09.1970
4.	Kamionna	Kropielnica, 1 poł. XIX w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 4	03.09.1970

Lp.	Miejscowość	Obiekt i czas powstania	Miejsce przechowywania	Nr rej. zab.	Data wpisu
5.	Kamionna	Obraz – <i>Pokłon Pasterzy</i> , XX w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 5	03.09.1970
6.	Kamionna	Kielich, 1843 r.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 6	03.09.1970
7.	Kamionna	Ornat Czerwony, XVIII w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 7	03.09.1970
8.	Kamionna	Obraz – <i>Św. Rodziny</i> , XIX w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 8	03.09.1970
9.	Kamionna	Obraz - <i>Ukrzyżowanie</i> z ołtarza bocznego, 1 poł. XIX w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 9	03.09.1970
10.	Kamionna	Obraz - <i>Niepokalanego Poczęcia N.P. Marii</i> , 1885 r.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 10	03.09.1970
11.	Kamionna	Obraz - <i>Zwiastowania N.P. Marii</i> , 1 poł. XIX w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 11	03.09.1970
12.	Kamionna	Obraz - <i>Kazanie Chrystusa</i> , poł. XIX w.	Kościół parafialny	B-38/138, poz. 12	03.09.1970
13.	Łochów	Kapliczka z figurą <i>św. Jana Nepomucena</i> , 1 poł. XIX w.	ul. Węgrowska, przy zespole folwarcznym	B-43/143	04.09.1970

Źródło: Program opieki nad zabytkami na lata 2015-2018, Miasto i Gmina Łochów

W rejestrze zabytków archeologicznych województwa mazowieckiego znajduje się 1 obiekt zabytkowy z terenu miasta i gminy Łochów, jest to grodzisko w miejscowości Barchów.

W gminie Burmistrz Łochowa prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy. Gminna ewidencja zabytków obejmuje 262 obiekty, w tym 147 stanowisk archeologicznych. Najwięcej zabytków zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Brzuza oraz Łochowa. Na obszarze trzech sołectw nie występują obiekty zabytkowe, ani stanowiska archeologiczne.

Tabela 31. Zabytki wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków miasta i gminy Łochów według sołectw

Sołectwa	Stanowiska archeologiczne	Obiekty
Baczki	8	9
Barchów	9	6
Brzuza	23	14
Budziska	0	0
Burakowskie	0	2
Dąbrowa	0	2
Gwizdały	0	5
Jasiorówka	7	3
Jerzyska	1	1
Kalinowiec	0	2
Kaliska	10	3
Kamionna	0	12
Karczewizna	3	0
Laski	11	0
Łazy	3	3
Łochów	6	30
Łojew	6	0
Łojki	0	1
Łopianka	2	1
Łosiewice	0	4
Majdan	1	0
Matały	3	0
Nadkole	4	1
Ogrodniki	0	0
Ostrówek	5	2

Sołectwa	Stanowiska archeologiczne	Obiekty
Pogorzelec	7	1
Samotrzask	0	0
Szumin	16	1
Twarogi	5	1
Wólka Paplińska	10	3
Zagrodniki	7	0
Zambrzyniec	0	1

Źródło: Program opieki nad zabytkami na lata 2015-2018, Miasto i Gmina Łochów

Na terenie gminy Łochów zlokalizowane są 54 pomniki przyrody.

3.7.5. Infrastruktura rekreacyjna i turystyczna

O atrakcyjności gminy Łochów decydują na walory przyrodnicze i krajobrazowe Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Unikatowym walorem parku jest szeroka dolina Bugu z tarasami, rozległymi starorzeczami, wydmy, piaszczystymi plażami i urwistymi skarpami. Poza doliną rozciągają się łąki, olsy i bory sosnowe oraz rzeka Liwiec, cieki polodowcowe jak Ugoszcz, Dzieńciołka oraz wyniesienia wydymowe, pagórki kemowe i wzgórza morenowe.

Tereny przeznaczone do rekreacji i wypoczynku zajmują w gminie Łochów 13 ha, z czego 10 ha położonych jest na terenie miasta. Lasy zajmują 7223 ha, z tego 6810 ha na obszarach wiejskich.

Na terenie gminy Łochów osoby odwiedzające mogą skorzystać z oferty 7 obiektów oferujących usługi noclegowe. Są one zlokalizowane na terenie 5 sołectw oraz miasta Łochów.

Tabela 32. Obiekty noclegowe na terenie gminy Łochów w 2015 roku

Sołectwo	Obiekty noclegowe
Łązy	2
Budziska	1
Kaliska	1
Łochów	1
Matały	1
Ostrówek	1

Źródło: Strategia Rozwoju Turystyki Doliny Liwca na lata 2015 – 2020 z perspektywą do 2025 roku

Liczne możliwości rekreacji stwarza infrastruktura Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Mieszkańcy gminy oraz osoby odwiedzające mają do dyspozycji szlaki turystyczne, przebiegające przez gminę Łochów lub w jej sąsiedztwie:

- Zielony "Zygakiem z Naturą"
- Czarny "Wzdłuż rzeki Liwiec"
- Niebieski "Szlak Wschód-Zachód przez Jadów"
- Żółty "Pętla kolejowa"
- Żółty "Strachówka na przełaj"
- Czerwony "Na Dobrze"
- Szlak żółty - "Doliną Liwca"
- Międzygminny Szlak "Doliną Liwca"

Atrakcje stanowią również:

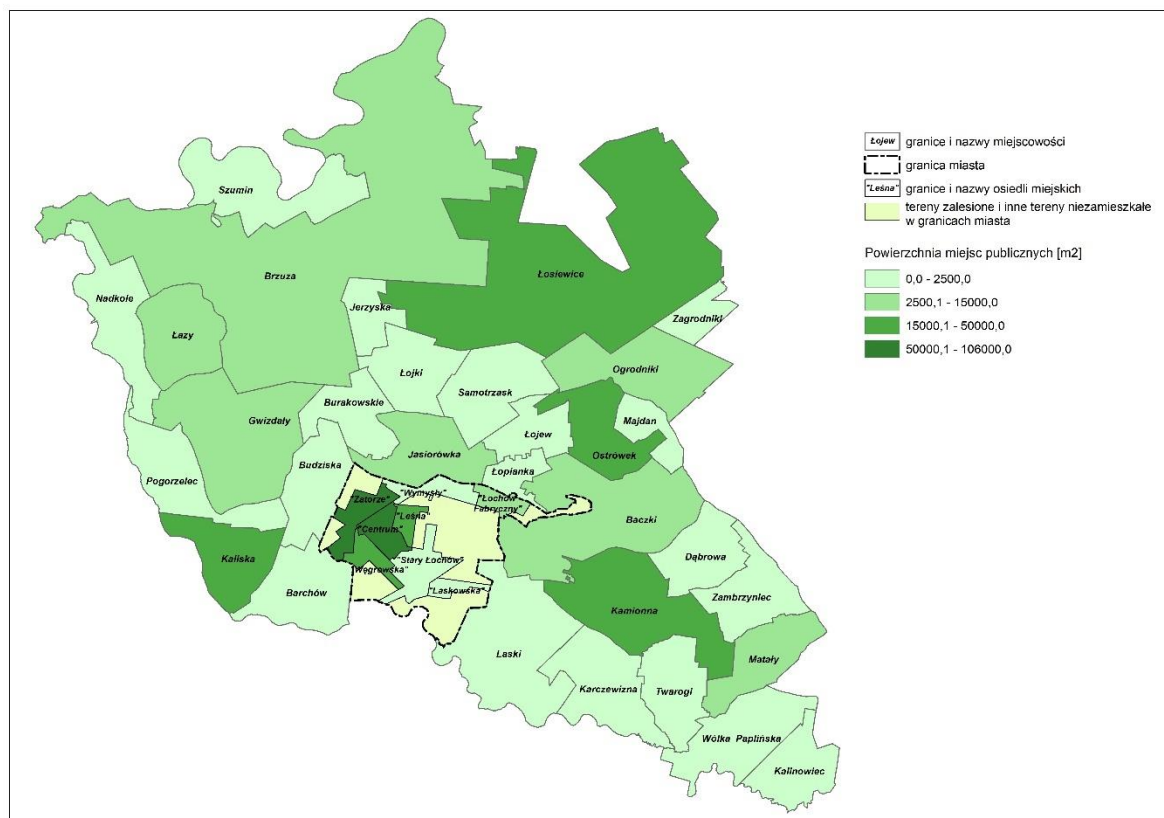
- Łochowski szlak rowerowy
- Szlak przyrodniczy: "Bagna, wydmy, uroczyska z bliska"
- Szlak im. Juliana Ejsmonda

- Szlak wielkiej przygody.

3.7.6. Przestrzenie publiczne

Przestrzeń publiczną stanowi „(...) obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”⁶.

Mapa 7. Powierzchnia przestrzeni publicznych w m²

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Mieszkańcy gminy Łochów mają do dyspozycji 398 092 m² przestrzeni publicznych. Największa powierzchnia występuje na terenie miasta oraz sołectw Ostrówek i Kaliska.

Tabela 33. Przestrzenie publiczne na terenie gminy Łochów

Sołectwa	powierzchnia miejsc publicznych	
	Powierzchnia w m ²	na 1000 mieszkańców
Baczi	11 130	18 960,81
Barchów	2500	5747,13
Brzuza	13 704	31 722,22
Budziska	2500	3105,59
Burakowskie	0	0
Dąbrowa	0	0

⁶Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; Dz.U. 2003 Nr 80 poz. 717.

Sołectwa	powierzchnia miejsc publicznych	
	Powierzchnia w m2	na 1000 mieszkańców
Gwizdały	11 740	19 341,02
Jasiorówka	8300	9130,91
Jerzyska	0	0
Kalinowiec	2500	16 129,03
Kaliska	24 250	73 932,92
Kamionna	15 440	30 634,92
Karczewizna	0	0
Laski	2400	5555,56
Łazy	2600	12 682,93
Łojew	0	0
Łojki	0	0
Łopianka	0	0
Łosiewice	19 780	71 407,94
Majdan	0	0
Matały	5000	29 940,12
Nadkole	0	0
Ogrodniki	11 021	21 235,07
Ostrówek	28 074	17 276,31
Pogorzelec	0	0
Samotrzask	0	0
Szumin	0	0
Twarogi	0	0
Wólka Paplińska	0	0
Zagrodniki	0	0
Zambrzyńiec	0	0
Łochów		
Osiedle „Łochów Fabryczny”	13 453	16 346,29
Osiedle „Stary Łochów”	0	0,00
Osiedle „Wymysty”	0	0,00
Osiedle „Leśna”	17630	13 530,31
Osiedle „Centrum”	10 6000	68 564,04
Osiedle „Laskowska”	0	0,00
Osiedle „Węgrowska”	37 570	54 213,56
Osiedle „Zatorze”	62 500	76 034,06

Źródło: Urząd Miejski w Łochowie

3.7.7. Sfera funkcjonalno-przestrzenna – wnioski

- Stan infrastruktury drogowej jest istotnym czynnikiem podwyższającym jakość życia mieszkańców i bezpieczeństwo na drogach. Remonty dróg gminnych są prowadzone poprzez bieżące utrzymanie dróg, nie ma planów gruntownych remontów.
- Poziom rozwoju infrastruktury komunalnej w gminie Łochów może być oceniony jako średni. Z sieci wodociągowej korzysta 91,9% mieszkańców, z sieci kanalizacyjnej w gminie korzysta 38,2% mieszkańców.
- Problemem gminy Łochów jest brak zgazyfikowania.

- Budynki mieszkalne zlokalizowane na terenie gminy Łochów obejmują przede wszystkim zabudowę jednorodzinną, w mniejszym stopniu wielorodzinną.
- Zasób mieszkaniowy gminy zwiększa się.
- Łącznie w posiadaniu gminnym znajduje się 69 mieszkań socjalnych, ich liczba nie ulega zmianie; 82,6% z nich zlokalizowanych jest na obszarze wiejskim.
- Odsetek wyposażenia mieszkań w instalacje techniczne znajduje się poniżej średnich wielkości dla gmin województwa mazowieckiego.
- Na obszarze gminy Łochów znajdują się liczne obiekty zabytkowe podlegające ochronie, w związku z tym wytyczone zostały strefy konserwatorskie grupujące obszary i zespoły o podobnej wartości kulturowej, przyrodniczej i krajobrazowej. Obiekty zabytkowe budują potencjał gminy, część z nich wymaga odnowy.
- Na terenie gminy Łochów zlokalizowane są również zabytki techniki.
- Najwięcej obiektów nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego zlokalizowanych jest na terenie osiedla „Stary Łochów” oraz w sołectwie Kamionna. Pozostałe obiekty odnaleźć można w sołectwach Baczki, Kaliska, Barchów, Nadkole, Pogorzelec oraz na osiedlu „Centrum” w Łochowie.
- W rejestrze zabytków ruchomych województwa mazowieckiego znajduje się 13 obiektów zabytkowych z terenu miasta i gminy Łochów, prawie wszystkie występują na terenie miejscowości Kamionna, jeden obiekt w mieście Łochów
- Tereny przeznaczone do rekreacji i wypoczynku zajmują w gminie Łochów zajmują niewielką powierzchnię i są zlokalizowane głównie na terenie miasta.
- Na terenie gminy Łochów osoby odwiedzające mogą skorzystać z oferty 7 obiektów oferujących usługi noclegowe. Są one zlokalizowane na terenie 5 sołectw oraz miasta Łochów. Nasycenie bazą turystyczną jest niewielkie.
- Mieszkańcy gminy Łochów mają do dyspozycji przestrzeń publiczną, największa powierzchnia występuje na terenie miasta oraz sołectw Ostrówek i Kaliska.

3.8. Sfera środowiskowa

3.8.1. Obszary prawnie chronione i tereny zieleni

Obszar gminy Łochów jest położony jest w makroregionie Niziny Środkowo-mazowieckiej, w północno-wschodniej części mezoregionu Równiny Wołomińskiej i środkowej części Doliny Dolnego Bugu.

Cechą charakterystyczną morfologii obszaru gminy Łochów jest fakt, że leży on w granicach dwóch jednostek: równin erozyjnych i tarasów dolin Bugu i Liwca. Istniejąca rzeźba terenów gminy powstała w następstwie ruchu lądolodu oraz procesów erozyjno-sedymentacyjnych wód fluwioglacjalnych i denudacji peryglacjalnej.

Na terenie gminy występują Obszary Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.

Obszar Dolina Dolnego Bugu (PLB140001) obejmuje ok. 260 km odcinek doliny Bugu od ujścia Krzny do Jeziora Zegrzyńskiego. Większość doliny pokrywają suche, ekstensywnie użytkowane pastwiska. Obszary bagienne są usytuowane głównie przy ujściach rzek, dopływów Bugu, oraz wokół pozostałych fragmentów dawnych koryt rzecznych. Do ostoi włączony jest także kompleks lasów liściastych między miejscowościami Drażniew i Platerów. Dolina jest bardzo ważną ostoją ptaków wodno-błotnych.

Dolina Liwca (PLB140002) obejmuje dolinę rzeki Liwiec, od źródeł do ujścia rzeki do Bugu, z łąkami i zalewowymi pastwiskami utworzonymi na zmeliorowanych bagnach. Niektóre odcinki rzeki mają

charakter naturalny, na innych odcinkach jest ona uregulowana, lokalnie w dolinie występują wtórne zabagnienia. Na terenie obszaru znajdują się dwa kompleksy stawów rybnych (48 ha i 70 ha) oraz trzeci kompleks stawów rybnych w Mordach.

Ostoja Nadbużańska (PLH140011) obejmuje ok. 260 km odcinek doliny Bugu od ujścia Krzyny do Jeziora Zegrzyńskiego. Do ostoi włączony jest także kompleks lasów liściastych między miejscowościami Drażniew i Platerów. Lasy zajmują niecałe 20% obszaru. Dominują siedliska nieleśne: łąki i pastwiska oraz uprawy rolnicze. Naturalna dolina dużej rzeki. Szczególnie cenny jest kompleks nadrzecznych lasów o zachowanym naturalnym charakterze oraz szereg zbiorowisk łąkowych i związanych z siedliskami wilgotnymi, typowo wykształconych na dużych powierzchniach. Bogata fauna bezkręgowców, m.in. interesujące gatunki pająków. Obszar ma również duże znaczenie dla ochrony ptaków.

Obszar Ostoi Nadliwieckiej (PLH140032) stanowią w ponad połowie łąki i zarośla, jedną piątą obszary rolnicze, pozostałą część lasy (głównie liściaste, w mniejszym stopniu iglaste i mieszane) oraz obszar wodny rzeki Liwiec. Ostoja Nadliwiecka jest ważnym elementem szlaku migracyjnego, zwłaszcza dla dużych gatunków ssaków.

Dolina Liwca to cenny krajobrazowo i przyrodniczo kompleks przestrzenny różnych środowisk reprezentujących pełną skalę wilgotnościową siedlisk występujących w dolinie rzecznej i warunkujący ściśle określone zespoły roślin i zwierząt. Charakterystycznym elementem są lasy łąkowe. Najpospolitszymi i zajmującymi największe powierzchnie są łągi olszowo-jesionowe.

Na obszarze gminy Łochów znajdują się trzy leśne rezerваты przyrody – wszystkie w obrębie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Rezerwat leśny Jegiel jest położony w pobliżu wsi Szumin, na zabagnionym tarasie doliny Bugu, obejmujący zbiorowiska o charakterze naturalnym - ols oraz rzadką w tej części kraju świerczynę na torfie. Celem ochrony jest zachowanie rzadko spotykanego zbiorowiska leśnego- świerczyny na torfie. Został utworzony w roku 1981. Stary, 120-letni drzewostan olszowy występuje w północnej części rezerwatu z i ma charakter puszczański. W południowej części rezerwatu występuje dojrzały bór świerkowy, z udziałem pomnikowym, ponad 200 - letnich okazów świerku.

Rezerwat leśny Czaplówizna cechuje się zróżnicowaną szatą roślinną i bogatą awifauną łągową. Został utworzony w roku 1980. Powodem jego powstania jest zachowanie krajobrazu w stanie zbliżonym do naturalnego głównie w siedliskach wilgotnych i ochrona ostoi zwierzyny.

Rezerwat krajobrazowy Wilcze Błota był utworzony w roku 1996. Zachodnią i północną część rezerwatu zajmują zbiorowiska leśne - bory sosnowe oraz olszy, w części wschodniej i południowej występują łąki, pastwiska i torfowiska, miejscami porośnięte krzewiastymi wierzbami. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych zróżnicowanego pod względem florystycznym, fitytosocjologicznym oraz krajobrazowym torfowiska z przylegającymi do niego olsami i borami.

Na terenie gminy funkcjonuje park krajobrazowy. W Nadbużańskim Parku Krajobrazowym dominują bory sosnowe, porastające ubogie, piaszczyste siedliska. Wspaniałe ponad 100-letnie bory ze strzelistymi, wysokimi na kilkadziesiąt metrów sosnami, prezentują się znakomicie. W podszyciu dominuje często jałowiec pospolity, natomiast runo borów tworzą między innymi mchy i chronione widłaki.

Tabela 34. Użytki ekologiczne prawnie chronione

Nazwa użytku	ha
Natura 2000 rzeki Liwiec	2696,17
Natura 2000 rzeki Bug	1602,56
<i>rezerwaty:</i>	
Czaplowizna	213,23
Jegiel	18,54
Wilcze Błota	89,26
Ostoja Nadbużańska	1602,56
Ostoja Nadliwiecka	1426,8
Nadbużański Park Krajobrazowy	8475
Razem:	16 124,12

Źródło: opracowanie własne

3.8.2. Gospodarka wodno-ściekowa

W latach 2005-2015 zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w gminie Łochów zmniejszyło o się o ok. 6% (z 784,9 dam³ do 699,3 dam³). Woda nie była wykorzystywana na potrzeby przemysłu.

W 2015 roku zużycie wody na 1 mieszkańca gminy wyniosło 39,0 m³.

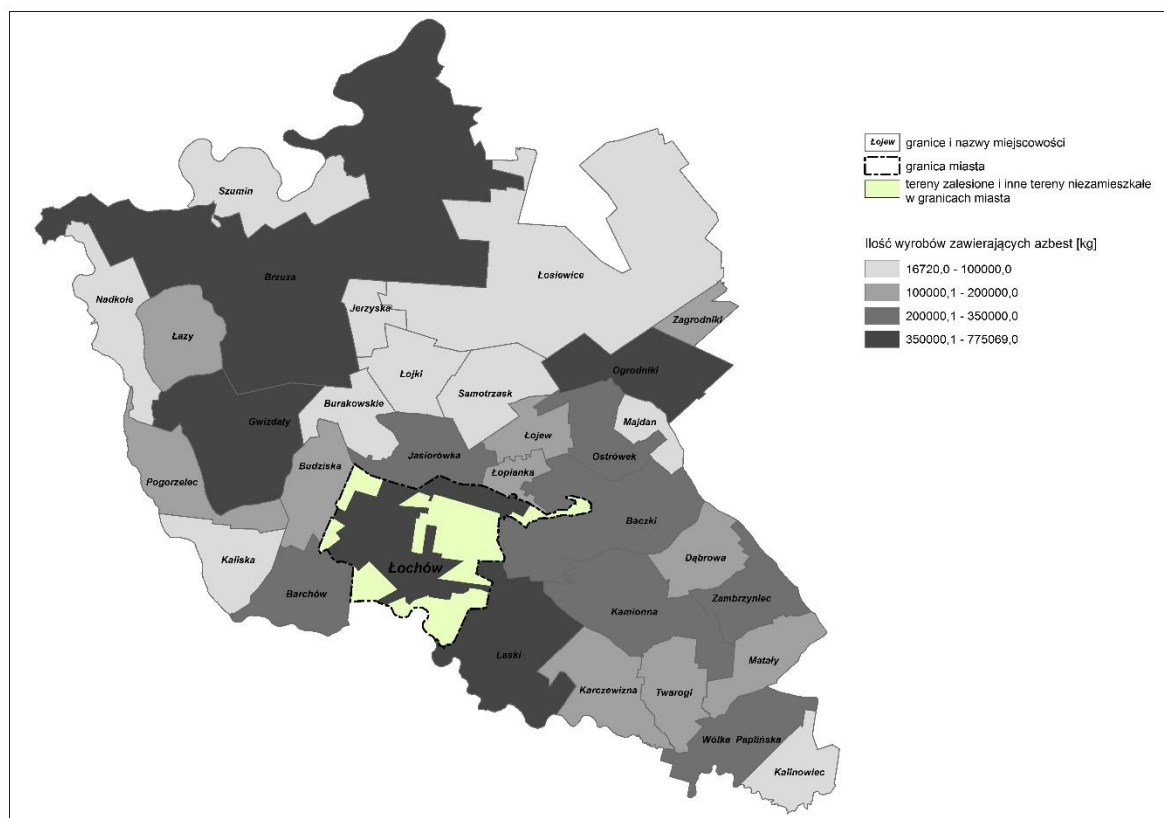
W 2015 roku w gminie Łochów działała 1 komunalna oczyszczalnia ścieków, nie jest to oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów. Stan ten nie uległ zmianie od 2005 roku. Liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków ogółem w gminie wzrósł z 5620 osób w 2005 roku do 8680 osób w 2015 roku.

Masa zmieszanych odpadów odebranych w ciągu roku w gminie Łochów nieznacznie wzrosła – z 2 928,06 ton w 2005 roku do 3410,72 ton w 2015 roku. W 2014 roku. W 2015 r. zdecydowana większość odpadów komunalnych pochodziła z gospodarstw domowych (93,9%). Wzrosła masa zmieszanych odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca – w 2005 roku było to 121,9 kg, w 2014 roku – 178,8 kg.

3.8.3. Zanieczyszczenie azbestem

Od 2014 roku gmina Łochów realizuje „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Łochów na lata 2014-2032”. Celem programu jest stopniowa eliminacja wyrobów zawierających azbest z terenu miasta i gminy Łochów oraz ich bezpieczne unieszkodliwienie zgodnie z przepisami prawa. Spowoduje to sukcesywną likwidację oddziaływania azbestu na środowisko, doprowadzi do spełnienia wymogów ochrony środowiska oraz wyeliminuje negatywne skutki zdrowotne mieszkańców miasta i gminy spowodowane oddziaływaniem azbestu.

Mapa 8. Ilość wyrobów zawierających azbest w kg

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Suma pokryć zawierających azbest na terenie miasta i gminy Łochów – 564 488 m², co daje ok. 6203,94 Mg odpadów zawierających azbest; 96% zastosowanych materiałów stanowią płyty faliste azbestowo- cementowe stosowane w budownictwie. Pozostałe 4 % stanowią płyty płaskie azbestowo- cementowe stosowane w budownictwie. Wyroby zawierające azbest zlokalizowano na 2012 posesjach indywidualnych oraz 12 posesjach osób prawnych. Zlokalizowano również wyroby zawierające azbest na terenie posesji będących własnością PKP. Brak jest natomiast wyrobów zawierających azbest na posesjach będących własnością MON.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Łochów najmniej wyrobów zawierających azbest w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zidentyfikowano na terenie łochowa (114 182,2 kg), najwięcej w Nadkolu (1 417 000,0 kg). W wartościach bezwzględnych najmniej azbestu jest w Samotrzasku (16 720 kg), a najwięcej w Łochowie (775 069 kg).

Tabela 35. Ilość wyrobów zawierających azbest w gminie Łochów

Sołectwa	Ilość wyrobów zawierających azbest (kg)	
	łącznie	na 1000 mieszkańców
Baczk	337 964	575 747,9
Barchów	201 311	462 783,9
Brzuza	367 378	850 412,0
Budziska	190 368	236 482,0
Burakowskie	83 693	533 076,4
Dąbrowa	132 363	1 076 122,0
Gwizdały	370 586	610 520,6

Sołectwa	Ilość wyrobów zawierających azbest (kg)	
	Łączna ilość	na 1000 mieszkańców
Jasiorówka	322 251	354 511,6
Jerzyska	64 117	1 017 730,0
Kalinowiec	87 867	566 883,9
Kaliska	71 046	216 603,7
Kamionna	220 000	436 507,9
Karczewizna	129 349	885 952,1
Laski	398 055	921 423,6
Łazy	190 639	929 946,3
Łochów	775 069	114 182,2
Łojew	123 968	398 610,9
Łojki	87 857	496 367,2
Łopianka	108 020	283 517,1
Łosiewice	48 195	173 989,2
Majdan	76 802	486 088,6
Matały	148 137	887 047,9
Nadkole	80 769	1 417 000,0
Ogrodniki	406 439	783 119,5
Ostrówek	269 759	166 005,5
Pogorzelec	167 981	589 407,0
Samotrzask	16 720	149 285,7
Szumin	23 738	505 063,8
Twarogi	154 353	565 395,6
Wólka Paplińska	232 265	776 806,0
Zagrodniki	105 549	367 766,6
Zambrzyniec	216 261	1 264 684,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony bazaazbestowa.gov.pl

Metodami zagospodarowania odpadów zawierających azbest jest unieszkodliwianie przez składowanie lub utylizacja. Na terenie województwa mazowieckiego istnieją 4 składowiska przeznaczone do składowania odpadów zawierających azbest, z czego 3 są zamknięte. Jedyнным czynnym składowiskiem jest składowisko w Rachocinie przy Regionalnym Zakładzie Gospodarki Odpadami. Składowisko przyjmuje jedynie odpady z terenu województwa mazowieckiego. Pozostałe składowiska przyjmujące odpady znajdują się w województwach podlaskim i lubelskim.

3.8.4. Emisja gazów

Od 2014 roku gmina Łochów realizuje „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Łochów”. Celem opracowania Planu jest wsparcie działań na rzecz realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020, tj.

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

W wyniku inwentaryzacji bazowej stwierdzono, że łącznie w sektorze publicznym i prywatnym w roku 2009 finalne zużycie energii wynosiło 259.339 MWh, z czego ok. 94% przypadało na podsektor budynki, wyposażenie i urządzenia, a ok. 6% na transport. Łączna oszacowana wielkość emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Łochów w roku 2009 wyniosła 90 740 Mg CO₂.

W 2013 r. łączne zużycie energii finalnej w Gminie Łochów w sektorze publicznym i prywatnym wyniosło 268 554 MWh, z czego 13 239 MWh przypada na sektor publiczny, a pozostałe 255 315 MWh to zużycie energii w sektorze prywatnym. Łączna oszacowana wielkość emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Łochów w roku 2013 wyniosła 87 948 Mg CO₂.

W wyniku inwentaryzacji bazowej określono cel redukcyjny do osiągnięcia w 2020 r. w Gminie Łochów w następujących wielkościach: 207 471 MWh - dla zużycia energii finalnej, 72 592 Mg CO₂/rok - dla wielkości emisji dwutlenku węgla oraz 15% - dla poziomu zużycia energii wyprodukowanej z OZE w stosunku do łącznego zużycia energii. Cel ten wynika z zapisów pakietu klimatyczno-energetycznego.

3.8.5. Sfera środowiskowa – wnioski

- O atrakcyjności gminy Łochów decydują na walory przyrodnicze i krajobrazowe Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Unikatowym walorem parku jest szeroka dolina Bugu z tarasami, rozległymi starorzeczami, wydmami, piaszczystymi plażami i urwistymi skarpami. Poza doliną rozciągają się łąki, olsy i bory sosnowe oraz rzeka Liwiec, cieki polodowcowe jak Ugoszcz, Dzieciołka oraz wyniesienia wydmowe, pagórki kemowe i wzgórze morenowe.
- Na terenie gminy występują Obszary Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000.
- Na obszarze gminy Łochów znajdują się trzy leśne rezerваты przyrody – wszystkie w obrębie Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.
- Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w gminie Łochów nieznacznie się zwiększyło. Woda nie była wykorzystywana na potrzeby przemysłu.
- W gminie Łochów działa komunalna oczyszczalnia ścieków, nie jest to oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów. Stan ten nie uległ zmianie od 2005 roku. Liczba mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków rośnie.
- Wzrasta masa zmieszanych odpadów komunalnych przypadająca na 1 mieszkańca.
- Na terenie gminy występują nadal pokrycia zawierające azbest. Najmniej wyrobów zawierających azbest zidentyfikowano na terenie sołectwa Samotrzask, najwięcej zaś na terenie Łochowa. W przeliczeniu na liczbę mieszkańców azbest największym problemem jest w sołectwie Nadkole oraz w Łochowie.
- Łącznie w sektorze publicznym i prywatnym w zużyciu energii rośnie, co przekłada się na rosnącą emisję CO₂.

4. Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

W celu wyznaczenia obszarów zdegradowanych zastosowano metodę oceny i selekcji obszarów gminy o najwyższym stopniu degradacji, jaką jest standaryzacja przyjętego zestawu wskaźników i stworzenie wskaźnika zbiorczego.

Standaryzacja wskaźników polegała na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danego obszaru średniej wartości dla wszystkich jednostek urbanistycznych i podzieleniu przez odchylenie standardowe. Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnia dla gminy i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Wyniki dodatnie charakteryzują obszary, dla których wskaźnik degradacji przewyższa średnią wartość dla gminy. Wyniki ujemne odchylenia wskazują na obszary, w których negatywne zjawiska w odniesieniu do średniej dla miasta odznaczają się mniejszą intensyfikacją.

Na podstawie podjętych działań zsumowano wartości wystandaryzowanych wskaźników i stworzono indeks zbiorczy określony jako wskaźnik syntetyczny. Obszar zdegradowany zostanie wskazany, gdy wskaźnik syntetyczny dla danego sołectwa lub osiedla osiągnie najwyższe wartości, co będzie oznaczało, że w tym miejscu dochodzi do największego zaawansowania zjawisk degradujących obszar.

Najważniejsze dla procesu rewitalizacji są zjawiska kryzysowe występujące w sferze społecznej, dlatego też w pierwszej kolejności zajęto się ich analizą. Opracowany wskaźnik syntetyczny wskazuje na najbardziej negatywną sytuację w następujących obszarach:

- sołectwo Łopianka;
- osiedle „Łochów Fabryczny”;
- osiedle „Wymyśły”;
- osiedle „Centrum”;
- osiedle „Stary Łochów”;
- osiedle „Laskowska”;
- sołectwo Karczewizna;
- sołectwo Kaliska.

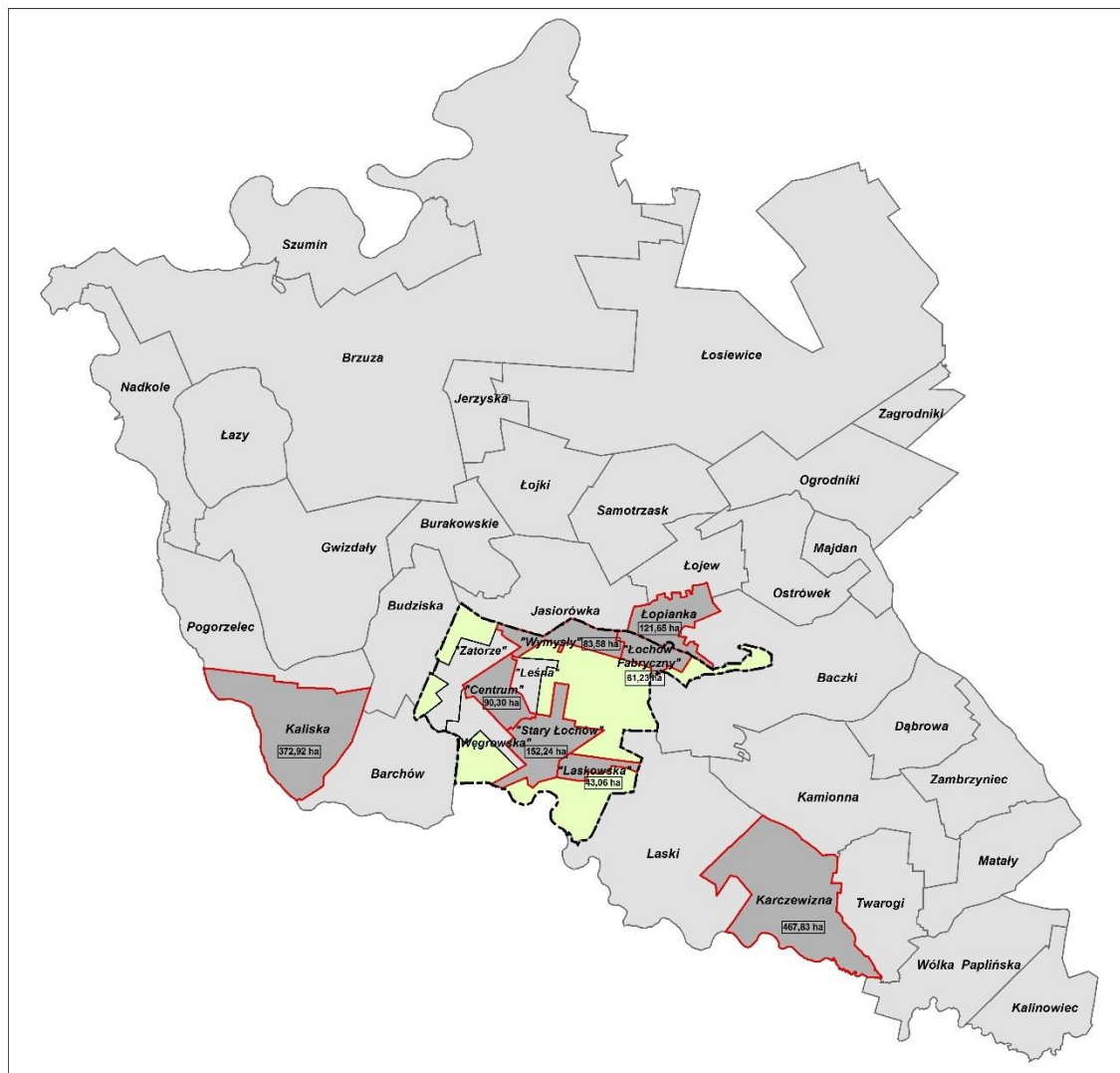
Obszar zdegradowany zamieszkuje 4825 osób, co stanowi 27,07% mieszkańców gminy Łochów.

W związku z tym, że obszar zdegradowany nie przekracza limitów nałożonych na obszar rewitalizacji przez ustawę⁷ został on uwzględniony w całości jako obszar poddany rewitalizacji, w podziale na podobszary tożsame z nazwami osiedli Łochowa i sołectw gminy Łochów.

⁷ Art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

Mapa 2. Mapa gminy Łochów z zaznaczonym obszarem rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Tabela 36. Zestawienie wskaźników w sferze społecznej

Sołectwo/dzielnica	liczba ludności	liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców				Liczba osób bezrobotnych na 1000 os.			liczba uczniów nieotrzymujących promocji	liczba NGO na 1000 os.	liczba niebieskich kart na 1000 os.
		ubóstwo	bezrobocie	niepełnosprawność	alkoholizm	ogółem	liczba osób powyżej 12 miesięcy na 1000 os.	liczba osób bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym na 1000 os.			
Baczkki	587	88,6	20,4	3,4	13,6	35,78	20,44	6,81	1	1,7	1,7
Barchów	435	103,4	32,2	9,2	16,1	45,98	25,29	4,6	0	0	9,2
Brzuza	432	81	20,8	16,2	9,3	37,04	23,15	13,89	0	4,63	4,63
Budziska	805	42,2	17,4	7,5	11,2	50,93	21,12	16,15	4	1,24	0
Burakowskie	157	165,6	51	0	31,8	50,96	31,85	12,74	0	0	19,11
Dąbrowa	123	130,1	40,7	24,4	32,5	48,78	24,39	16,26	0	0	0
Gwizdały	607	59,3	42,8	19,8	11,5	36,24	19,77	13,18	2	1,65	1,65
Jasiorówka	909	51,7	30,8	9,9	9,9	48,4	22	11	0	1,1	2,2
Jerzyska	63	31,7	0	0	15,9	15,87	0	0	0	0	0
Kalinowiec	155	148,4	25,8	32,3	19,4	38,71	19,35	12,9	1	0	6,45
Kaliska	328	131,1	51,8	24,4	12,2	60,98	27,44	27,44	2	0	12,2
Kamionna	504	335,3	85,3	25,8	41,7	35,71	13,89	3,97	0	0	7,94
Karczewizna	146	171,2	164,4	82,2	41,1	47,95	27,4	13,7	0	0	6,85
Laski	432	90,3	76,4	11,6	27,8	50,93	23,15	6,94	0	6,94	0
Łazy	205	58,5	58,5	24,4	19,5	58,54	29,27	14,63	0	0	0
Łojew	311	115,8	57,9	9,6	25,7	61,09	28,94	16,08	0	0	6,43
Łojki	177	124,3	79,1	45,2	45,2	33,9	11,3	16,95	0	0	0
Łopianka	381	905,5	97,1	10,5	60,4	81,36	52,49	31,5	0	0	18,37
Łosiewice	277	93,9	57,8	25,3	25,3	43,32	14,44	10,83	0	0	14,44
Majdan	158	272,2	120,3	19	25,3	56,96	31,65	12,66	0	0	0
Matały	167	215,6	101,8	18	18	23,95	0	0	0	5,99	0
Nadkole	57	0	52,6	0	0	17,54	0	0	0	0	0
Ogrodniki	519	129,1	52	11,6	23,1	53,95	21,19	13,49	0	0	7,71
Ostrówek	1625	163,1	26,5	7,4	9,8	57,23	25,85	11,08	0	1,85	1,85
Pogorzelec	285	143,9	52,6	0	21,1	70,18	42,11	10,53	0	3,51	7,02
Samotrzask	112	196,4	26,8	17,9	17,9	35,71	8,93	8,93	0	0	8,93
Szumin	47	0	0	0	0	63,83	21,28	0	0	0	0

Sołectwo/dzielnica	liczba ludności	liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców				Liczba osób bezrobotnych na 1000 os.				liczba uczniów nieotrzymujących promocji	liczba NGO na 1000 os.	liczba niebieskich kart na 1000 os.
		ubóstwo	bezrobocie	niepełnosprawność	alkoholizm	ogółem	liczba osób powyżej 12 miesięcy na 1000 os.	liczba osób bez wykształcenia lub z wykształceniem podstawowym na 1000 os.	liczba uczniów			
Twarogi	273	117,2	87,9	18,3	22	36,63	14,65	7,33	1	0	0	
Wólka Paplińska	299	137,1	80,3	6,7	13,4	20,07	6,69	0	0	0	0	
Zagrodniki	287	111,5	59,2	7	13,9	48,78	34,84	6,97	0	0	3,48	
Zambrzyńiec	171	251,5	140,4	40,9	52,6	17,54	5,85	0	0	0	5,85	
Osiedle „Łochów Fabryczny”	823	233,3	40,1	24,3	17	40,29	19,68	8,17	2	1,22	3,3	
Osiedle „Stary Łochów”	832	268	64,9	10,8	8,4	48,29	32,97	13,85	1	3,61	10,97	
Osiedle „Wymysły”	317	75,7	97,8	9,5	37,9	33,42	22,74	9,18	0	0	8,86	
Osiedle „Leśna”	1303	119	20	9,2	9,2	46,82	19,95	4,6	0	0	3,07	
Osiedle „Centrum”	1546	65,3	15,5	9,1	9,7	45,98	25,98	7,02	2	1,94	1,51	
Osiedle „Laskowska”	452	294,2	95,1	11,1	11,1	57,52	22,12	6,64	0	0	4,42	
Osiedle „Węgrowska”	693	304,5	46,2	10,1	13	37,52	15,87	1,44	0	1,44	4,33	
Osiedle „Zatorze”	822	119,2	31,6	17	9,7	35,28	17,03	4,87	2	3,65	4,87	
średnia		157,5	56,9	16,1	20,5	44,36	21,16	9,65	0,46	1,04	4,8	
odchylenie standardowe		148,2	148,2	37	15,2	13,67	14,56	10,87	7,06	0,91	1,79	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 37. Zestawienie wskaźników w sferze gospodarczej

Sołectwo/dzielnica	liczba przedsiębiorstw	liczba ludności	liczba przedsiębiorstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
Baczk	11	587	18,7
Barchów	22	435	50,6
Brzuza	12	432	27,8
Budziska	37	805	46
Burakowskie	6	157	38,2
Dąbrowa	5	123	40,7
Gwizdały	25	607	41,2
Jasiorówka	32	909	35,2
Jerzyska	5	63	79,4
Kalinowiec	7	155	45,2
Kaliska	13	328	39,6
Kamionna	22	504	43,7
Karczewizna	1	146	6,8
Laski	12	432	27,8
Łazy	12	205	58,5
Łojew	8	311	25,7
Łojki	9	177	50,8
Łopianka	19	381	49,9
Łosiewice	10	277	36,1
Majdan	8	158	50,6
Matały	8	167	47,9
Nadkole	5	57	87,7
Ogrodniki	16	519	30,8
Ostrówek	72	1625	44,3
Pogorzelec	15	285	52,6
Samotrzask	4	112	35,7
Szumin	2	47	42,6
Twarogi	8	273	29,3
Wólka Paplińska	12	299	40,1
Zagrodniki	12	287	41,8
Zambrzyńc	3	171	17,5
Osiedle „Łochów Fabryczny”	26	823	31,6
Osiedle „Stary Łochów”	40	832	48,1
Osiedle „Wymyśły”	17	317	53,6
Osiedle „Leśna”	64	1303	49,1
Osiedle „Centrum”	270	1546	174,6
Osiedle „Laskowska”	28	452	61,9
Osiedle „Węgrowaska”	35	693	50,5
Osiedle „Zatorze”	60	822	73
średnia			46,8
odchylenie standardowe			26,2

Źródło: opracowanie własne

Tabela 38. Zestawienie wskaźników w sferze środowiskowej

Sołectwo/dzielnica	ilość wyrobów zawierających azbest (kg)
Baczk	337 964
Barchów	201 311
Brzuza	367 378
Budziska	190 368
Burakowskie	83 693
Dąbrowa	132 363
Gwizdały	370 586
Jasiorówka	322 251
Jerzyska	64 117

Sołectwo/dzielnica	ilość wyrobów zawierających azbest (kg)
Kalinowiec	87 867
Kaliska	71 046
Kamionna	220 000
Karczewizna	129 349
Laski	398 055
Łazy	190 639
Łochów	775 069
Łojew	123 968
Łojki	87 857
Łopianka	108 020
Łosiewice	48 195
Majdan	76 802
Matały	148 137
Nadkole	80 769
Ogrodniki	406 439
Ostrówek	269 759
Pogorzec	167 981
Samotrzask	16 720
Szumin	23 738
Twarogi	154 353
Wólka Paplińska	232 265
Zagrodniki	105 549
Zambrzyńiec	216 261
średnia	194 027,16
odchylenie standardowe	151 930,28

Źródło: opracowanie własne

Tabela 39. Zestawienie wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Sołectwo/dzielnica	długość dróg gminny do remontu w km	liczba zabytków	powierzchnia miejsc publicznych
Baczki	3,2	2	11130
Barchów	1,6	1	2500
Brzuza	2,1	0	13704
Budziska	0	0	2500
Burakowskie	0	0	0
Dąbrowa	2	0	0
Gwizdały	2,2	0	11740
Jasiorówka	0	0	8300
Jerzyska	2,8	0	0
Kalinowiec	1,9	0	2500
Kaliska	0,6	2	24250
Kamionna	1,2	5	15440
Karczewizna	1	0	0
Laski	4,5	0	2400
Łazy	1,5	0	2600
Łojew	0	0	0
Łojki	1,4	0	0
Łopianka	0	0	0
Łosiewice	0,6	0	19780
Majdan	1,6	0	0
Matały	4,1	0	5000
Nadkole	2,4	1	0
Ogrodniki	3,2	0	11021
Ostrówek	6,8	0	28074
Pogorzec	1,3	1	0
Samotrzask	0	0	0
Szumin	3,9	0	0
Twarogi	2,4	0	0

Sołectwo/dzielnica	długość dróg gminny do remontu w km	liczba zabytków	powierzchnia miejsc publicznych
Wólka Paplińska	0,8	0	0
Zagrodniki	0,9	0	0
Zambrzyńiec	1,1	0	0
Osiedle „Łochów Fabryczny”		0	13453
Osiedle „Stary Łochów”		9	0
Osiedle „Wymysty”		0	0
Osiedle „Leśna”		0	17630
Osiedle „Centrum”		1	106000
Osiedle „Laskowska”		0	0
Osiedle „Węgrowska”		0	37570
Osiedle „Zatorze”		0	62500

Źródło: opracowanie własne

Tabela 40. Zestawienie wskaźników w sferze technicznej

Sołectwo/dzielnica	budynki wymagające remontu kapitalnego (budynki komunalne i socjalne)	przyłącza wodociągowe
Baczki	0	183
Barchów	0	258
Brzuza	0	147
Budziska	0	254
Burakowskie	0	45
Dąbrowa	0	41
Gwizdały	0	161
Jasiorówka	0	268
Jerzyska	0	156
Kalinowiec	0	77
Kaliska	0	261
Kamionna	0	210
Karczewizna	0	48
Laski	0	198
Łazy	0	0
Łojew	0	103
Łojki	0	60
Łopianka	0	104
Łosiewice	0	90
Majdan	0	70
Matały	0	0
Nadkole	0	0
Ogrodniki	0	154
Ostrówek	368,13	492
Pogorzelec	0	191
Samotrzask	0	31
Szumin	0	0
Twarogi	0	86
Wólka Paplińska	0	78
Zagrodniki	0	74
Zambrzyńiec	0	71
Osiedle „Łochów Fabryczny”	1055,69	110
Osiedle „Stary Łochów”	0	233
Osiedle „Wymysty”	0	64
Osiedle „Leśna”	0	339
Osiedle „Centrum”	0	616
Osiedle „Laskowska”	0	129
Osiedle „Węgrowska”	0	217
Osiedle „Zatorze”	0	251

Źródło: opracowanie własne

Tabela 41. Zestawienie wystandaryzowanych wskaźników z poszczególnych sfer i wskaźnika sumarycznego, który zdecydował o włączeniu jednostki analitycznej do obszaru rewitalizacji

Sołectwo/dzielnica	sfera społeczna	sfera gospodarcza	sfera środowiskowa	sfera przestrzenno-funkcjonalna	sfera techniczna	wskaźnik sumaryczny
Łopianka	25,7	-0,1	-0,5	-1,5	0	23,6
Osiedle „Stary Łochów”	3,9	0	3,7	9,6	0	17,2
Osiedle „Łochów Fabryczny”	0,8	0,6	3,7	4,9	6,4	16,3
Karczewizna	10,5	1,5	-0,4	-1,2	-0,1	10,4
Osiedle „Wymyśle”	1,4	-0,3	3,7	4,2	0,2	9,3
Osiedle „Laskowska”	1,3	-0,6	3,7	4,2	0	8,6
Kaliska	7,4	0,3	-0,7	1,1	-1,3	6,7
Osiedle „Zatorze”	-3,3	-1	3,7	7,3	0	6,6
Osiedle „Węgrowa”	-3,4	-0,1	3,7	6	-0,1	6,2
Osiedle „Centrum”	-2,5	-4,9	3,7	10	-0,3	6,1
Osiedle „Leśna”	-3,7	-0,1	3,7	5,1	0,1	5,1
Kamionna	2,6	0,1	-1,2	2,6	-0,3	3,8
Ogrodniki	1,2	0,6	1,4	-0,1	0	3,1
Burakowskie	4,2	0,3	-0,7	-1,5	0	2,4
Zambrzyńc	2,3	1,1	0,2	-1,2	-0,3	2,1
Ostrówek	-2,4	0,1	0,5	1,7	2	1,9
Majdan	4,2	-0,1	-0,7	-1	-0,4	1,9
Łojew	2,7	0,8	-0,4	-1,5	-0,1	1,5
Łosiewice	1,8	0,4	-0,9	-0,3	-0,1	0,9
Łazy	1,2	-0,4	0	-0,9	0,8	0,6
Łojki	2,4	-0,2	-0,6	-1,1	-0,1	0,4
Dąbrowa	1,3	0,2	-0,3	-0,9	-0,1	0,1
Gwizdały	-1,1	0,2	1,2	-0,3	0,1	0
Budziska	0,9	0	0	-1,3	-0,1	-0,5
Kalinowiec	1,3	0,1	-0,6	-0,8	-0,5	-0,7
Pogorzelec	0,9	-0,2	-0,1	-0,5	-1	-0,9
Twarogi	-0,6	0,7	-0,2	-0,8	-0,1	-1,1
Baczki	-4,5	1,1	1	1,1	-0,1	-1,4
Zagrodniki	-0,5	0,2	-0,5	-1,2	0,1	-2
Barchów	-1,3	-0,1	0,1	-0,3	-0,8	-2,5
Laski	-4,4	0,7	1,3	-0,2	-0,4	-3
Jasiorówka	-3,3	0,4	0,9	-1	0	-3,1
Brzuza	-4,8	0,7	1,1	-0,2	-0,1	-3,3
Samotrzask	-1,8	0,4	-1,1	-1,5	0	-3,9
Wólka Paplińska	-6,1	0,3	0,3	-1,3	0,1	-6,7
Szumin	-6,3	0,2	-1	-0,5	0,8	-6,8
Matały	-7,6	0	-0,2	-0,2	0,8	-7,3
Nadkole	-10	-1,6	-0,7	-0,2	0,8	-11,7
Jerzyska	-10,1	-1,2	-0,8	-0,7	-5,7	-18,6

Źródło: opracowanie własne

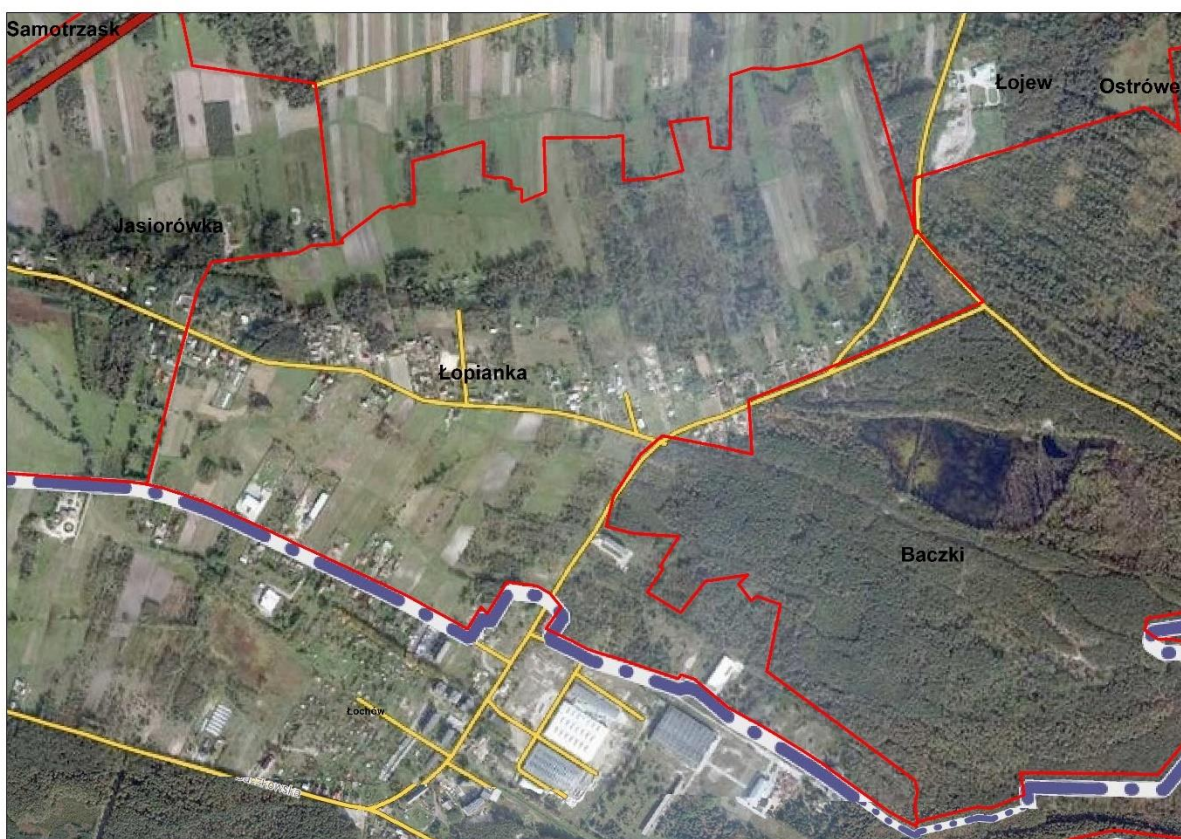
5. Zasięgi przestrzenne obszaru rewitalizacji - pogłębiona charakterystyka podobszarów rewitalizacji

W dniach 8.10-15.10.2016 roku na terenie gminy Łochów odbyło się badanie ankietowe wśród mieszkańców: sołectwa Łopianka, osiedla „Łochów Fabryczny”, osiedla „Wymysły”, osiedla „Centrum”, osiedla „Stary Łochów”, osiedla „Laskowska”, sołectwa Karczewizna, sołectwa Kaliska. Ankieterzy prowadzili badanie z wykorzystaniem kwestionariuszy papierowych w miejscach zidentyfikowanych jako ważne dla życia społecznego. W badaniu łącznie wzięło udział 100 osób. Poniższe opisy obszaru rewitalizacji bazują na opiniach wyrażonych w badaniu.

5.1. Sołectwo Łopianka

Obszar zamieszkały przez 381 osób, co stanowi 2,14% mieszkańców gminy Łochów, o powierzchni 121,65 ha.

Mapa 9. Granice sołectwa Łopianka

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportalu.gov.pl>

40% ankietowanych uznało natężenie niskiego poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym za wysokie, po 30% wskazało bezrobocie i niski poziom zaufania w społeczeństwie, natomiast 10% – wandalizm

W pięciostopniowej skali od 0 do 4 najniższe średnie oceny (1,40) uzyskały dostępność i jakość obiektów usługowo-handlowych, dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz stan budynków mieszkalnych, w tym wyposażenie w podstawowe media.

Wśród grup, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji ponad 1/3 wskazań (35%) padło na osoby bezrobotne.

Za największe atuty i potencjały wybranego obszaru do rewitalizacji respondenci uznali warunki przyrodnicze (krajobraz, otoczenie zieleni, środowisko) oraz spokój. Jedna osoba wskazała drogi główne.

Największa grupa ankietowanych (40%) rzadko uczestniczy w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych w gminie.

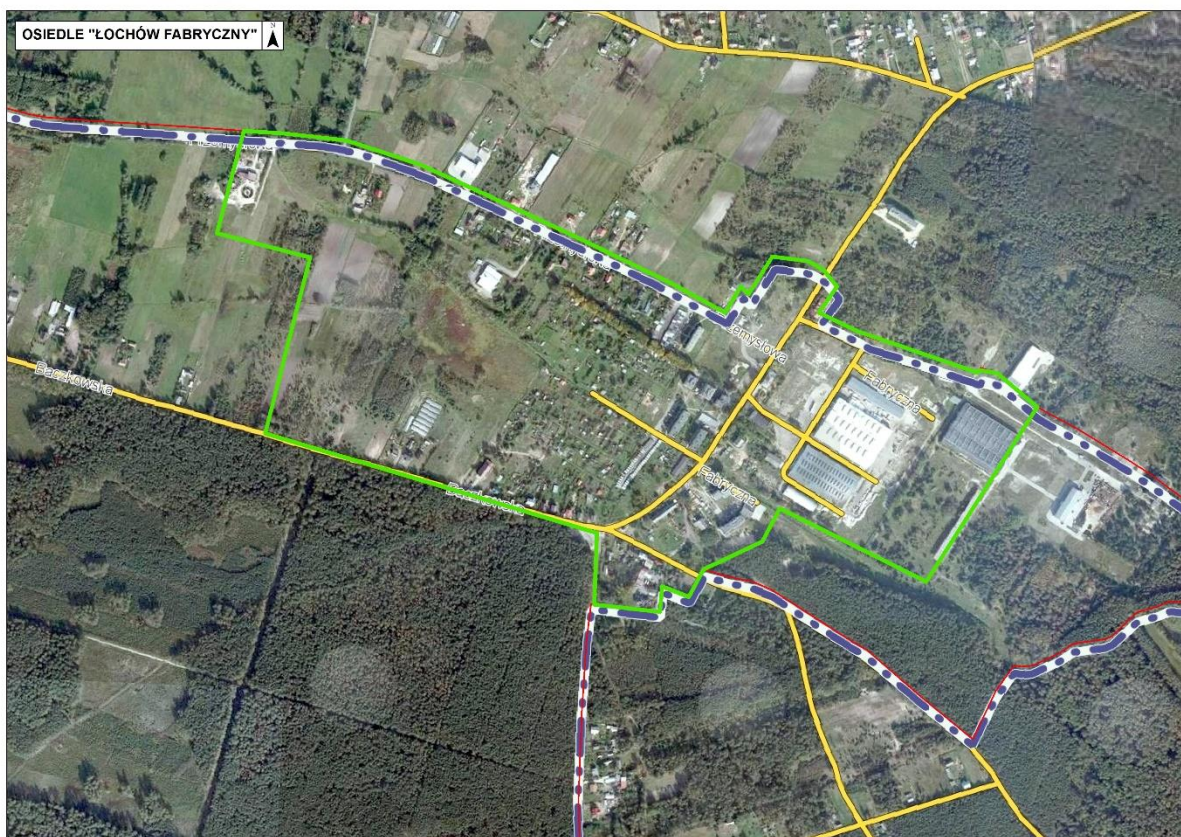
Najczęściej wskazywanymi rodzajami przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na obszarze sołectwa Łopianka były: realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp. oraz poprawa dostępu do usług dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych, na które przypadało po 30% odpowiedzi.

W celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na obszarze sołectwa Łopianka ankietowani sugerowali przede wszystkim rozbudowę/modernizację infrastruktury drogowej (na tę odpowiedź padło 36% wskazań).

5.2. Osiedle „Łochów Fabryczny”

Obszar zamieszkały przez 823 osoby, co stanowi 4,62% mieszkańców gminy Łochów, o powierzchni 61,23 ha.

Mapa 10. Granice osiedla „Łochów Fabryczny”

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Spśród trzynastu zaproponowanych problemów społecznych ankietowani z osiedla „Łochów Fabryczny” dwa uznali za problemy o wysokim natężeniu. 43% ankietowanych

uznało natężenie niskiego poziomu zaufania w społeczeństwie za wysokie, natomiast 14% – bezrobotna.

W pięciostopniowej skali od 0 do 4 najniższe średnie oceny uzyskały dostępność i jakość usług edukacyjnych (1,14), dostępność i jakość obiektów usługowo-handlowych (1,29) i dostępność i jakość oferty rekreacyjno-sportowej (1,43).

Wśród grup, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji blisko ¼ wskazań (24%) padła na osoby bezrobotne.

Za największy atut i potencjał wybranego obszaru do rewitalizacji respondenci uznali krajobraz, wymieniony przez jedną osobę. Pozostali nie wskazali atutów.

Wśród ankietowanych 43% nie utrzymuje relacji ze swoimi sąsiadami, a 29% ich nie zna.

Największa grupa ankietowanych (57%) rzadko uczestniczy w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych w gminie. Resztę (43%) stanowią osoby, które nie uczestniczą w tego typu wydarzeniach/imprezach.

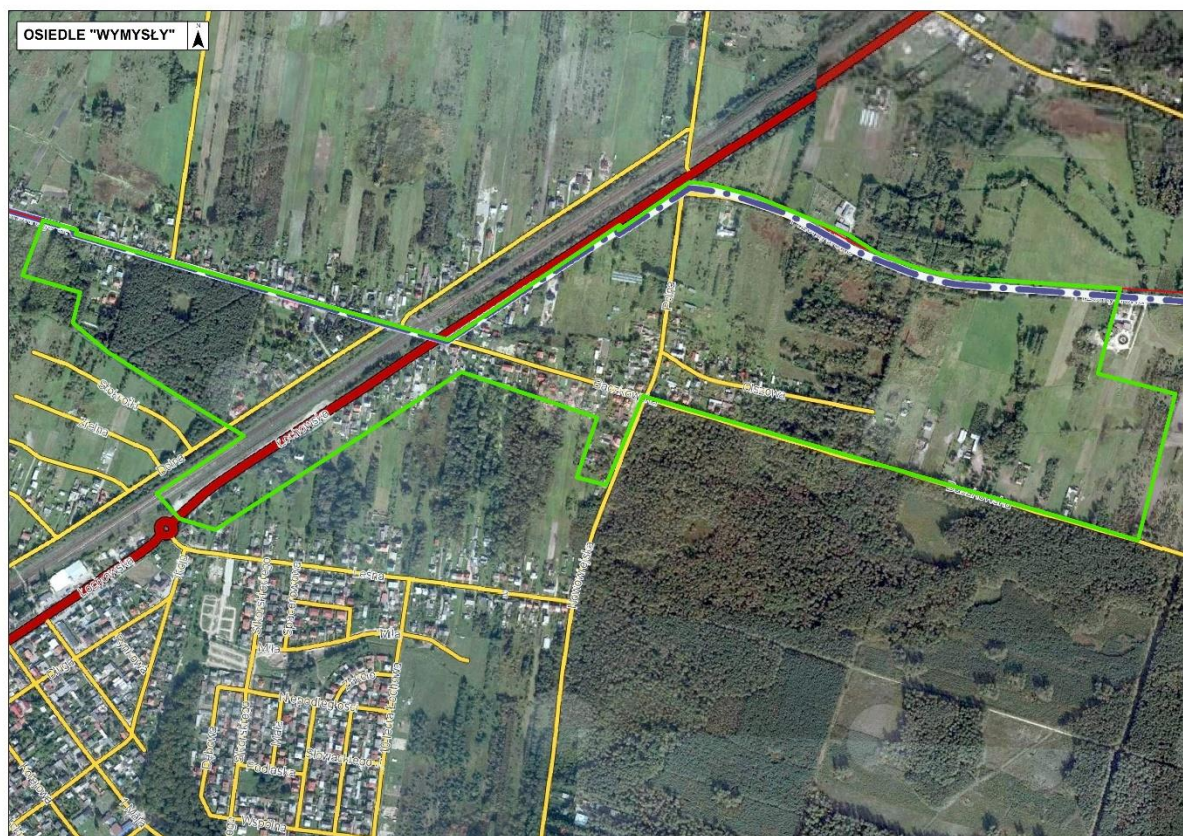
Najczęściej wskazywanymi rodzajami przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na obszarze osiedla „Łochów Fabryczny” były: utworzenie miejsca spotkań integrujących mieszkańców (31% odpowiedzi), oraz realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp. i promocja przedsiębiorczości, wsparcie dla osób zakładających działalność gospodarczą (po 19%).

W celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na obszarze osiedla „Łochów Fabryczny” ankietowani sugerowali przede wszystkim rozbudowę/modernizację infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej (na tę odpowiedź padło 25% wskazań).

5.3. Osiedle „Wymyśle”

Obszar zamieszkały przez 317 osoby, co stanowi 1,78% mieszkańców gminy Łochów, o powierzchni 83,58 ha.

Mapa 11. Granica osiedla „Wymysły”

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Spśród trzynastu zaproponowanych problemów społecznych ankietowani z osiedla „Wymysły” dwa uznali za problemy o wysokim natężeniu. Po 8% ankietowanych uznało natężenie alkoholizmu i narkomanii za wysokie.

W pięciostopniowej skali od 0 do 4 najniższe średnie oceny uzyskały dostępność i jakość usług edukacyjnych (1,17) oraz ex aequo (po 1,67) dostępność i jakość usług służby zdrowia, dostępność i jakość oferty rekreacyjno-sportowej, dostępność i jakość obiektów usługowo-handlowych, stan dróg i chodników i transport publiczny.

Wśród grup, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji blisko ¼ wskazań (po 24%) padła na osoby niepełnosprawne i seniorów.

Za największe atuty i potencjały wybranego obszaru do rewitalizacji respondenci uznali roślinność i sklepy, natomiast większość nie wskazała atutów.

Wśród ankietowanych 42% nie utrzymuje relacji ze swoimi sąsiadami, a 33% ich nie zna.

Największa grupa ankietowanych (58%) nie uczestniczy w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych w gminie.

Najczęściej wskazywanymi rodzajami przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na obszarze osiedla „Wymysły” były:

utworzenie miejsca spotkań integrujących mieszkańców (25% odpowiedzi) oraz poprawa dostępu do usług dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych (18%).

W celu ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na obszarze osiedla „Wymysły” ankietowani sugerowali przede wszystkim poprawę standardu mieszkań (m.in. termomodernizacje budynków, poprawa wyposażenia w media) (na tę odpowiedź padło 30% wskazań).

5.4. Osiedle „Centrum”

Obszar zamieszkały przez 1546 osób, co stanowi 8,67% mieszkańców gminy Łochów, o powierzchni 90,30 ha.

Mapa 12. Granice osiedla „Centrum”

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Spśród trzynastu zaproponowanych problemów społecznych ankietowani z osiedla „Centrum” dwa uznali za problemy o wysokim natężeniu. 31% ankietowanych uznało natężenie przestępczości za wysokie, natomiast 23% – wandalizm.

W pięciostopniowej skali od 0 do 4 najniższą średnią ocenę (1,69) uzyskały warunki do prowadzenia działalności gospodarczej.

Wśród grup, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji ponad ¼ wskazań padło na młodzież.

Za największe atuty i potencjały wybranego obszaru do rewitalizacji respondenci uznali komunikację (PKP i drogi), a także bliskość sklepów i położenie.

Ponad połowa ankietowanych (54%) pozostaje z sąsiadami w neutralnych relacjach.

Blisko 1/3 ankietowanych rzadko uczestniczy w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych w gminie.

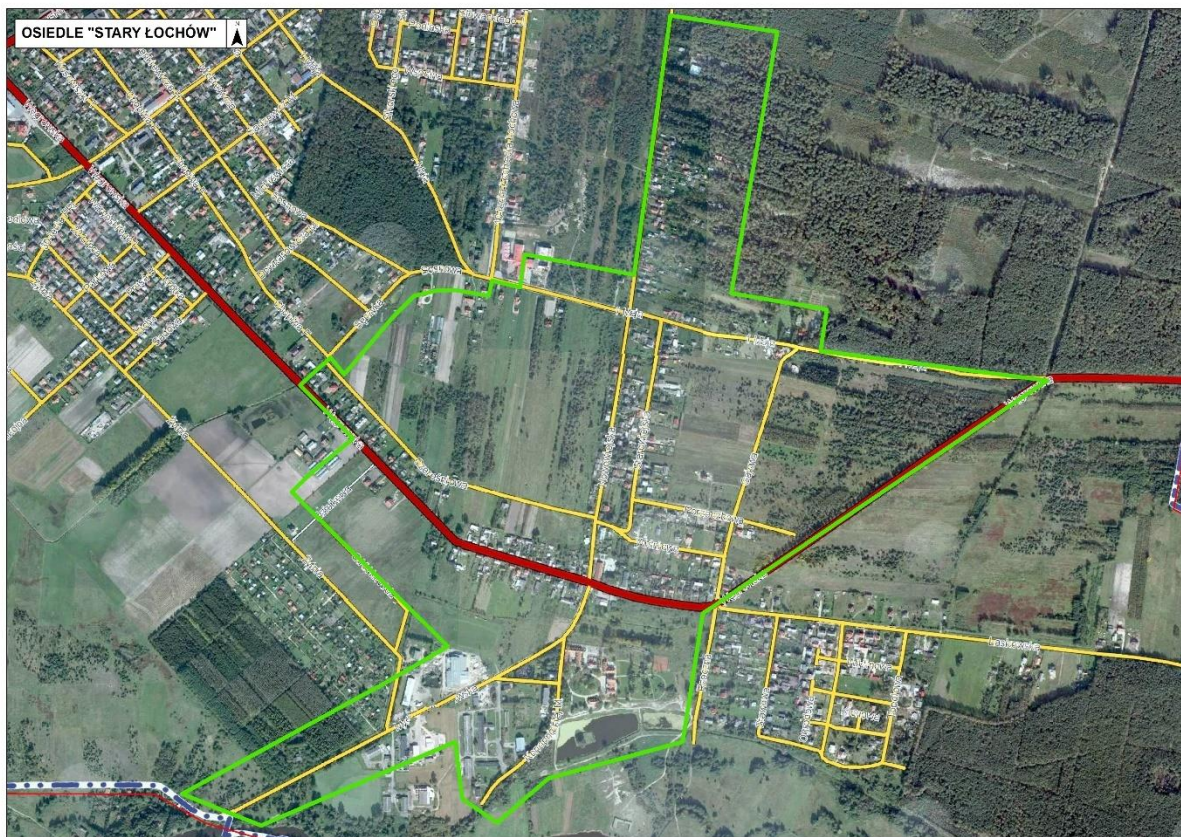
Najczęściej wskazywanymi rodzajami przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na obszarze osiedla „Centrum” były: zwiększenie poziomu bezpieczeństwa (rozbudowa monitoringu, większa liczba partoli policji) (27% odpowiedzi) oraz realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp., na którą przypadło 19% odpowiedzi.

W celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na obszarze osiedla „Centrum” ankietowani sugerowali przede wszystkim rozbudowę/modernizację przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, poprawę jakości wyposażenia (na tę odpowiedź padło 24% wskazań).

5.5. Osiedle „Stary Łochów”

Obszar zamieszkały przez 832 osoby, co stanowi 4,67% mieszkańców gminy Łochów, o powierzchni 152,24 ha.

Mapa 13. Granice osiedla „Stary Łochów”

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Spośród trzynastu zaproponowanych problemów społecznych ankietowani z osiedla „Stary Łochów” dwa uznali za problemy o wysokim natężeniu. 19% ankietowanych uznało natężenie braku dostępu do nowoczesnej technologii (komputer, Internet) za wysokie, natomiast 8% – bezrobocia.

W pięciostopniowej skali od 0 do 4 najniższą średnią ocenę (1,75) uzyskała dostępność i jakość usług opiekuńczych nad małymi dziećmi.

Wśród grup, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji po ¼ wskazań padło na młodzież i rodziny z małymi dziećmi.

Za największe atuty i potencjały wybranego obszaru do rewitalizacji respondenci uznali środowisko, dwóch respondentów wymieniło ciszę i spokój.

Połowa ankietowanych (50%) pozostaje z sąsiadami w neutralnych relacjach.

Połowa ankietowanych nie uczestniczy w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych w gminie.

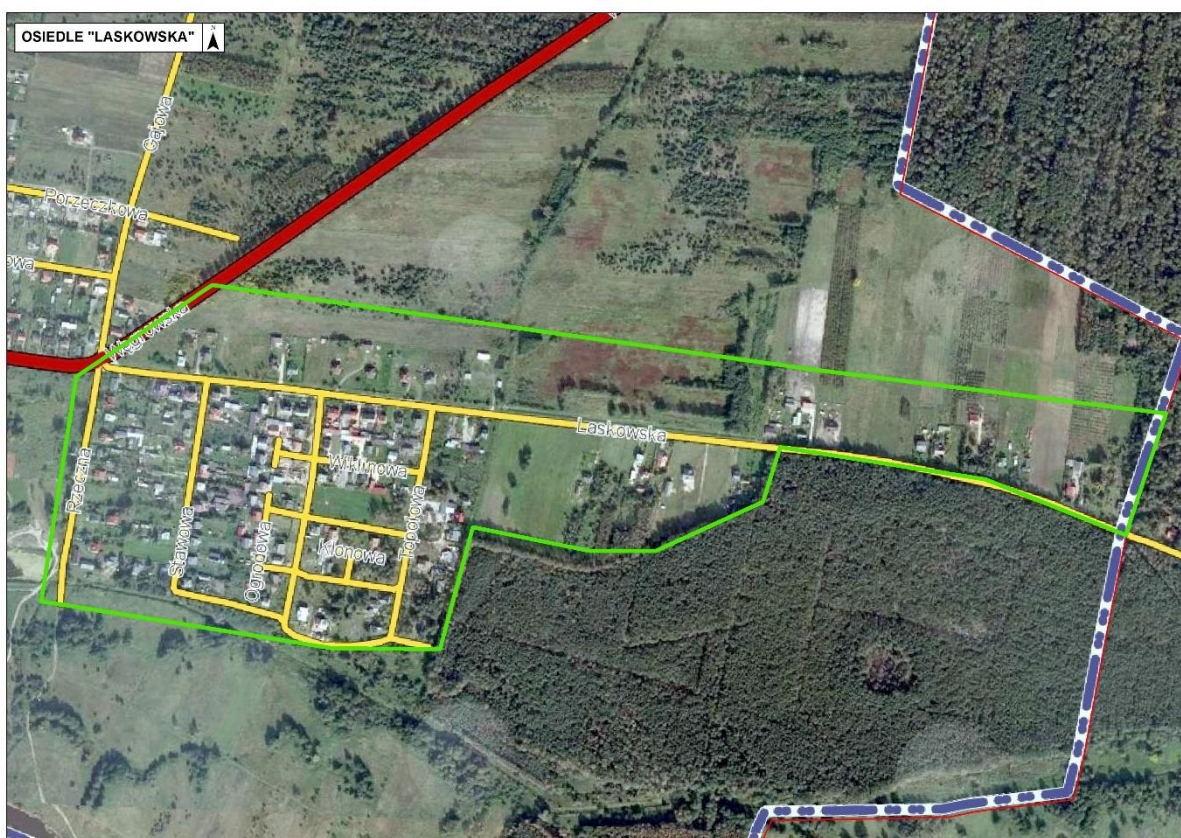
Najczęściej wskazywanymi rodzajami przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na obszarze osiedla „Stary Łochów” były: organizacja większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym dla mieszkańców i poprawa dostępu do usług dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych (po 26% odpowiedzi) oraz realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp. i utworzenie miejsca spotkań integrujących mieszkańców (po 18% odpowiedzi).

W celu ograniczenia negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na obszarze osiedla „Stary Łochów” ankietowani sugerowali przede wszystkim rozbudowę/modernizację przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, poprawę jakości wyposażenia (na tę odpowiedź padło 25% wskazań).

5.6. Osiedle „Laskowska”

Obszar zamieszkały przez 452 osoby, co stanowi 2,54% mieszkańców gminy Łochów, o powierzchni 43,06 ha.

Mapa 14. Granice osiedla „Laskowska”

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Spośród trzynastu zaproponowanych problemów społecznych ankietowani z osiedla „Laskowska” za problem o wysokim natężeniu uznali bezrobocie (10% badanych).

W pięciostopniowej skali od 0 do 4 najniższą średnią ocenę (1,40) uzyskała dostępność i jakość usług opiekuńczych nad małymi dziećmi.

Wśród grup, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji najczęściej wymieniano osoby bezrobotne (28% odpowiedzi) i seniorów (24%).

Za największe atuty i potencjały wybranego obszaru do rewitalizacji respondenci uznali naturę i zieleń.

Większość ankietowanych (70%) pozostaje z sąsiadami w neutralnych relacjach.

Dwie piąte ankietowanych nie uczestniczy w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych w gminie.

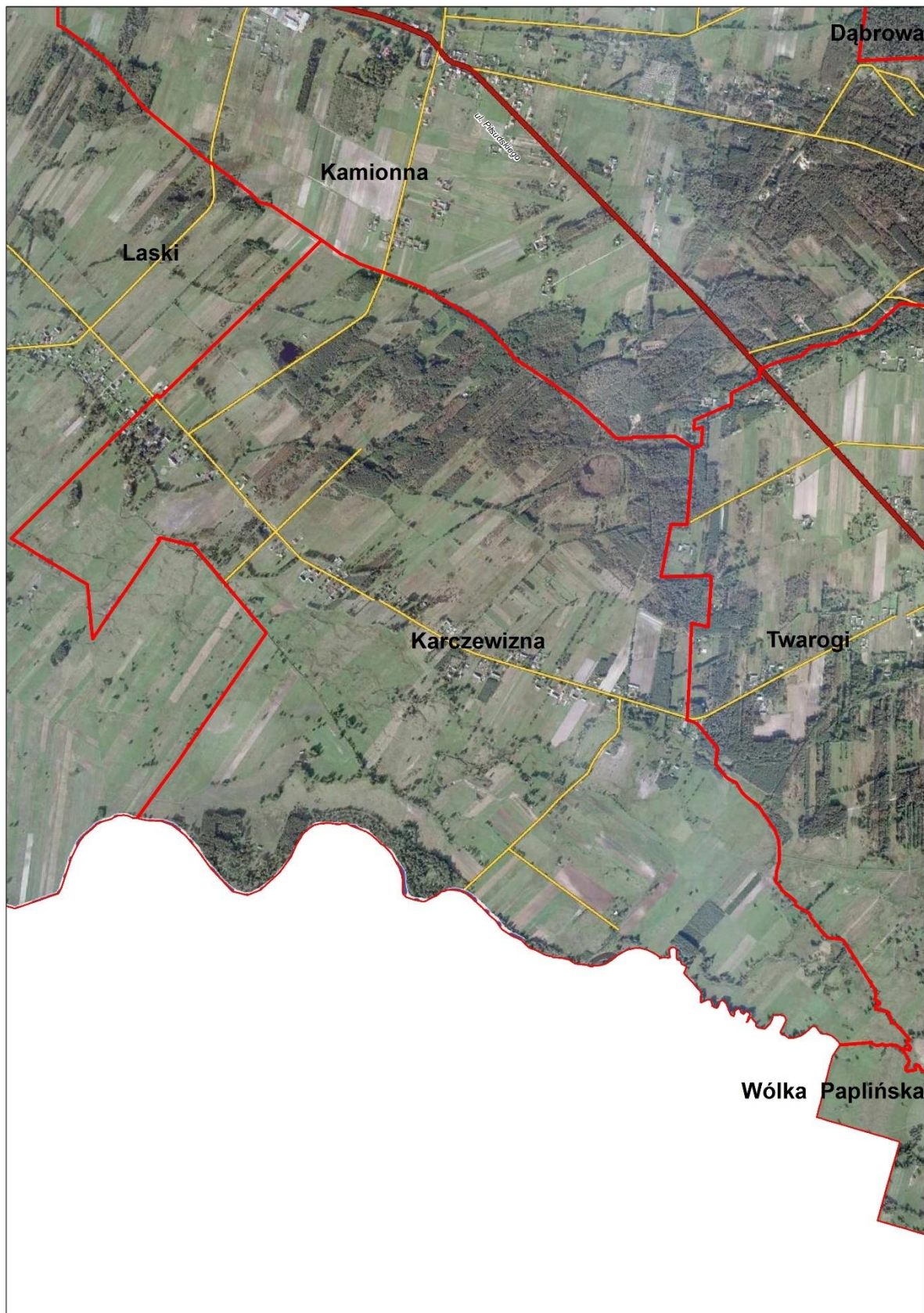
Najczęściej wskazywanymi rodzajami przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na obszarze osiedla „Laskowska” były: realizacja programów aktywizacji i integracji, programów aktywności lokalnej itp. (22% odpowiedzi) oraz organizacja większej liczby wydarzeń o charakterze kulturalnym, rekreacyjnym dla mieszkańców, zwiększenie poziomu bezpieczeństwa (rozbudowa monitoringu, większa liczba partoli policji) i promocja przedsiębiorczości, wsparcie dla osób zakładających działalność gospodarczą (po 17% odpowiedzi).

W celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na obszarze osiedla „Laskowska” ankietowani sugerowali przede wszystkim rozbudowę/modernizację infrastruktury drogowej i poprawę standardu mieszkań (m.in. termomodernizację budynków, poprawa wyposażenia w media) (na te odpowiedzi padło po 27% wskazań).

5.7. Sołectwo Karczewizna

Obszar zamieszkały przez 146 osób, co stanowi 0,82% mieszkańców gminy Łochów, o powierzchni 467,83 ha.

Mapa 15. Granice sołectwa Karczewizna

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Spśród trzynastu zaproponowanych problemów społecznych ankietowani z sołectwa Karczewizna za problem o wysokim natężeniu jednogłośnie uznali bezrobocie i niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym, a 89% — brak dostępu do nowoczesnej technologii (komputer, Internet).

W pięciostopniowej skali od 0 do 4 najniższe średnie oceny (poniżej 1,00) uzyskały dostępność i jakość usług służby zdrowia, dostępność i jakość oferty kulturalnej, dostępność i jakość oferty rekreacyjno-sportowej oraz transport publiczny.

Wśród grup, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji najczęściej wymieniano osoby bezrobotne (50% odpowiedzi) i osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym (33%).

Za największy atut i potencjał wybranego obszaru do rewitalizacji respondenci uznali ciszę.

Większość ankietowanych (78%) pozostaje z sąsiadami w neutralnych relacjach, a 22% zawsze może liczyć na pomoc i wsparcie swoich sąsiadów.

5.8. Sołectwo Kaliska

Obszar zamieszany przez 328 osób, co stanowi 1,84% mieszkańców gminy Łochów, o powierzchni 372,92 ha.

Mapa 16. Granice sołectwa Kaliska

Źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej Systemu Informacji Przestrzennej Urzędu Miejskiego w Łochowie <http://lochow.e-mapa.net/> i Geoportalu <http://geoportal.gov.pl>

Wszystkie spośród trzynastu zaproponowanych problemów społecznych ankietowani z sołectwa Kaliska uznali za problemy o wysokim natężeniu. Ponad połowa była zgodna co do bezrobocia (70%), ubóstwa i niskiego poziomu zaufania w społeczeństwie (po 60%) oraz bezdomności (56%).

W pięciostopniowej skali od 0 do 4 najniższą średnią ocenę (0,90) uzyskała dostępność i jakość usług edukacyjnych.

Wśród grup, które powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji najczęściej wymieniano rodziny z małymi dziećmi (30% wskazań) i seniorów (25% odpowiedzi).

Za największy atut i potencjał wybranego obszaru do rewitalizacji respondenci uznali społeczeństwo.

Połowa ankietowanych (50%) nie zna swoich sąsiadów.

Połowa ankietowanych nie uczestniczy w wydarzeniach i imprezach kulturalnych organizowanych w gminie.

Najczęściej wskazywanymi rodzajami przedsięwzięć, które powinny być podejmowane w celu ograniczania negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych na obszarze sołectwa Kaliska były utworzenie miejsca spotkań integrujących mieszkańców i poprawa dostępu do usług dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych (po 21% odpowiedzi).

W celu ograniczania negatywnych zjawisk środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych na obszarze sołectwa Kaliska ankietowani sugerowali przede wszystkim zwiększenie dostępu do obiektów handlowych i usługowych (27% wskazań) oraz poprawę standardu mieszkań (m.in. termomodernizację budynków, poprawa wyposażenia w media) (23%).

6. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji)

Wizja pokazuje stan obszarów w zakładanej perspektywie czasu, po realizacji zakładanych projektów. Jest to obraz przyszłości, który przy założeniu korzystnych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych chcą osiągnąć podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji.

Wizja obszarów rewitalizacji w 2022 roku jest następująca:

W wyniku przeprowadzonych działań rewitalizacyjnych w znacznej mierze poprawiła się jakość zagospodarowania przestrzennego obszarów rewitalizacji, mieszkańcy dbają o otoczenie, zwiększyła się ich świadomość w zakresie dbania o środowisko naturalne, a także chęć do angażowania się w realizację wspólnych działań.

Zarówna infrastruktura mieszkaniowa, jak i infrastruktura usług społecznych ulega poprawie i obecnie odpowiada potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców.

W znaczący sposób zmniejszył się poziom występowania zjawisk patologicznych, w szczególności uzależnień m.in. dzięki działaniom realizowanym przez aktywnie działające organizacje.

Obszary zamieszkiwane są przez osoby rozwijające się na polu zawodowym, a także chętnie uczestniczące w wydarzeniach oraz ofercie kulturalnej, edukacyjnej i sportowo-rekreacyjnej, która w znaczący sposób się rozwinęła.

Gmina zyskała ożywione gospodarczo i tętniące życiem społecznym centrum oraz liczne miejsca integracji i spotkań mieszkańców.

7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Realizacja wizji będzie możliwa poprzez osiągnięcie, przez wszystkich Interesariuszy, wyznaczonych celów. Przedstawione w niniejszym dokumencie cele rewitalizacji określają ustalony stan, przewidywane w czasie zamierzenia do osiągnięcia, odpowiadają one na problemy i potrzeby zidentyfikowane w trakcie prac nad szczegółową diagnozą oraz pogłębioną charakterystyką obszarów do rewitalizacji gminy Łochów.

Celom strategicznym, które odpowiadają głównym obszarom analizy gminy Łochów przypisano cele operacyjne. Uszczegółowieniem i operacjonalizacją celów są kierunki działań, które przedstawiają możliwe sposoby osiągnięcia celów. Ostatnim poziomem planowania strategicznego w Programie rewitalizacji są przedsięwzięcia i projekty, które przedstawiają konkretne zadania, koszty oraz rezultaty, a także osoby odpowiedzialne za ich wykonanie.

Celem nadrzędnym Programu Rewitalizacji jest *wysoka jakość życia mieszkańców na zadbanych i zagospodarowanych odpowiednio do potrzeb obszarach rewitalizacji.*

Tabela 42. Cele rewitalizacji i przypisane im kierunki działań

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Główne kierunki działań	Powiązanie z problemami
1. Rozwinięta i aktywna społeczność lokalna	1.1. Wysoki poziom zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne	– Realizacja programów aktywności lokalnej – Zwiększenie oferty i organizacja wydarzeń o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym dla mieszkańców – Wprowadzenie lokalnych animatorów – Poszerzenie oferty dla społeczności lokalnej, w tym zajęć świetlicowych dla dzieci	– Niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym – Niewystarczająca dostępność i jakość oferty rekreacyjno-sportowej – Niewystarczająca dostępność i jakość oferty kulturalnej – Niski poziom zaufania w społeczeństwie – Niski poziom więzi społecznych
	1.2. Niski stopień wykluczenia społecznego oraz występowania zjawisk patologicznych	– Realizacja programów aktywizacji i integracji społecznej – Poprawa dostępu do usług dla osób starszych i dla osób niepełnosprawnych – Realizacja programów profilaktycznych przeciwko uzależnieniom – Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa (rozbudowa monitoringu, większa liczba partoli policji)	– Występujące zjawisko uzależnień (alkoholizm, narkomania) – Wandalizm – Wykluczenie ze względu na niepełnosprawność – Ubóstwo części mieszkańców – Wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej – Występująca przestępczość – Niewystarczająca jakość oraz dostępność do usług społecznych dla osób starszych
	1.3. Wysoki poziom kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru	– Podniesienie poziomu jakości kształcenia w szkołach publicznych – Utworzenie klubów młodzieżowych, przygotowujących młodzież do życia	– Wysoki poziom bezrobocia – Niewystarczająca dostępność i jakość usług edukacyjnych – Niewystarczająca dostępność i jakość usług opiekuńczych nad małymi dziećmi
2. Ożywienie gospodarcze obszaru	2.1. Niski poziom bezrobocia	– Prowadzenie programów aktywizacji zawodowej – Wsparcie doszkalania zawodowego i realizacji programów re kwalifikacyjnych	– Wysoki poziom bezrobocia
	2.2. Wzrost poziomu aktywności gospodarczej	– Promocja przedsiębiorczości i postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców – Organizacja wsparcia dla osób zakładających działalność gospodarczą	– Niski poziom dostępności i jakości obiektów usługowo-handlowych – Niedostateczne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Główne kierunki działań	Powiązanie z problemami
3. Poprawa standardów jakości życia mieszkańców	3.1. Infrastruktura techniczna dostosowana do potrzeb mieszkańców	– Poprawa standardu mieszkań (m.in. termomodernizacje budynków, poprawa wyposażenia w media) – Rozwój sieci szerokopasmowego Internetu	– Zły stan budynków mieszkalnych – Ograniczony dostęp do nowoczesnych technologii
	3.2. Rozwój i poprawa dostępności infrastruktury społecznej	– Rozbudowa i modernizacja sieci placówek edukacyjnych i poprawa jakości wyposażenia – Utworzenie żłobka i klubów malucha – Budowa strażnicy przy ulicy Fabrycznej, wyposażenie OSP, filia PSP – Tworzenie świetlic środowiskowych – Utworzenie domu dziennego pobytu, klubu seniora – Rozwój infrastruktury ochrony zdrowia – Modernizacja obiektów przeznaczonych na działalność instytucji kultury	– Zły stan budynków użyteczności publicznej – Niska dostępność obiektów użyteczności publicznej – Niewystarczająca dostępność i jakość usług edukacyjnych – Niewystarczająca dostępność i jakość usług opiekuńczych nad małymi dziećmi – Niewystarczająca jakość oraz dostępność do usług społecznych dla osób starszych – Niski poziom dostępności i jakości usług służby zdrowia
4. Otwarta i uporządkowana przestrzeń służąca mieszkańcom	4.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów	– Rozbudowa/modernizacja infrastruktury drogowej – Rozwój sieci infrastruktury pieszo-rowerowej	– Zły stan dróg i chodników
	4.2. Otwarta i zagospodarowana przestrzeń dla potrzeb społecznych mieszkańców	– Utworzenie miejsc spotkań dla mieszkańców – Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej – Budowa boisk, placów zabaw – Zagospodarowanie Parku „Dębinka” – Opracowanie (zakończenie) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łochów	– Niedostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych – Brak miejsc do spotkań mieszkańców, „świetlicy”
	4.3. Poprawa stanu środowiska naturalnego	– Usuwanie dzikich wysypisk – Prowadzenie działań edukacyjnych służących ochronie środowiska i poszanowaniu przyrody, – Wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii kolektory słoneczne, fotowoltaika – Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania niskiej emisji	– Duża liczba tzw. dzikich wysypisk – Bliskość „byłego” gminnego wysypiska śmieci – Niski stopień dbania o wspólną przestrzeń, zaśmiecanie przestrzeni publicznych

Źródło: opracowanie własne

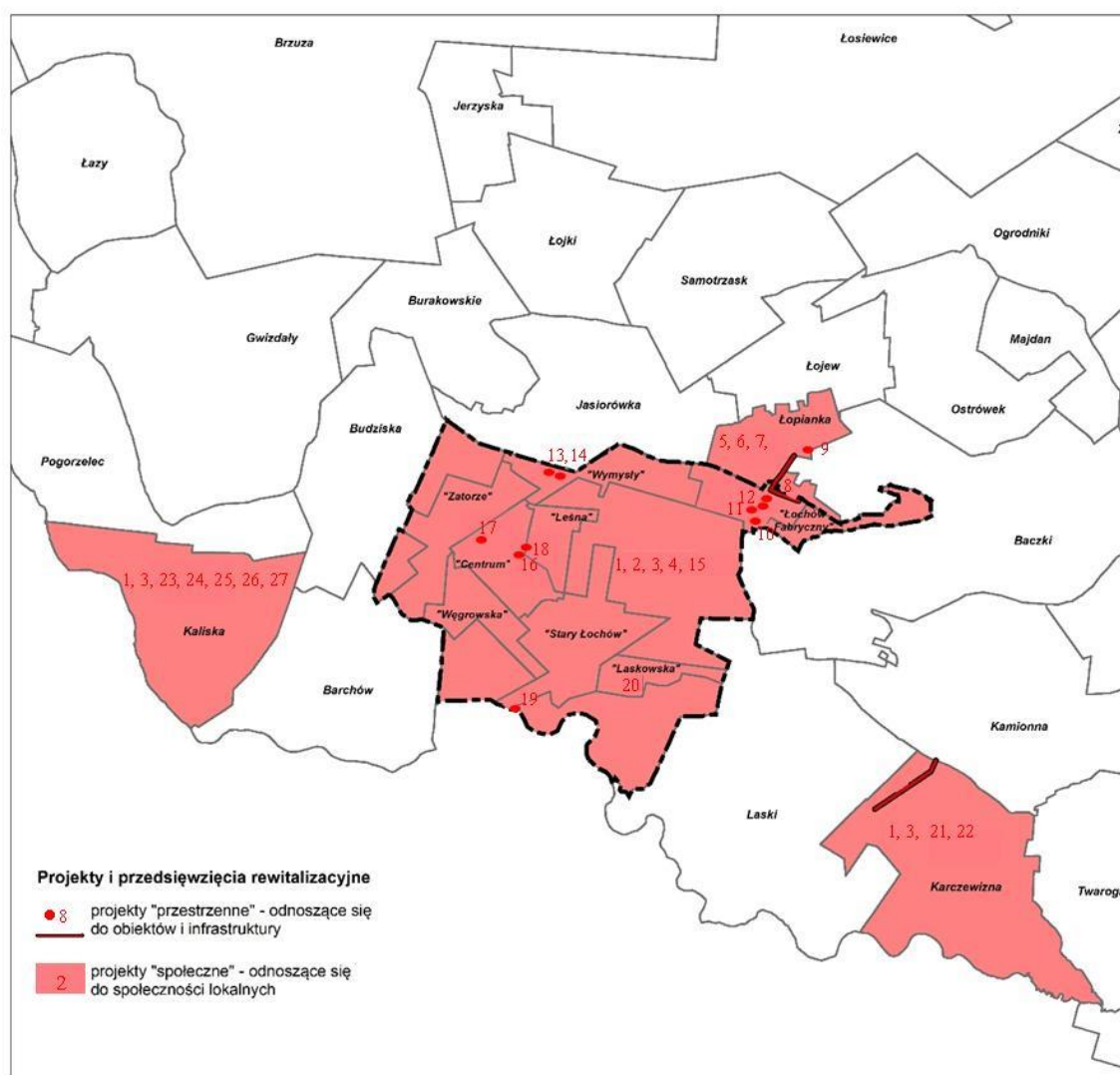
8. Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

8.1. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Planowana jest realizacja 27 projektów rewitalizacyjnych w latach 2016-2022. Wszystkie one mają na celu rewitalizację tkanki społecznej obszaru rewitalizacji, większość kładzie także nacisk na rozwój infrastruktury technicznej i bytowej jako warunek konieczny harmonijnego rozwoju gminy. Projekty adresowane są zarówno do defaworyzowanych grup społecznych zamieszkałych na obszarze rewitalizacji, jak również pozytywnie oddziałują na pozostałym mieszkańców gminy i turystów.

Przewiduje się zarówno realizację projektów „miękkich” (nieinwestycyjnych, społecznych), jak i „twardych” (inwestycyjnych, przestrzennych) w celu poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.

Mapa 17. Mapa projektów i przedsięwzięć inwestycyjnych

Źródło: opracowanie własne

Tabela 43. Karta projektu nr 1

Projekt nr 1	
Nazwa projektu	Włączenie społeczne mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, poprzez

Projekt nr 1																																																									
	działania organizacji pozarządowych																																																								
Lokalizacja	Gmina Łochów – obszary przeznaczone do rewitalizacji																																																								
Opis projektu																																																									
Opis stanu istniejącego Brak działań skierowanych do osób mieszkających w obszarach rewitalizowanych zachęcających ich do zmiany swojej sytuacji życiowej. Cel projektu Zwiększenie włączenia społecznego mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Zakres realizowanych działań Kompleksowe i zintegrowane działania skierowane dla mieszkańców obszarów gminy przewidzianych do rewitalizacji, zagrożonych wykluczeniem społecznym, mieszkających na obszarach przewidzianych do rewitalizacji (w tym zajęć edukacyjnych, kulturalno-oświatowych i sportowych).																																																									
Podmiot realizujący	Organizacje pozarządowe																																																								
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Gmina Łochów																																																								
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie																																																									
Niski poziom edukacji Niska aktywność społeczna Zły status materialny, duże bezrobocie Drobna przestępczość Niski poziom edukacji Duży udział osób wykorzystujących system pomocy społecznej Duże bezrobocie Duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej Alkoholizm i przemoc																																																									
Zakres czasowy realizacji	2017-2022																																																								
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	95 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Budżet Gminy Łochów – program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td>4000</td> <td>8000</td> <td>13000</td> <td>15000</td> <td>15000</td> <td>15000</td> <td>70000</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td>3000</td> <td>5000</td> <td>8000</td> <td>10000</td> <td>10000</td> <td>10000</td> <td>46000</td> </tr> <tr> <td>Inne. Jakiej? Wkład NGO w tym wolontariat</td> <td>1000</td> <td>3000</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>24000</td> </tr> </tbody> </table>		2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie	Ogólny koszt	4000	8000	13000	15000	15000	15000	70000	W tym:								Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0	Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0		Budżet gminy	3000	5000	8000	10000	10000	10000	46000	Inne. Jakiej? Wkład NGO w tym wolontariat	1000	3000	5000	5000	5000	5000	24000
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie																																																		
Ogólny koszt	4000	8000	13000	15000	15000	15000	70000																																																		
W tym:																																																									
Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0																																																		
Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0																																																			
Budżet gminy	3000	5000	8000	10000	10000	10000	46000																																																		
Inne. Jakiej? Wkład NGO w tym wolontariat	1000	3000	5000	5000	5000	5000	24000																																																		
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba uczestników prowadzonych przez organizacje pozarządowe zajęć, • liczba zaangażowanych organizacji pozarządowych, • udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej, • liczb zachowań patologicznych w rodzinach, • liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu, • liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu,																																																								

Projekt nr 1	
	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek), liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie, liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. Sposób oceny i miary: dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, listy obecności uczestników, dane PUP, MGOPS i Policji, sprawozdania z realizacji zadania publicznego składanego przez organizacje pozarządowe do Urzędu Miejskiego w Łochowie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 44. Karta projektu nr 2

Projekt nr 2																																																	
Nazwa projektu	Budowa świadomości społecznej dotyczącej negatywnych efektów społecznych i środowiskowych spalania odpadów w przydomowych kotłowniach																																																
Lokalizacja	Teren Miasta Łochów																																																
Opis projektu																																																	
Opis stanu istniejącego Zła jakość powietrza w okresach jesienno-zimowych. Spalanie paliw kopalnych i śmieci w przydomowych kotłowniach. Cel projektu Uświadomienie i zachęcenie mieszkańców miasta Łochowa w szczególności obszarów przeznaczonych do rewitalizacji do zaniechania palenia śmieci w piecach oraz przechodzenie na bardziej ekologiczne metody ogrzewania. Zakres realizowanych działań W ramach zadania planowane jest przeprowadzanie kampanii informacyjnej o szkodliwości palenia śmieci w piecach. Podczas kampanii powinny być także prezentowane nowe proekologiczne metody ogrzewania z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.																																																	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów																																																
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Organizacje pozarządowe																																																
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie																																																	
Niska świadomość ekologiczna mieszkańców Zła jakość powietrza w okresach jesienno-zimowych																																																	
Zakres czasowy realizacji	2017–2020																																																
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	200 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.1 Odnawialne źródła energii, Działanie 4.2 Efektywność energetyczna, Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza Budżet Gminy Łochów NFOŚiGW lub WFOŚiGW w Warszawie środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="6">Szczegółowy szacunkowy kosztorys</th> </tr> <tr> <th></th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td>50000</td> <td>50000</td> <td>50000</td> <td>50000</td> <td>200000</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td>40000</td> <td>40000</td> <td>40000</td> <td>40000</td> <td>160000</td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td>10000</td> <td>10000</td> <td>10000</td> <td>10000</td> <td>100000</td> </tr> <tr> <td>Inne. Jakież?</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Szczegółowy szacunkowy kosztorys							2017	2018	2019	2020	łącznie	Ogólny koszt	50000	50000	50000	50000	200000	W tym:						Środki prywatne	0	0	0	0	0	Fundusze europejskie	40000	40000	40000	40000	160000	Budżet gminy	10000	10000	10000	10000	100000	Inne. Jakież?	0	0	0	0	0
Szczegółowy szacunkowy kosztorys																																																	
	2017	2018	2019	2020	łącznie																																												
Ogólny koszt	50000	50000	50000	50000	200000																																												
W tym:																																																	
Środki prywatne	0	0	0	0	0																																												
Fundusze europejskie	40000	40000	40000	40000	160000																																												
Budżet gminy	10000	10000	10000	10000	100000																																												
Inne. Jakież?	0	0	0	0	0																																												
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: liczba wymienionych źródeł ogrzewania,																																																

Projekt nr 2	
	powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania, liczba odbiorców kampanii informacyjnej. Sposób oceny i miary: dokumentacja projektowa, raport z kampanii informacyjnej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 45. Karta projektu nr 3

Projekt nr 3																																																	
Nazwa projektu	Zwiększenie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w segregację odpadów komunalnych																																																
Lokalizacja	Gmina Łochów – obszary przeznaczone do rewitalizacji																																																
Opis projektu																																																	
Opis stanu istniejącego Wytwarzanie przez mieszkańców dużej ilości niesegregowanych odpadów. Zaśmiecanie okolicy. Cel projektu Uświadomienie i zachęcenie mieszkańców Gminy Łochowa w szczególności obszarów przeznaczonych do rewitalizacji do większego zaangażowania w segregację odpadów komunalnych. Zakres realizowanych działań W ramach zadania planowane jest przeprowadzanie kampanii informacyjnej o korzyści płynących z segregowania odpadów.																																																	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów																																																
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Organizacje pozarządowe																																																
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie																																																	
Wytwarzanie przez mieszkańców dużej ilości niesegregowanych odpadów Zaśmiecanie okolicy niska świadomość ekologiczna																																																	
Zakres czasowy realizacji	2017–2020																																																
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	40 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.2 Gospodarka odpadami Budżet Gminy Łochów, budżet państwa NFOŚiGW lub WFOŚiGW w Warszawie środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="6">Szczegółowy szacunkowy kosztorys</th> </tr> <tr> <th></th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td>10000</td> <td>10000</td> <td>10000</td> <td>10000</td> <td>40000</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>20000</td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>5000</td> <td>20000</td> </tr> <tr> <td>Inne. Jakież? BP</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Szczegółowy szacunkowy kosztorys							2017	2018	2019	2020	łącznie	Ogólny koszt	10000	10000	10000	10000	40000	W tym:						Środki prywatne	0	0	0	0	0	Fundusze europejskie	5000	5000	5000	5000	20000	Budżet gminy	5000	5000	5000	5000	20000	Inne. Jakież? BP	0	0	0	0	0
Szczegółowy szacunkowy kosztorys																																																	
	2017	2018	2019	2020	łącznie																																												
Ogólny koszt	10000	10000	10000	10000	40000																																												
W tym:																																																	
Środki prywatne	0	0	0	0	0																																												
Fundusze europejskie	5000	5000	5000	5000	20000																																												
Budżet gminy	5000	5000	5000	5000	20000																																												
Inne. Jakież? BP	0	0	0	0	0																																												
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: liczba odbiorców kampanii informacyjnej, liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów, waga lub objętość zebranych odpadów. Sposób oceny i miary: raport z kampanii informacyjnej, dane od odbiorcy odpadów.																																																

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 46. Karta projektu nr 4

Projekt nr 4	
Nazwa projektu	Podniesienie estetyki miejsc publicznych w obszarach rewitalizowanych poprzez ich uprzątnięcie
Lokalizacja	Teren Miasta Łochów
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Zaśmiecanie miejsc publicznych, szczególnie w obszarach kryzysowych wskazanych podczas spacerów badawczych. Cel projektu Uświadomienie i zachęcenie młodym mieszkańcom Gminy Łochów w szczególności obszarów przeznaczonych do rewitalizacji do dbania o czystość miejsc publicznych. Sprzątnięcie miejsc publicznych. Zakres realizowanych działań W ramach zadania planowane jest zorganizowanie akcji sprzątnięcia miejsc publicznych w Gminie Łochów, zwłaszcza obszarów rewitalizowanych. Do akcji zostaną zaproszone dzieci ze szkół podstawowych w Gminie Łochów. W ramach zadania dzieci otrzymają nagrody za aktywne sprzątnięcie gminy. Przeprowadzone zostaną zajęcia mające na celu wpajanie od młodych pokoleń dbałości o miejsca publiczne, o wspólne zachowanie porządku w nich i reagowanie na zjawiska szkodliwe.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Organizacje pozarządowe
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Wytwarzanie przez mieszkańców dużej ilości niesegregowanych odpadów Zaśmiecanie okolicy	
Zakres czasowy realizacji	2017–2020
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	200 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.2 Gospodarka odpadami Budżet Gminy Łochów NFOŚiGW lub WFOŚiGW w Warszawie środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba zorganizowanych akcji sprzątnięcia, • liczba uczestników akcji, • waga lub objętość zebranych odpadów. Sposób oceny i miary: • dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, • listy obecności uczestników, • potwierdzenie odbioru odpadów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.1. Sołectwo Łopianka

Tabela 47. Karta projektu nr 5

Projekt nr 5	
Nazwa projektu	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi Łopianka
Lokalizacja	Łopianka
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą często borykają się z brakiem funduszy na rozpoczęcie działalności mimo dobrych pomysłów na nią, nie mają też możliwości doradztwa w tym zakresie. Cel projektu Rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego w Łopiance. Zakres realizowanych działań Doradztwo prowadzone przez LGD Bądźmy razem w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania ze środków LGD na rozpoczęcie działalności. Kampania informacyjna prowadzona przez Gminę Łochów o możliwości ubiegania się o takie dofinansowanie i pomoc w przygotowaniu wniosku.	

Projekt nr 5																													
Złożenie wniosku w tym opracowanie biznesplanu będzie należeć do przyszłego przedsiębiorcy.																													
Podmiot realizujący	LGD Bądźmy Razem																												
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Gmina Łochów																												
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie																													
Niska aktywność mieszkańców Zły status materialny, duże bezrobocie Drobną przestępczość Niski poziom edukacji																													
Zakres czasowy realizacji	2017-2018																												
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	200 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: center;">2017</th> <th style="text-align: center;">2018</th> <th style="text-align: center;">łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td style="text-align: center;">100000</td> <td style="text-align: center;">100000</td> <td style="text-align: center;">200000</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td style="text-align: center;">100000</td> <td style="text-align: center;">100000</td> <td style="text-align: center;">200000</td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> <tr> <td>Inne. Jakież?</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> <td style="text-align: center;">0</td> </tr> </tbody> </table>		2017	2018	łącznie	Ogólny koszt	100000	100000	200000	W tym:				Środki prywatne	0	0	0	Fundusze europejskie	100000	100000	200000	Budżet gminy	0	0	0	Inne. Jakież?	0	0	0
	2017	2018	łącznie																										
Ogólny koszt	100000	100000	200000																										
W tym:																													
Środki prywatne	0	0	0																										
Fundusze europejskie	100000	100000	200000																										
Budżet gminy	0	0	0																										
Inne. Jakież?	0	0	0																										
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba beneficjentów dofinansowania ze środków LGD na rozpoczęcie działalności, • liczba nowo powstałych przedsiębiorstw, • liczba zrealizowanych działań promujących przedsiębiorczość, • liczba miejsc pracy w obszarze rewitalizowanym. Sposób oceny i miary: • lista wniosków z przyznaniem dofinansowania, • dane PUP i US dotyczące zatrudnienia, • dokumentacja zdjęciowa realizowanych działań, • dane z CEIDG oraz KRS.																												

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.2. Sołectwo Łopianka i osiedle „Łochów Fabryczny”

Tabela 48. Karta projektu nr 6

Projekt nr 6	
Nazwa projektu	Zapobieganie zjawiskom patologicznym młodzieży poprzez organizację czasu wolnego w formie zajęć sportowych na wybudowanym boisku w Łochowie Fabrycznym i Łopiance
Lokalizacja	Łochów Fabryczny, Łopianka
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Brak zorganizowanych zajęć sportowych dla młodzieży pokazujących alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Cel projektu Zapobieganie zjawiskom patologicznym młodzieży poprzez organizację czasu wolnego w formie zajęć sportowych. Zakres realizowanych działań Wynajęcie animatora do przeprowadzenia zorganizowanych zajęć sportowych na wybudowanym boisku w Łochowie Fabrycznym.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	organizacje pozarządowe

Projekt nr 6	
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Niski poziom edukacji Niska aktywność społeczna Zły status materialny, duże bezrobocie Drobna przestępczość Niski poziom edukacji Duży udział osób wykorzystujących system pomocy społecznej Duże bezrobocie Duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej Alkoholizm i przemoc	
Zakres czasowy realizacji	2019-2020
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	100 000 zł brutto budżet Gminy Łochów środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba zorganizowanych zajęć sportowych, • liczba uczestników zajęć, • liczba wynajętych animatorów (w etatach), • wyniki dzieci z terenu rewitalizowanego w zajęciach sportowych w szkole, • liczb zachowań patologicznych wśród młodzieży. Sposób oceny i miary: • dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, • listy obecności uczestników, • umowy z animatorami, • oceny beneficjentów z WF, • dane MGOPS i Policji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 49. Karta projektu nr 7

Projekt nr 7	
Nazwa projektu	Utworzenie Świetlicy Opiekuńczo-Wychowawczej dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym z Łochowa Fabrycznego i Łopianki
Lokalizacja	Łochów Fabryczny, Łopianka
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Brak miejsca na spotkania mieszkańców w tym obszarze, brak działań aktywizujących mieszkańców. Budynek z przeznaczeniem na świetlicę jest w trakcie remontu. Cel projektu Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Zakres realizowanych działań Przeznaczenie pomieszczeń na działalność świetlicy. Zatrudnienie personelu o odpowiednich kompetencjach. Rekrutacja beneficjentów działania w porozumieniu z pracownikami socjalnymi. Bieżąca działalność świetlicy.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów, MGOPS w Łochowie
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	OSP Łochów ul. Fabryczna
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Brak miejsc do spotkań mieszkańców, „świetlicy” Obszar przemysłowy z dużym udziałem bloków Niski poziom więzi społecznych Niski poziom edukacji Brak centrum kulturalnego i miejsc spotkań mieszkańców Niska aktywność społeczna Alkoholizm	

Projekt nr 7																																																																	
Bezrobocie Duża odległość od „usługowego” centrum Łochowa																																																																	
Zakres czasowy realizacji	2017–bezterminowo																																																																
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	1 001 280 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej Budżet Gminy Łochów – program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="8">Szczegółowy szacunkowy kosztorys</th> </tr> <tr> <th></th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td>149280</td> <td>163000</td> <td>170000</td> <td>172000</td> <td>173000</td> <td>174000</td> <td>1 001 280</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td>149280</td> <td>163000</td> <td>170000</td> <td>172000</td> <td>173000</td> <td>174000</td> <td>1 001 280</td> </tr> <tr> <td>Inne. Jakiego?</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Szczegółowy szacunkowy kosztorys									2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie	Ogólny koszt	149280	163000	170000	172000	173000	174000	1 001 280	W tym:								Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0	Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0	0	Budżet gminy	149280	163000	170000	172000	173000	174000	1 001 280	Inne. Jakiego?	0	0	0	0	0	0	0
Szczegółowy szacunkowy kosztorys																																																																	
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie																																																										
Ogólny koszt	149280	163000	170000	172000	173000	174000	1 001 280																																																										
W tym:																																																																	
Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0																																																										
Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0	0																																																										
Budżet gminy	149280	163000	170000	172000	173000	174000	1 001 280																																																										
Inne. Jakiego?	0	0	0	0	0	0	0																																																										
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba dzieci i młodzieży korzystających z usług świetlicy, • powierzchnia pomieszczeń przeznaczonych na działalność świetlicy, • liczba zatrudnionego personelu (w etatach), • liczba zachowań patologicznych wśród młodzieży. Sposób oceny i miary: • listy obecności na zajęciach w świetlicy, • dokumentacja remontu, adaptacji pomieszczeń na świetlicę, • umowy z personelem, • dane MGOPS, Policji.																																																																

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 50. Karta projektu nr 8

Projekt nr 8	
Nazwa projektu	Budowa chodnika w Łopiance
Lokalizacja	powiat węgrowski Jedn. ewid. 143305_5 – Łochów Obręb 0001 – Łochów Działka nr 4330/2, 4339/1 Obręb 0018 – Łopianka Działka nr 330/1
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Planowana inwestycja znajduje się częściowo w terenie zabudowanym. Zabudowę stanowią budynki jednorodzinne wolnostojące, wielorodzinne oraz budynki gospodarcze. Grunty przyległe to przede wszystkim działki rolne i budowlane. Obecnie droga posiada nawierzchnię twardą bitumiczną. Cel projektu Budowa chodnika i zjazdów przy ul. Fabrycznej wraz z odwodnieniem do kanalizacji deszczowej oraz elementami odwodnienia powierzchniowego. Zakres realizowanych działań Zakres opracowania obejmuje budowę jednostronnego chodnika dla pieszych o szerokości 2 m, zjazdów do posesji o szerokości 5 m oraz budowę odwodnienia polegającej na wykonaniu sieci kanalizacji deszczowej oraz budowie elementów odwodnienia powierzchniowego.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Zły stan budynków komunalnych w Łochowie Fabrycznym (3 budynki)	

Projekt nr 8	
Brak infrastruktury Sąsiedztwo z terenami przemysłowymi Zła jakość terenów publicznych	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	400 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VII Działanie 7.1 Infrastruktura drogowa
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • długość zbudowanego chodnika, • liczba zjazdów do posesji, • długość sieci kanalizacji deszczowej, • liczba elementów odwodnienia powierzchniowego. Sposób oceny i miary: • dokumentacja projektowa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 51. Karta projektu nr 9

Projekt nr 9	
Nazwa projektu	Zapewnienie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej dla młodzieży z obszaru rewitalizowanego w Łochowie Fabrycznym i Łopiance
Lokalizacja	Łochów Fabryczny, Łopianka
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Brak miejsca do przeprowadzenia zajęć sportowych dla młodzieży. Cel projektu Zapewnienie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej dla młodzieży z obszaru rewitalizowanego w Łochowie Fabrycznym i Łopiance. Zakres realizowanych działań Budowa boiska do gry w piłkę nożną.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	OSP Łochów ul. Fabryczna
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Niski poziom edukacji Niska aktywność społeczna Zły status materialny, duże bezrobocie Drobna przestępczość Niski poziom edukacji Duży udział osób wykorzystujących system pomocy społecznej Duże bezrobocie Duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej Alkoholizm i przemoc	
Zakres czasowy realizacji	2020-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	18 000 zł brutto budżet Gminy Łochów środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba zorganizowanych zajęć sportowych • liczba uczestników zajęć, • wyniki dzieci z terenu rewitalizowanego w zajęciach sportowych w szkole, • liczb zachowań patologicznych wśród młodzieży. Sposób oceny i miary:

Projekt nr 9	
	• dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, • listy obecności uczestników, • oceny beneficjentów z WF, • dane MGOPS i Policji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.3. Osiedle „Łochów Fabryczny”

Tabela 52. Karta projektu nr 10

Projekt nr 10	
Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku komunalnego zlokalizowanego przy ul. Fabrycznej 2
Lokalizacja	powiat węgrowski Jedn. ewid. 143305_5 – Łochów Obręb 0001 – Łochów Działka nr 4400/1 Łochów, ul. Fabryczna 2
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Obecnie budynek pełni rolę budynku mieszkalnego wielorodzinnego jako zasoby komunalne wzniesiony ok. 1910 roku. Budynek jest parterowy z adaptowaną częścią poddasza na lokale mieszkalne. Konstrukcja drewniana z murowanymi ścianami fundamentowymi, oparty na figurze prostokąta, niepodpiwniczony. Dach dwuspadowy pokryty eternitem falistym. Drewniane ściany zewnętrzne i wewnętrzne w złym stanie, miejscowo brak podwaliny. Konstrukcja techniczna budynku jest w złym stanie, występują wady technologiczne typu przemarzanie ścian. Brak izolacji ścian i dachu. Cel projektu Termomodernizacja budynku, przebudowa budynku w zakresie dobudowy kotłowni, zmiana konstrukcji dachu, budowa wewnętrznej i zewnętrznej instalacji gazowej. Zakres realizowanych działań Planowane prace mają na celu likwidację wad technologicznych poprzez wymianę konstrukcji dachowej wraz z wymianą pokrycia dachowego i remontem kominów, ocieplenie stropu, docieplenie ścian zewnętrznych i fundamentowych oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów dotyczących izolacyjności cieplnej, poprawę stanu technicznego budynku i estetyki obiektu oraz wyposażenie budynku w kotłownię na potrzeby c.o i cwu.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Zły stan budynków komunalnych w Łochowie Fabrycznym (3 budynki) Budynki komunalne w bardzo złym stanie (brak wody, łazienek, ubikacje za domami) Pokrycia dachowe zawierające azbest	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	600 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.2 Efektywność energetyczna
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba mieszkań objętych termomodernizacją, • liczba mieszkańców termomodernizowanych mieszkań. Sposób oceny i miary: • dokumentacja projektowa, • protokoły odbioru robót budowlanych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 53. Karta projektu nr 11

Projekt nr 11

Projekt nr 11	
Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku komunalnego zlokalizowanego przy ul. Fabrycznej 3
Lokalizacja	powiat węgrowski Jedn. ewid. 143305_5 – Łochów Obręb 0001 – Łochów Działka nr 4322/24 Łochów, ul. Fabryczna 3
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Obecnie budynek pełni rolę budynku mieszkalnego wielorodzinnego jako zasoby komunalne Gminy Łochów. Budynek jest parterowy z adaptowaną częścią poddasza na lokale mieszkalne. Konstrukcja drewniana z murowanymi ścianami fundamentowymi, oparty na figurze prostokąta, niepodpiwniczony. Dach dwuspadowy pokryty blachodachówką. Konstrukcja techniczna budynku w stanie średnim. Poważne zastrzeżenia budzi stan elewacji budynku. Występują wady technologiczne typu przemarzanie ścian, brak izolacyjności ścian i fundamentów. Cel projektu Termomodernizacja budynku, przebudowa budynku w zakresie dobudowy kotłowni, budowa wewnętrznej i zewnętrznej instalacji gazowej. Zakres realizowanych działań Planowane prace mają na celu likwidację wad technologicznych poprzez ocieplenie stropu na poziomie strychu, docieplenie ścian zewnętrznych i fundamentowych oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów dotyczących izolacyjności cieplnej, poprawę stanu technicznego budynku i estetyki obiektu oraz wyposażenie budynku w kotłownię na potrzeby c.o i cwu.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Zły stan budynków komunalnych w Łochowie Fabrycznym (3 budynki) Budynki komunalne w bardzo złym stanie (brak wody, łazienek, ubikacje za domami)	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	600 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.2 Efektywność energetyczna
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: liczba mieszkań objętych termomodernizacją, liczba mieszkańców termomodernizowanych mieszkań. Sposób oceny i miary: dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 54. Karta projektu nr 12

Projekt nr 12	
Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Fabrycznej 10 w Łochowie
Lokalizacja	powiat węgrowski Jedn. ewid. 143305_5 – Łochów Obręb 0001 – Łochów Działka nr 4340/34 Łochów, ul. Fabryczna 10
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Obecnie budynek pełni rolę budynku mieszkalnego wielorodzinnego. Budynek dwukondygnacyjny z poddaszem użytkowym. Konstrukcja murowana, stan techniczny budynku zły, występują wady technologiczne typu przemarzanie ścian. Brak izolacji ścian i dachu. Dach dwuspadowy pokryty eternitem falistym. Cel projektu Termomodernizacja budynku, budowa wewnętrznej i zewnętrznej instalacji gazowej, budowa toalet. Zakres realizowanych działań	

Projekt nr 12	
Planowane prace mają na celu likwidację wad technologicznych poprzez ocieplenie stropu na poziomie strychu, docieplenie ścian zewnętrznych i fundamentowych, wymianę konstrukcji dachu i pokrycia oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów dotyczących izolacyjności cieplnej, poprawę stanu technicznego budynku i estetyki obiektu oraz wyposażenie budynku w kocioł zewnętrzny na potrzeby c.o i cwu.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Zły stan budynków komunalnych w Łochowie Fabrycznym (3 budynki) Budynki komunalne w bardzo złym stanie (brak wody, łazienek, ubikacje za domami) Pokrycia dachowe zawierające azbest	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	700 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.2 Efektywność energetyczna
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: liczba mieszkań objętych termomodernizacją, liczba mieszkańców termomodernizowanych mieszkań. Sposób oceny i miary: dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.4. Osiedle „Wymysły”

Tabela 55. Karta projektu nr 13

Projekt nr 13	
Nazwa projektu	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Dolnej w Łochowie
Lokalizacja	powiat węgrowski Jedn. ewid. 143305_5 – Łochów Obręb 0001 – Łochów Działka nr 506/4 Łochów, ul. Dolna 2
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Obecnie budynek pełni rolę budynku mieszkalnego wielorodzinnego po Domu Nauczyciela. Konstrukcja budynku drewniana, parterowy z użytkowym poddaszem. Dach dwuspadowy pokryty blachodachówką. Cel projektu Termomodernizacja budynku, budowa wewnętrznej i zewnętrznej instalacji gazowej. Zakres realizowanych działań Planowane prace mają na celu likwidację wad technologicznych poprzez ocieplenie stropu na poziomie strychu, docieplenie ścian zewnętrznych i fundamentowych oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, dostosowanie obiektu do obowiązujących przepisów dotyczących izolacyjności cieplnej, poprawę stanu technicznego budynku i estetyki obiektu oraz wyposażenie każdego mieszkania w niezależny kocioł gazowy.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Zły stan budynków użyteczności publicznej Duża liczba budynków pokrytych eternitem Brak rozwiązań w zakresie energooszczędności budynków	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	500 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV

Projekt nr 13	
	Działanie 4.2 Efektywność energetyczna
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: liczba mieszkań objętych termomodernizacją, liczba mieszkańców termomodernizowanych mieszkań. Sposób oceny i miary: dokumentacja projektowa, protokoły odbioru robót budowlanych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 56. Karta projektu nr 14

Projekt nr 14	
Nazwa projektu	Budowa obiektów sportowych i udoskonalenie placu zabaw przy Szkole podstawowej nr 1 im. Baonu Nadbużańskiego AK szansą na jeszcze lepsze osiągnięcia sportowe i możliwość organizowania zawodów sportowych
Lokalizacja	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Baonu Nadbużańskiego AK ul. S. Żeromskiego 3, 07-130 Łochów
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Brak profesjonalnego obiektu do grania w piłkę nożną, siatkówkę i koszykówkę, co uniemożliwia dzieciom rozwijanie swoich umiejętności sportowych. W dobie komputeryzacji i cyfryzacji profesjonalny obiekt sportowy będzie doskonałą okazją do tego, aby aktywnie spędzać czas w gronie rówieśników i rodziny, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, które nie mają możliwości korzystania z dodatkowych płatnych zajęć sportowych. Udoskonalenie placu zabaw co umożliwiłoby bezpieczną zabawę i mile spędzony czas dla najmłodszym dzieciom. Cel projektu Budowa nowego obiektu przyczyni się do rozwoju sportowego dzieci, młodzieży i dorosłych tym samym wydłuży się okres aktywności sportowej tych osób. Osobom uprawiającym rekreacyjnie i amatorsko futbol da to możliwości rozgrywania prawie przez cały rok nawet do godz. 22.00 meczów, czy też zawodów w piłkę nożną itp. Dla naszej szkoły budowa obiektu jest szansą na jeszcze lepsze osiągnięcia sportowe i możliwość organizowania zawodów sportowych. Dzięki takiemu obiektowi poprawi się bezpieczeństwo dzieci i młodzieży, ponieważ będą one przebywać w miejscu do tego przeznaczonym.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Gmina Łochów, Organizacje pozarządowe
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
szkoła znajduje się w dzielnicy pozbawionej sklepów, odciętej od drugiej części Wymysł linią kolejową otoczoną ekranami akustycznymi (efekt powstał po przeprowadzonej modernizacji linii kolejowej Rail Baltica) szkoła, która wykształciła wielu sportowców nie posiada obiektów sportowych	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	500 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: liczba zorganizowanych zajęć sportowych, liczba uczestników zajęć, liczba wynajętych animatorów (w etatach), wyniki dzieci z terenu rewitalizowanego w zajęciach sportowych w szkole. Sposób oceny i miary: dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, listy obecności uczestników, umowy z animatorami

Projekt nr 14	
	• oceny beneficjentów z WF.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.5. Osiedle „Centrum”

Tabela 57. Karta projektu nr 15

Projekt nr 15																																																									
Nazwa projektu	Przeznaczenie pomieszczeń nieużytkowanych w kościele na potrzeby aktywizacji dzieci i młodzieży w obszarze rewitalizowanym																																																								
Lokalizacja	Łochów centrum, świetlica przy kościele																																																								
Opis projektu																																																									
Opis stanu istniejącego Przeznaczenie pomieszczeń nieużytkowanych w kościele na potrzeby aktywizacji dzieci i młodzieży w obszarze rewitalizowanym. Cel projektu Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym. Zakres realizowanych działań Przeznaczenie pomieszczeń na działalność świetlicy. Zatrudnienie personelu o odpowiednich kompetencjach. Rekrutacja beneficjentów działania w porozumieniu z pracownikami socjalnymi. Bieżąca działalność świetlicy.																																																									
Podmiot realizujący	Gmina Łochów, MGOPS w Łochowie, Parafia Łochów																																																								
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów																																																									
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie																																																									
Niski poziom edukacji Brak centrum kulturalnego i miejsc spotkań mieszkańców Niska aktywność społeczna Niski poziom bezpieczeństwa w okolicy dworca PKP i skrzyżowania z drogą krajową																																																									
Zakres czasowy realizacji	2017–bezterminowo																																																								
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	1 001 280 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej Budżet Gminy Łochów – program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="8">Szczegółowy szacunkowy kosztorys</th> </tr> <tr> <th></th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td>149280</td> <td>163000</td> <td>170000</td> <td>172000</td> <td>173000</td> <td>174000</td> <td>1001 280</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td>149280</td> <td>163000</td> <td>170000</td> <td>172000</td> <td>173000</td> <td>174000</td> <td>1001 280</td> </tr> </tbody> </table>	Szczegółowy szacunkowy kosztorys									2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie	Ogólny koszt	149280	163000	170000	172000	173000	174000	1001 280	W tym:								Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0	Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0	0	Budżet gminy	149280	163000	170000	172000	173000	174000	1001 280
Szczegółowy szacunkowy kosztorys																																																									
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie																																																		
Ogólny koszt	149280	163000	170000	172000	173000	174000	1001 280																																																		
W tym:																																																									
Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0																																																		
Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0	0																																																		
Budżet gminy	149280	163000	170000	172000	173000	174000	1001 280																																																		
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba dzieci i młodzieży korzystających z usług świetlicy, • powierzchnia pomieszczeń przeznaczonych na działalność świetlicy, • liczba zatrudnionego personelu (w etatach), • liczba zachowań patologicznych wśród młodzieży. Sposób oceny i miary: • listy obecności na zajęciach w świetlicy, • dokumentacja remontu, adaptacji pomieszczeń na świetlicę, • umowy z personelem, • dane MGOPS, Policji.																																																								

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 58. Karta projektu nr 16

Projekt nr 16	
Nazwa projektu	Poprawa dostępności zasobów kultury poprzez modernizację Miejskiego i Gminnego Ośrodka Kultury w Łochowie oraz Galerii MiGOK
Lokalizacja	Łochów działka nr 2219 ul. 1 Maja 22 07-130 Łochów
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego W Galerii MiGOK prezentowana jest twórczość artystów zarówno miejscowych, jak i gościnnych. Aby zainteresować mieszkańców na stałe został wprowadzony program artystyczny, łączący plastyczne formy artystycznego wyrazu z poezją oraz muzyką. Poezja na wernisażach jest głównie inspirowana twórczością artysty, którego prace mają być prezentowane w Galerii MiGOK. Dodaje to dużo emocji nie tylko gościom wernisażu, ale również samemu autorowi prac. Dzięki temu można na dane dzieło spojrzeć zupełnie z innej perspektywy, a czasami po prostu go zauważyć. Zaskakujący jest fakt, jakie może wywołać uczucia ten sam temat. Dobrym przykładem była wystawa łochowskiej rzeźbiarki i malarki Daniela Pocenty. Artystka pieczołowicie odzwierciedla na płótnie realizm i robi to naprawdę znakomicie. Tematem przewodnim w jej pracach jest: martwa natura, głównie kwiaty wazonie, a także łąki, drogi leśne. Obrazy artystki są przeważnie optymistycznie odbierane przez oglądających. Wiersze napisane specjalnie na otwarcie jej wystawy, pokazały, że u poetów wywarły one zupełnie różne emocje „Kiedyś takie ścieżki wiodły w twoje ramiona, teraz całe drogi szeroki i bez ciebie” pisze Joanna Jagiełło, poetka z Warszawy. Na początku do realizowania tego projektu zaangażowani byli zdalnie poeci z całej Polski z biegiem czasu udało się nakłonić również poetów lokalnych, a przede wszystkim tych, którzy wcześniej pisali tylko dla własnych wewnętrznych potrzeb duchowych. Na wernisażach w Galerii MiGOK artyści mogą podzielić się własną twórczością i rozwijać swoją poetycką pasję. Muzyka jest bardzo ważnym elementem wernisaży. Do udziału zapraszani są doświadczeni muzycy, jak również utalentowane osoby z okolic Łochowa w różnym wieku. Galeria jest otwarta dla każdego „głodnego” sztuki. Próbuje ponadto zachęcać nowych ludzi do udziału w jej projektach, gdyż jest tu miejsce dla każdego, bez względu na wiek. Pozwala to łamać bariery wiekowe. Dużym jednak problemem jest to, aby galeria mogła prosperować na wysokim poziomie trzeba wzbogacić spotkania w niej o występy m.in. wykwalifikowanych muzyków, poetów. Organizować wystawy również artystom komercyjnym. Cel projektu Celem głównym projektu jest poszerzenie dostępu do kultury dla mieszkańców gminy Łochów oraz okolicznych regionów, a także turystów. Obecnie Miejski i Gminny Ośrodek Kultury w Łochowie organizuje wiele wydarzeń, często łączących w sobie funkcje kulturalne i edukacyjne. Z powodu jednak ograniczonych zasobów infrastrukturalnych, organizacja wielu aktywności kulturalnych jest znacząco utrudniona lub wręcz niemożliwa, podczas gdy zainteresowanie tego typu wydarzeniami stale rośnie. W związku z powyższym, przebudowa MiGOK w Łochowie pozwoliłaby na wyjście naprzeciw potrzebom kulturalnym występującym w regionie, a także wpisałaby się w działania na rzecz zwiększania dostępności zasobów kultury, realizując tym samym politykę zrównoważonego rozwoju. Tym samym celami szczegółowym projektu są: • poszerzenie bazy infrastrukturalnej służącej realizacji aktywności kulturalnych w Gminie Łochów; • wdrożenie Planu Kulturowego na bazie zaadaptowanej infrastruktury; • promowanie, inicjowanie i dokumentowanie aktywności kulturowej o znaczeniu lokalnym i regionalnym (zgodnie z koncepcją małych ojczyzn) oraz krajowym i międzynarodowym. Osiągnięciu celów szczegółowych oraz celu głównego, służyć będzie realizacja celów operacyjnych ujętych we wskaźniki produktu (wyniki projektu) i odzwierciedlających zakres rzeczowy projektu: • przebudowa budynku Miejskiego i Gminnego Ośrodka Kultury w Łochowie; • opracowanie Programu kulturalno-edukacyjnego; • promocja i informacja w zakresie realizowanego projektu. Zapraszając artystów (muzyków, poetów, malarzy itp.) możemy wpłynąć bardziej na podwyższenie rangi placówki i miasta. Zainteresować i włączyć do działania uzdolnioną młodzież oraz innych mieszkańców miasta, dzięki czemu mamy szansę stworzyć większą więź międzypokoleniową. Spotkania mają charakter kameralny, co umożliwia większą integrację między gośćmi i artystami. Zakres realizowanych działań Wolnostojący budynek użyteczności publicznej — dom kultury po zrealizowaniu projektu pełnił będzie takie funkcje jak: sala widowiskowo-kinowa, biblioteka, sala balowo-bankietowa, sala taneczna oraz pomieszczenia muzyczne. Piwnice obiektu są przeznaczone na pomieszczenia techniczno-magazynowe oraz na pomieszczenia studia nagrań i reżyserki. Pomieszczenia przeznaczone do tymczasowego przebywania ludzi (do 2 godzin dla 4 osób). Kondygnacja parteru podzielona jest na 4 główne strefy funkcjonalne z niezależnymi wejściami. Strefa 1 — sala balowo-bankietowa z węzłem sanitarnym i kuchnią cateringową. Strefa 2 — Sala widowiskowo-kinowa z miejscami siedzącymi dla 123 osób, z garderobą, zespołem toalet oraz	

Projekt nr 16															
pomieszczenia biurowe. Strefa 3 — kotłownia. Strefa 4 — biblioteka z czytelnią oraz sala wystawowa, dostępna z części domu kultury. Na I piętrze znajdują się pomieszczenia: sala taneczna (przebywanie max do 50 osób), sala zajęć plastycznych, 3 salki do zajęć muzycznych, toaleta oraz projektownia sali kinowej. Organizowanie koncertów podczas wernisaży, spotkań poetyckich itp., szczególnie młodych zdolnych muzyków, dzięki czemu jest możliwość zorganizowania koncertu o wysokim poziomie artystycznym za mniejszą kwotą, ale również koncerty bardziej znanych muzyków. Zapraszanie poetów i pisarzy z całej Polski na wernisaże, spotkania autorskie itp. Zapraszanie również innych artystów, którzy mogą podczas otwarcia wystawy wzbogacić program.															
Podmiot realizujący	Miejski i Gminny Ośrodek Kultury w Łochowie														
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Gmina Łochów														
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie															
Niski poziom bezpieczeństwa w okolicy dworca PKP i Skrzyżowania z drogą krajową oraz parku „Dębinka” Zaniedbany i zanieczyszczony teren parku „Dębinka” Niska aktywność społeczna Brak dostosowania miejsc publicznych do osób niepełnosprawnych Zły stan budynków użyteczności publicznej Niski stopień aktywności kulturalnej															
Zakres czasowy realizacji	do 31-05-2018														
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	4 569 927,47 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe, Oś Priorytetowa VI Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych Budżet gminy <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td>4 569 927,47</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td>3 529 999,81</td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td>1 470 254,40</td> </tr> <tr> <td>Inne. Jakież?</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		łącznie	Ogólny koszt	4 569 927,47	W tym:		Środki prywatne		Fundusze europejskie	3 529 999,81	Budżet gminy	1 470 254,40	Inne. Jakież?	
	łącznie														
Ogólny koszt	4 569 927,47														
W tym:															
Środki prywatne															
Fundusze europejskie	3 529 999,81														
Budżet gminy	1 470 254,40														
Inne. Jakież?															
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 sztuka; • liczba kulturowych obszarów/miejsc/instytucji kulturowych udostępnionych dla niepełnosprawnych – 1 sztuka, • liczba zajęć prowadzonych w domu kultury, • liczba uczestników prowadzonych zajęć i wydarzeń kulturalnych liczba zrealizowanych wystaw i wydarzeń rodzinnych (planowane 12 w ciągu dwóch lat), • liczba zaproszonych artystów, • liczba zwiedzających wystawy, • liczba wystawionych prac. Sposób oceny i miary: • dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, • listy obecności uczestników. • listy zaproszonych artystów, • liczba sprzedanych biletów i wydanych wejściówek, • dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wystaw i wydarzeń w Galerii MiGOK.														

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 59. Karta projektu nr 17

Projekt nr 17	
Nazwa projektu	Rewitalizacja budynku dworca kolejowego w Łochowie wraz z najbliższym otoczeniem jako początek tworzenia nowego centrum kultury i Muzeum Historii Lokalnej
Lokalizacja	Łochów działka nr 2052/59 Al. Łochowska

Projekt nr 17

Opis projektu

Opis stanu istniejącego

Budynek dworca zdewastowany i straszący przyjeżdżających do Łochowa. Usytuowany w centrum miasta zabytkowy obiekt powinien stanowić wizytówkę miasta. Obecnie obiekt w trakcie remontu, konieczne jest podjęcie działań na otwarcie tego miejsca dla mieszkańców gminy i przyjezdnych.

Projekt obejmuje budynek parowozowni przebudowany na dworzec PKP. Budynek zabytkowej parowozowni został wpisany do rejestru zabytków pod nr A-886 decyzją Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr 1366/2009 (pismo DS-4164-1/55-1/09) z dnia 2009-12-07.

Stacja Łochów (osobowo-towarowa) została zbudowana w 1868 roku. Oprócz murowanego dworca, wybudowano parowozownię (obecny dworzec), drewnianą wieżę ciśnieniową do uzupełniania wody w parowozach i pompownię nad Liwcem oraz dom dla obsługi podróżnych. Oryginalny dworzec nie przetrwał, podobnie jak wieża. W latach 50. XX w. powstała wieża murowana, która stanowi istotny akcent wysokościowy zabudowy centrum miasta. Obiekt użytkowany był, poza funkcją podstawową (obsługa podróżnych) jako obiekt mieszkalny. Substandardowe mieszkania komunalne zajmowały zachodni fragment (2 mieszkania) rzutu parteru i całą kondygnację (4 mieszkania) piętra. Obecnie pomieszczenia mieszkalne nie są użytkowane.

Budynek został wzniesiony w konstrukcji tradycyjnej, murowanej z wieżbą dachową mieszanej konstrukcji – drewnianą wieszarową i kratownicą stalową nad dawną halą parowozowni (części zachodniej) budynku. W trakcie późniejszych robót adaptacyjnych do nowej funkcji (mieszkań dla rodzin kolejarzy) wewnątrz hali wymurowano ściany działowe o grubości jednej lub półtorej cegły (carska cegła) i na nich oraz na murowanych ścianach zewnętrznych oparto drewniany strop i biegi klatek schodowych.

Cel projektu

Celem głównym projektu jest zrewitalizowanie i udostępnienie dziedzictwa kulturowego i historycznego Gminy Łochów przyszłym pokoleniom, co pozwoli na wzrost potencjału turystycznego miasta i Gminy Łochów.

Celami szczegółowym projektu są:

- nadanie obiektowi dziedzictwa kulturowego nowych funkcji, tj. kulturalnych;
- wdrożenie Planu Kulturowego na bazie zaadaptowanej infrastruktury;
- promowanie, inicjowanie i dokumentowanie aktywności kulturowej o znaczeniu lokalnym i regionalnym (zgodnie z koncepcją małych ojczyzn) oraz krajowym i międzynarodowym.

Stworzenie miejsca upamiętniającego historię Łochowa i gminy Łochów, miejsca spotkań z małą i wielką historią oraz kulturą regionalną, tradycjami lokalnymi, zaangażowanie lokalnej społeczności we współtworzenie instytucji.

Zakres realizowanych działań

Przedmiotem zadania jest przebudowa budynku dworca kolejowego w Łochowie (wpisanego do rejestru zabytków) ze zmianą sposobu użytkowania części mieszkalnej na pomieszczenia obsługi dworca, salę zebrań i pomieszczeniem z przeznaczeniem na usługi. Przebudowa i generalny remont budynku dworca obejmuje:

Architektura i konstrukcja:

- rozbiórkę stropów nad parterem i piętrem oraz rozbiórka podłogi na parterze,
- rozbiórkę dachu — stalowe więzary do ponownego wykorzystania (zalecenie konserwatora zabytków),
- rozbiórkę ścian kominowych i obu klatek schodowych,
- wzmocnienie istniejących nadproży,
- wykonanie nowych fundamentów i ścian działowych, nowych stropów nad parterem i częścią piętra,
- wykonanie nowego dachu nad całym budynkiem, nowych izolacji termicznych i wodochronnych,
- wykonanie klatki schodowej żelbetowej,
- wykonanie podłogi na poziomie parteru,
- windy dla osób niepełnosprawnych,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- remont elewacji z wykonaniem nowych elementów łukowych nad oknami na poziomie piętra, zamontowanie szklanych daszków nad wejściami do budynku na elewacjach od strony peronów oraz al. Łochowskiej;

Branża sanitarna:

- instalacje wody zimnej, ciepłej, wody na cele pożarowe,
- instalacje kanalizacji sanitarnej,
- instalacje wentylacji mechanicznej dla sali zebrań,
- instalacje kotłowni i centralnego ogrzewania,
- instalację gazową wraz ze zbiornikiem LPG,
- przyłącze wodociągowe,

Projekt nr 17

- przyłącze kanalizacji sanitarnej;

Branża elektryczna:

- wykonanie instalacji oświetlenia pomieszczeń wraz z oświetleniem ewakuacyjnym,
- wykonanie instalacji gniazd wtykowych 230V i 380V,
- wykonanie instalacji teletechnicznej,
- wykonanie instalacji zasilania urządzeń grzewczych i wentylacyjnych,
- wykonanie instalacji wyrównawczych i uziemiających,
- wykonanie instalacji odgromowej i ochrony przeciwprzepięciowej,
- wykonanie instalacji zasilania fontanny,
- wykonanie zasilania dźwigu osobowego Gmina Łochów wybrała wykonawcę na rewitalizację budynku dworca.

Dokumentacja projektowa zagospodarowania terenu wokół dworca PKP obejmuje:

- modernizację placu manewrowego dla autobusów, z wyznaczeniem zatok postojowych;
- drogi wewnętrzne obsługujące nową usługową funkcję dworca;
- miejsca postojowe dla samochodów osobowych (33 miejsca postojowe) i motocykli oraz rowerów (ok. 120 pojazdów);
- chodniki;
- odwodnienie projektowanych i modernizowanych obiektów drogowych;
- wycięcie drzew i krzewów które są w złym stanie fitosanitarnym;
- wykonanie zabiegów sanitarnych i pielęgnacyjnych na drzewach pozostawianych;
- detale wykonania posadzek wokół fontanny i „na wyspie”;
- dobór małej architektury oraz dokumentację dot. remontu fontanny;
- dobór ogrodzenia.

Stworzenie Muzeum Historii Lokalnej w budynku dworca kolejowego — ekspozycja gromadzonych przez lata archiwalnych fotografii, dokumentów, publikacji nt. łochowa i gminy Łochów, przedmiotów. Organizowanie wykładów i paneli dyskusyjnych dotyczących historii ziemi łochowskiej, znanych osób związanych z tym terenem, spotkań z potomkami osób zasłużonych dla gm. Łochów, twórcami wywodzącymi się z tego obszaru. Stworzenie strony internetowej i profilu społecznościowego FB Historycznego Łochowa. Zainicjowanie akcji cyfryzacji zbiorów archiwalnych i budowania zbiorów muzealnych poprzez zachęcenie lokalnej społeczności do dzielenia się swoimi zasobami, skupowanie materiałów antykwarycznych odnoszących się do lokalnej historii, miejsc i ludzi. Opracowanie cyfrowe archiwaliów, przygotowanie reprodukcji wielkoformatowych, opisów, publikacji. Dostosowanie pomieszczenia do celów ekspozycji muzealnej. Zakup odpowiedniego wyposażenia typu gabloty, antyramy, sztalugi, sprzętu typu skaner, komputery, ekran projekcyjny, itp. Promocja projektu przez media lokalne i ogólnopolskie, ulotki, plakaty, banery itp., współpraca ze społecznością lokalną i miejscowymi instytucjami. Odbiorcami będą mieszkańcy gminy Łochów, gmin ościennych, ale także turyści, którzy spędzają w tych okolicach miesiące letnie.

Podmiot realizujący	Gmina Łochów														
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Miejski i Gminny Ośrodek Kultury w Łochowie, placówki oświatowe i kościoły gm. Łochów, lokalni regionaliści														
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie															
Niski poziom edukacji Brak centrum kulturalnego i miejsc spotkań mieszkańców Niska aktywność społeczna Niski poziom bezpieczeństwa w okolicy dworca PKP i Skrzyżowania z drogą krajową oraz parku „Dębinka”															
Zakres czasowy realizacji	do 31-05-2018														
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	3 490 268,35 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe, Oś Priorytetowa VI 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych Budżet gminy														
	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th></th> <th style="text-align: right;">łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td style="text-align: right;">3 490 268,35</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td style="text-align: right;">1 427 045,04</td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td style="text-align: right;">2 063 223,31</td> </tr> <tr> <td>Inne. Jakież?</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		łącznie	Ogólny koszt	3 490 268,35	W tym:		Środki prywatne		Fundusze europejskie	1 427 045,04	Budżet gminy	2 063 223,31	Inne. Jakież?	
	łącznie														
Ogólny koszt	3 490 268,35														
W tym:															
Środki prywatne															
Fundusze europejskie	1 427 045,04														
Budżet gminy	2 063 223,31														
Inne. Jakież?															
Sposób oceny i miary	Wskaźniki:														

Projekt nr 17	
rezultatów	• liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 sztuka; • liczba kulturowych obszarów/miejsc/instytucji kulturowych udostępnionych dla niepełnosprawnych – 1 sztuka, • liczba zajęć prowadzonych w domu kultury, • liczba uczestników prowadzonych zajęć i wydarzeń kulturalnych. Sposób oceny i miary: • dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, • listy obecności uczestników, • liczba sprzedanych biletów i wydanych wejściówek.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 60. Karta projektu nr 18

Projekt nr 18	
Nazwa projektu	Zagospodarowanie terenów zielonych Łochowa poprzez utworzenie parku miejskiego „Dębinka” i zorganizowanie w nim cyklicznych plenerów rzeźbiarskich oraz koncertów
Lokalizacja	Łochów działka nr ewidencyjnych 2641/1, 2641/4, 2/1, 2/2, 1293 ul. 1 Maja, Łochów
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Niewykorzystany potencjał miejsca spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Cel projektu Zwiększenie liczby imprez kulturalnych w Gminie Łochów. Zakres realizowanych działań W ramach zadania planowane jest zorganizowanie cyklicznych plenerów rzeźbiarskich w Parku Dębinka. W ramach zadania planowane jest zorganizowanie cyklicznych koncertów różnych rodzajów muzyki: klasycznej, filmowej, alternatywnej. Koncerty będą miały charakter kameralny nienastawiony na muzykę rozrywkową. Przedmiotowa inwestycja będzie polegała na zagospodarowaniu przestrzeni parku „Dębinka” w celu przekazania mieszkańcom atrakcyjnego terenu o charakterze wielofunkcyjnym, gdzie do maksimum zredukowano ingerencję w istniejący drzewostan. Na terenie parku wydzielono strefy funkcjonalne oraz zgrupowano je w zależności od charakteru, wieku i potrzeb użytkowników. W parku można wyróżnić dwie przestrzenie: 1. część południową zlokalizowaną na działkach nr 2641/1, 2/1, 2/2, 1293 podzieloną dodatkowo na dwie strefy: rodzinno-wypoczynkową oraz rekreacyjno-sportową; 2. część północną zlokalizowaną na działce nr 2641/4 o charakterze wypoczynkowym. W skład strefy rodzinno-wypoczynkowej będą wchodzić: • przestrzeń typowo parkowa z alejami dla spacerowiczów oraz pieszych przemierzających ten teren w najczęściej użytkowanych kierunkach; • powiązane z ciągami pieszymi kącki wypoczynkowe na planie okręgu, wyposażone w ławki i urządzonej zieleni w klombach; • plac zabaw dla dzieci starszych i młodszych z bogatym programem urządzeń; • część piknikową, gdzie zlokalizowano siedziska ze stolikami; • fontanna posadzkowa; • amfiteatr/ kino letnie wraz z przedpołem w miejscu istniejącego amfiteatru przeznaczonego do rozbiórki; • budynek toalet. • Strefa rekreacyjno-sportowa będzie się składać z: • siłowni na wolnym powietrzu o programie uwzględniającym także potrzeby seniorów; • kącika szachowego na planie okręgu; • strefy gier ze stołem do ping-ponga i piłkarzykami; • kontynuacji ciągów spacerowych. Część północna parku o charakterze wypoczynkowym będzie zawierała sieć ścieżek pieszo-rowerowych, wyposażona będzie w elementy małej architektury tj. ławki, kosze na śmieci oraz oświetlenie parkowe. Ze względu na charakter parku, jak też konieczność odciążenia widoku na strefę zapleczy budynków jednorodzinnych, zaplanowano wprowadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż granicy działki. Jako uzupełnienie istniejącej zieleni planowane jest	

Projekt nr 18

wprowadzenie wielogatunkowych założeń zieleni, opartych na gatunkach rodzimych. Takie rozwiązanie przyczyni się do większego komfortu użytkownika oraz ograniczenia hałasu po stronie mieszkańców okolicznych posesji, jak i użytkowników parku.

W parku przewidziano sieć ścieżek obsługujących ruch pieszy i rowerowy zapewniającą odpowiednią cyrkulację, pozwalającą na dłuższe spacerowanie bez konieczności wybierania tej samej trasy. Dodatkowo zapewniono komunikację dla pieszych i rowerzystów przecinającą park „tranzytem” z kierunków ulic przylegających do parku. Sieć ścieżek pobocznych i kącików dodatkowo urozmaica założenie, pozwalając wybrać odpowiednie miejsce do wypoczynku na zlokalizowanych tam ławkach. Całość założenia zostanie uzupełniona przez układ tablic informacyjnych oraz strefę wejściową przy skrzyżowaniu ulic 1-Maja i Gen. Sikorskiego.

Zakłada się możliwość etapowej realizacji przedmiotowej inwestycji.

Główne prace związane z zagospodarowaniem terenu:

Teren przeznaczony dla planowanego parku będzie wymagać częściowego przekształcenia. Prace będą obejmowały:

- rozbiórkę istniejącego betonowego amfiteatru;
- rozbiórkę istniejących ścieżek pieszych z płyt chodnikowych oraz elementów małej architektury;
- zagospodarowanie terenu zielenią urządzoną – renowacja i uzupełnienie istniejącej zieleni;
- wykonanie ścieżek pieszo–rowerowych o ujednoliconej nawierzchni z kruszywa mineralnego;
- montaż elementów małej architektury tj.: ławek parkowych, koszy na śmieci, stojaków rowerowych, tablic informacyjnych, murku z kamienia naturalnego z napisem powitalnym, itp.;
- wykonanie placu zabaw dla dzieci starszych i młodszych o bezpiecznej nawierzchni syntetycznej lub mieszanej syntetyczno-mineralnej, wyposażonego w urządzenia zabawowe wraz z ogrodzeniem;
- montaż fontanny posadzkowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną;
- wykonanie strefy piknikowej o nawierzchni z kruszywa mineralnego wyposażonej w altany i stoliki piknikowe;
- budowę amfiteatru/ kina letniego o konstrukcji lekkiej wraz z widownią i przedpołem o wodoprzepuszczalnej nawierzchni z kruszywa mineralnego, wraz z wykonaniem niezbędnej infrastruktury technicznej;
- budowę budynku toalet o konstrukcji tradycyjnej murowanej, wraz z wykonaniem niezbędnej infrastruktury technicznej;
- wykonanie siłowni zewnętrznej o wodoprzepuszczalnej nawierzchni z kruszywa mineralnego wyposażonej w urządzenia siłowe;
- wykonanie kącika szachowego o wodoprzepuszczalnej nawierzchni z kruszywa mineralnego ze stolikami do gry w szachy;
- wykonanie strefy gier na wolnym powietrzu o wodoprzepuszczalnej nawierzchni z kruszywa mineralnego, m.in. ze stołem do ping ponga i piłkarzykami;
- montaż punktów oświetlenia zewnętrznego typu latarnie parkowe;
- wykonanie przyłączy elektrycznych do zasilania latarni, fontanny posadzkowej, toalety i amfiteatru;
- wykonanie przyłączy wodociągowych i kanalizacji do budynku toalety i fontanny;
- przebudowę fragmentu istniejącego cieku wodnego polegającą na jego skanalizowaniu.

Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	MiGOK w Łochowie, organizacje pozarządowe
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Niski poziom bezpieczeństwa w okolicy dworca PKP i Skrzyżowania z drogą krajową oraz parku „Dębinka” Zanieczyszczenia i zaniedbany teren parku „Dębinka”	
Zakres czasowy realizacji	do 31-05-2018
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	5 777 783,97 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.4 Ochrona bioróżnorodności, Oś Priorytetowa VI Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych POIiS 2013-2020 Budżet gminy środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
	Łącznie
Ogólny koszt	5 777 783,97
W tym:	
Środki prywatne	
Fundusze europejskie	4 817 021,37
Budżet gminy	960 762,60

Projekt nr 18	
	Inne. Jakież?
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba elementów małej architektury, • liczba punktów świetlnych, • liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych, • liczba zaproszonych artystów. Sposób oceny i miary: • dokumentacja projektowa, • protokoły odbioru robót budowlanych, • dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, • liczba zorganizowanych plenerów rzeźbiarskich, • liczba zaproszonych artystów, • liczba powstałych dzieł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.6. Osiedle „Stary Łochów”

Tabela 61. Karta projektu nr 19

Projekt nr 19																																																																									
Nazwa projektu	Utworzenie plaży miejskiej																																																																								
Lokalizacja	Łochów brzeg Liwca dawna przepompownia wody PKP																																																																								
Opis projektu																																																																									
Opis stanu istniejącego Obecnie dzika plaża miejsce zaśmiecone niezagospodarowane, ale atrakcyjne turystycznie z dogodnym dojazdem w bezpośrednim sąsiedztwie drogi powiatowej. Cel projektu Zwiększenie liczby ofert usług rekreacyjnych w Gminie Łochów. Zakres realizowanych działań Utworzenie plaży miejskiej w miejscu przejętym od PKP nad brzegiem Liwca. Utworzenie infrastruktury towarzyszącej z przygotowaniem miejsc do prowadzenia działalności gospodarczej usługowej dla odwiedzających plażę.																																																																									
Podmiot realizujący	Gmina Łochów																																																																								
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Lokalni przedsiębiorcy																																																																								
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie																																																																									
Brak zagospodarowania terenu wzdłuż Liwca																																																																									
Brak centrum kulturalnego i miejsc spotkań mieszkańców																																																																									
Zakres czasowy realizacji	2019-2020																																																																								
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	1 000 000 zł Budżet Gminy Łochów <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="9">Szczegółowy szacunkowy kosztorys</th> </tr> <tr> <th></th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ogólny koszt</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>200000</td> <td>800000</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>1000000</td> </tr> <tr> <td>W tym:</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Środki prywatne</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Fundusze europejskie</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Budżet gminy</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>200000</td> <td>800000</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>1000000</td> </tr> <tr> <td>Inne. Jakież? NGO</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Szczegółowy szacunkowy kosztorys										2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie	Ogólny koszt	0	0	0	200000	800000	0	0	1000000	W tym:									Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0	0	Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0	0	0	Budżet gminy	0	0	0	200000	800000	0	0	1000000	Inne. Jakież? NGO	0	0	0	0	0	0	0	0
Szczegółowy szacunkowy kosztorys																																																																									
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie																																																																	
Ogólny koszt	0	0	0	200000	800000	0	0	1000000																																																																	
W tym:																																																																									
Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0	0																																																																	
Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0	0	0																																																																	
Budżet gminy	0	0	0	200000	800000	0	0	1000000																																																																	
Inne. Jakież? NGO	0	0	0	0	0	0	0	0																																																																	
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki:																																																																								

Projekt nr 19	
	• liczba elementów małej architektury, • liczba nowopowstałych przedsiębiorstw z branży okoturystycznej, • liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych. Sposób oceny i miary: • dokumentacja projektowa, • protokoły odbioru robót budowlanych, • BDL GUS.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.7. Osiedle „Laskowska”

Tabela 62. Karta projektu nr 20

Projekt nr 20	
Nazwa projektu	Organizacja zajęć sportowych dla młodzieży na boisku zlokalizowanym na osiedlu Laskowska wraz z poprawą dojazdu poprzez budowę ścieżki rowerowej
Lokalizacja	Teren boiska i placu zabaw na osiedlu Laskowska powiat węgrowski Jedn. ewid. 143305_5 – Łochów Łochów, ul. Laskowska
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Droga powiatowa (ul. Laskowska w Łochowie) obecnie w nawierzchni asfaltowej znacznie zużytej. Brak przy niej chodnika i ścieżki rowerowej. Zwiększający się ruch samochodowy powoduje coraz większe zagrożenie dla poruszających się ulicą pieszych i rowerzystów, zwłaszcza pogarszający się stan techniczny jezdni. Drogą tą poruszają się niechronieni uczestnicy ruchu z trzech miejscowości — Twarogów, Lasek i Łochowa, zwłaszcza dzieci, głównie rowerami, na ogólnodostępny plac zabaw. Brakuje zorganizowanych zajęć sportowych dla młodzieży pokazujących alternatywne formy spędzania wolnego czasu. Młodzież, nie mając co robić, organizuje czas sobie sama, niszcząc często podczas takiego spędzania wolnego czasu istniejącą infrastrukturę. Cel projektu Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Łochów poruszających się ul. Laskowską w Łochowie. Zapobieganie zjawiskom patologicznym młodzieży poprzez organizację czasu wolnego w formie zajęć sportowych. Zakres realizowanych działań Planowane prace mają na celu poprawę stanu technicznego nawierzchni ulicy oraz wybudowanie chodnika i ścieżki rowerowej. Planowane jest także wynajęcie animatora do przeprowadzenia zorganizowanych zajęć sportowych na boisku zlokalizowanym na osiedlu Laskowska.	
Podmiot realizujący	Gmina Łochów
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Powiat Węgrowski
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Niski poziom edukacji Niska aktywność społeczna Zły status materialny, duże bezrobocie Drobna przestępczość Niski poziom edukacji Duży udział osób wykorzystujących system pomocy społecznej Duże bezrobocie Duży odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej Alkoholizm i przemoc	
Zakres czasowy realizacji	2018-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	630 000 zł Budżet Gminy Łochów Budżet powiatu węgrowskiego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki

Projekt nr 20							
	pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw						
	Szczegółowy szacunkowy kosztorys						
		2018	2019	2020	2021	2022	łącznie
	Ogólny koszt	6000	6000	6000	606000	6000	630000
	W tym:						
	Środki prywatne	0	0	0	0	0	0
	Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0
	Budżet gminy	3000	3000	3000	303000	3000	315000
Inne. Jakież? budżet powiatu	3000	3000	3000	303000	3000	315000	
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba zorganizowanych zajęć sportowych • liczba uczestników zajęć, • liczba wynajętych animatorów (w etatach), • wyniki dzieci z terenu rewitalizowanego w zajęciach sportowych w szkole, • liczba zachowań patologicznych wśród młodzieży. Sposób oceny i miary: • dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, • listy obecności uczestników, • umowy z animatorami, • oceny beneficjentów z WF, • dane MGOPS i Policji.						

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.8. Sołectwo Karczewizna

Tabela 63. Karta projektu nr 21

Projekt nr 21	
Nazwa projektu	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi Karczewizna
Lokalizacja	Karczewizna
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą często borykają się z brakiem funduszy na rozpoczęcie działalności mimo dobrych pomysłów na nią, nie mają też możliwości doradztwa w tym zakresie. Cel projektu Rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji w Karczewiznie. Zakres realizowanych działań Doradztwo prowadzone przez LGD Bądźmy razem w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania ze środków LGD na rozpoczęcie działalności. Kampania informacyjna prowadzona przez Gminę Łochów o możliwości ubiegania się o takie dofinansowanie i pomoc w przygotowaniu wniosku. Złożenie wniosku w tym opracowanie biznesplanu będzie należeć do przyszłego przedsiębiorcy.	
Podmiot realizujący	LGD Bądźmy Razem
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Gmina Łochów
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Niska aktywność mieszkańców Zły status materialny, duże bezrobocie Drobna przestępczość Niski poziom edukacji	

Projekt nr 21				
Zakres czasowy realizacji	2017-2018			
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	200 000 zł			
	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020			
	środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw			
		2017	2018	łącznie
	Ogólny koszt	100000	100000	200000
	W tym:			
	Środki prywatne	0	0	0
Fundusze europejskie	100000	100000	200000	
Budżet gminy	0	0	0	
Inne. Jakież?	0	0	0	
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba beneficjentów dofinansowania ze środków LGD na rozpoczęcie działalności, • liczba nowo powstałych przedsiębiorstw, • liczba zrealizowanych działań promujących przedsiębiorczość, • liczba miejsc pracy w obszarze rewitalizowanym. Sposób oceny i miary: • lista wniosków z przyznaniem dofinansowaniem, • dane PUP i US dotyczące zatrudnienia, • dokumentacja zdjęciowa realizowanych działań, • dane z CEIDG oraz KRS.			

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 64. Karta projektu nr 22

Projekt nr 22	
Nazwa projektu	Aktywizacja mieszkańców wsi Karczewizna oraz wzrost świadomości ekologicznej poprzez organizowanie cyklicznych akcji sprzątnięcia wsi
Lokalizacja	Teren Sołectwa Karczewizna
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Brak działań mających na celu aktywizację i integrację mieszkańców wsi. Widoczne zaśmiecanie miejscowości. Cel projektu Realizacja powyższych zadań przyczyni się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców oraz poprawy estetyki wsi. Poprzez organizację akcji sprzątnięcia miejscowości oraz organizacji rodzinnego pikniku osiągniemy większe zaangażowanie mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży. Sprzątnięcie miejscowości przyczyni się do zmiany negatywnych zachowań wśród mieszkańców. Zwieńczeniem akcji sprzątnięcia wsi będzie zorganizowanie rodzinnego pikniku ekologicznego na której nastąpi zwiększenie integracji mieszkańców, poprawa stosunków sąsiedzkich i zwiększy się motywacja na rzecz wspólnego działania dla dobra wsi. Zakres realizowanych działań W ramach zadania planowane jest sprzątnięcie miejscowości Karczewizna połączone z organizacją rodzinnego pikniku ekologicznego. Planujemy zakup worków na śmieci, nagród dla najaktywniej sprzątających oraz artykułów spożywczych (kiełbaski, chleb i inne produkty żywnościowe oraz napoje) do zorganizowania rodzinnego pikniku ekologicznego dla mieszkańców wsi.	
Podmiot realizujący	Sołtys/Rada Sołecka
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Gmina Łochów organizacje pozarządowe
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Brak aktywności w życiu publicznym, kulturalnym	
Zakres czasowy realizacji	2017–2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	10 500 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-

Projekt nr 22									
	2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.2 Gospodarka odpadami Budżet Gminy Łochów NFOŚiGW lub WFOŚiGW w Warszawie środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw								
	Szczegółowy szacunkowy kosztorys								
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	łącznie
	Ogólny koszt	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	10500
	W tym:								
	Środki prywatne	0	0	0	0	0	0	0	0
	Fundusze europejskie	0	0	0	0	0	0	0	0
	Budżet gminy	1500	1500	1500	1500	1500	1500	1500	10500
	Inne. Jakież?	0	0	0	0	0	0	0	0
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba zorganizowanych akcji sprzątnięcia, • liczba uczestników akcji, • waga lub objętość zebranych odpadów. Sposób oceny i miary: • dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wydarzeń, • listy obecności uczestników, • potwierdzenie odbioru odpadów.								

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.1.9. Sołectwo Kaliska

Tabela 65. Karta projektu nr 23

Projekt nr 23	
Nazwa projektu	Integracja i wyrównywanie szans młodzieży wiejskiej poprzez zajęcia ruchowe w świetlicy w Kaliskach
Lokalizacja	świetlica w Kaliskach Kaliska 22 powierzchnia około 70 m ²
Opis projektu	
Cel projektu zajęcia obronne, sztuki walki (np. karate) Zakres realizowanych działań zajęcia ruchowe dla dzieci i młodzieży, sztuki walki i samoobrony, karate, dżudo itp.	
Podmiot realizujący	Urząd Miejski w Łochowie
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	organizacje pozarządowe
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Niska aktywność społeczna Niski stopień aktywności kulturalnej Niski poziom zamożności mieszkańców	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	36 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Projekt nr 23	
	środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba zrealizowanych zajęć, • liczba dyscyplin sportowych, które były trenowane w świetlicy, • wyniki dzieci objętych projektem z zajęć wychowania społecznego, • osiągnięcia dzieci w sportach walki. Sposób oceny i miary: • listy obecności dzieci, świadczące o udziale w zajęciach, • monitorowanie postępów dzieci na podstawie ocen z WF, • dokumentowanie osiągnięć dzieci w zawodach sportowych wiążących się ze sportami walki.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 66. Karta projektu nr 24

Projekt nr 24	
Nazwa projektu	Aktywizacja i integracja międzypokoleniowa mieszkańców wsi Kaliska poprzez ofertę zajęć ruchowych dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 połączonych z zajęciami dla dzieci
Lokalizacja	świetlica w Kaliskach Kaliska 22 powierzchnia około 70 m ²
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Cel projektu Aktywizacja i integracja mieszkańców wsi Kaliska. Wpływ na poprawę samooceny, samopoczucia. Poprawa kondycji fizycznej i psychicznej kobiet po ciąży. Zakres realizowanych działań Projekt obejmuje zajęcia ruchowo-taneczne, fitness, aerobik. Beneficjentki przychodzą z dziećmi, które w tym czasie bawią się (rysują, gry, zabawki). Przy okazji zajęć dochodzi do wymiany informacji, doświadczeń, pomocy, w tym ułatwiających powrót do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3.	
Podmiot realizujący	Urząd Miejski w Łochowie
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	organizacje pozarządowe
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie Niska aktywność społeczna Niski stopień aktywności kulturalnej Niski poziom zamożności mieszkańców	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	36 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII 8.3 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób, Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży, Działanie 10.2 Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba zrealizowanych zajęć, • liczba uczestniczek zajęć.

Projekt nr 24	
	Sposób oceny i miary: listy obecności uczestniczek, świadczące o udziale w zajęciach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 67. Karta projektu nr 25

Projekt nr 25	
Nazwa projektu	Rozwijanie zainteresowań i udoskonalanie umiejętności dzieci i młodzieży wiejskiej poprzez poszerzenie oferty zajęć artystycznych świetlicy w Kaliskach
Lokalizacja	świetlica w Kaliskach Kaliska 22 powierzchnia około 70 m ²
Opis projektu	
Cel projektu Aktywizacji dzieci i młodzieży, rozwój zainteresowań i projektów. Zakres realizowanych działań zajęcia plastyczne, performance, decoupage	
Podmiot realizujący	Urząd Miejski w Łochowie
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Niska aktywność społeczna Niski stopień aktywności kulturalnej Niski poziom zamożności mieszkańców	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	36 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: liczba zrealizowanych zajęć, liczba uczestników zajęć, liczba zrealizowanych wystaw oraz prac stworzonych na zajęciach. Sposób oceny i miary: listy obecności uczestników, świadczące o udziale w zajęciach, dokumentacja zdjęciowa zorganizowanych wystaw i wydarzeń rodzinnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 68. Karta projektu nr 26

Projekt nr 26	
Nazwa projektu	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi Kaliska
Lokalizacja	Kaliska
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą często borykają się z brakiem funduszy na rozpoczęcie działalności mimo dobrych pomysłów na nią, nie mają też możliwości doradztwa w tym zakresie. Cel projektu Rozwój przedsiębiorczości wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego w Kaliskach. Zakres realizowanych działań Doradztwo prowadzone przez LGD Bądźmy razem w zakresie możliwości pozyskania dofinansowania ze środków LGD na rozpoczęcie działalności. Kampania informacyjna prowadzona przez Gminę Łochów o możliwości ubiegania się o takie	

Projekt nr 26			
dofinansowanie i pomoc w przygotowaniu wniosku. Złożenie wniosku w tym opracowanie biznesplanu będzie należeć do przyszłego przedsiębiorcy.			
Podmiot realizujący	Osoby planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej		
Potencjalne partnerstwa wraz z określeniem roli podmiotów	Gmina Łochów, LGD Bądźmy Razem		
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie			
Niska aktywność mieszkańców Zły status materialny, duże bezrobocie Drobna przestępczość Niski poziom edukacji			
Zakres czasowy realizacji	2017-2018		
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	300 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw		
		2017	2018
	Ogólny koszt	100000	200000
	W tym:		
	Środki prywatne	0	0
	Fundusze europejskie	100000	200000
	Budżet gminy	0	0
	Inne. Jakież?	0	0
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba beneficjentów dofinansowania ze środków LGD na rozpoczęcie działalności, • liczba nowo powstałych przedsiębiorstw, • liczba zrealizowanych działań promujących przedsiębiorczość, • liczba miejsc pracy w obszarze rewitalizowanym. Sposób oceny i miary: • lista wniosków z przyznaniem dofinansowania, • dane PUP i US dotyczące zatrudnienia, • dokumentacja zdjęciowa realizowanych działań, • dane z CEIDG oraz KRS.		

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

Tabela 69. Karta projektu nr 27

Projekt nr 27	
Nazwa projektu	Integracja i wyrównywanie szans dzieci wiejskich poprzez rozbudowanie oferty zajęć artystycznych i ruchowych w świetlicy w Kaliskach
Lokalizacja	świetlica w Kaliskach Kaliska 22 powierzchnia około 70 m ²
Opis projektu	
Opis stanu istniejącego Zajęcia taneczno-ruchowe dla dzieci i młodzieży odbywają się raz w tygodniu, dwie godziny zajęć na trzy grupy wiekowe. Cel projektu Aktywizacja dzieci i młodzieży Zakres realizowanych działań Zajęcia rytmiki i tańca. Obok już działających zajęć zwiększenie ich liczby wpłynie na poprawę efektów. Zajęcia obejmą naukę tańca współpracy, koordynacji ruchu.	
Podmiot realizujący	Urząd Miejski w Łochowie
Potencjalne partnerstwa wraz z	organizacje pozarządowe

Projekt nr 27	
określeniem roli podmiotów	
Powiązanie z problemami zidentyfikowanymi na etapie diagnozy - rezultaty bezpośrednie	
Niska aktywność społeczna Niski stopień aktywności kulturalnej Niski poziom zamożności mieszkańców	
Zakres czasowy realizacji	2017-2022
Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania	36 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
Sposób oceny i miary rezultatów	Wskaźniki: • liczba zrealizowanych zajęć, • osiągnięcia dzieci w konkursach tanecznych. Sposób oceny i miary: • listy obecności dzieci, świadczące o udziale w zajęciach, • monitorowanie postępów dzieci na podstawie ocen z WF, • dokumentowanie osiągnięć dzieci w zawodach tanecznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie karty projektu

8.2. Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań

1) Projekty aktywizacji zawodowej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przyczyniające się do ożywienia gospodarczego obszarów rewitalizacji.

Działania w tym zakresie będą kierowane dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności dla osób długotrwale bezrobotnych, osób w wieku 50+, osób niepełnosprawnych. Celem działań będzie zwiększenie szans tych grup społecznych na powrót na rynek pracy. Projekty w tym zakresie będą miały charakter kursów doszkalających, doradztwa i różnego rodzaju warsztatów związanych z formowaniem postaw przedsiębiorczych.

Warsztaty dot. kształtowania postaw przedsiębiorczych mogłyby również organizowane dla dzieci i młodzieży. Proponuje się, aby były one połączone z konkursami polegającymi na tworzeniu własny projektów biznesowych.

Propozycją ożywienia gospodarczego może być również projekt dot. budowy kładki pieszo-rowerowej Kaliska-Borzymy (Urle) i stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości około turystycznej dla mieszkańców Kalisk. Obecnie brakuje połączenia dwóch atrakcyjnie położonych miejscowości, co utrudnia rozwój usług turystycznych. Problemem jest uregulowanie własności działki po stronie Gminy Łochów (obecnie jest to Wspólnota gruntowa mieszkańców wsi Urle – Gmina Jadów). Realizacja tego projektu przyczyniłaby się do wzrostu atrakcyjności turystycznej miejscowości Kaliska i całej Gminy Łochów, co przyczyni się do aktywizacji mieszkańców obszarów rewitalizowanych oraz stworzy szanse na rozwój społeczno-gospodarczy tego obszaru.

2) Projekty międzypokoleniowe, budujące więzi społeczne

Ważnym aspektem realizowanych projektów będzie organizacja festynów, pikników, które będą uczyły mieszkańców, że wspólnie mają wpływ na swoje otoczenie. Tego typu działania przełożą się na zwiększenie poziomu zaangażowania w działania na rzecz wspólnoty lokalnej. Realizowane działania

powinny być również związane z działalnością profilaktyczną, w szczególności przeciwdziałającą alkoholizmowi.

Jednym z takich projektów może być realizacja projektu *Bezalkoholowy Piknik Rodzinny „Anioły w Łochowie”* na terenie Targowiska Miejskiego i Parku Dębinka. Będzie to impreza profilaktyczna, podczas której zorganizowane zostaną gry i zabawy zespołowe. Uczestnicy spotkania będą brać udział w zawodach i konkursach ukierunkowanych na integrację rodzin oraz profilaktykę antyalkoholową. Piknik będzie stanowił okazję, by dzieci, młodzież oraz rodzice mogli spędzić razem czas oraz doświadczyć dobrej zabawy. Podczas imprezy zostanie zapewniony wyodrębniony punkt pomocy, w którym specjaliści udzielą rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, punkt ten będzie zapewniał dyskrecję dla osób chcących skorzystać z pomocy. Celem tego projektu jest:

- aktywizowanie środowiska lokalnego,
- umacnianie więzi w rodzinach i promowanie wartości rodziny,
- profilaktyka antyalkoholowa,
- integracja międzypokoleniowa,
- ułatwienie mieszkańcom regionu dostępu do kultury, edukacji sportu i wypoczynku,
- kreowanie wśród mieszkańców aktywnych postaw, wolnych od alkoholu i narkotyków, zachęcenie do wychodzenia z domu i włączanie się w życie społeczne.

Proponowane projekty będą stanowiły odpowiedź na zidentyfikowane problemy takie jak niska aktywność społeczna, niski stopień aktywności kulturalnej, alkoholizm. Potencjalnym organizatorem Pikniku byłoby Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Drohiczyńskiej.

Realizacja zaproponowanych działań przyczyni się do osiągnięcia celu strategicznego 1. Rozwinięta i aktywna społeczność lokalna. Działania te wpisują się w szczególności w cel operacyjny 1.1. Wysoki poziomu zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne oraz 1.2. Niski stopień wykluczenia społecznego oraz występowania zjawisk patologicznych.

3) Projekty przyczyniające się do zwiększenia dostępności komunikacyjnej obszaru

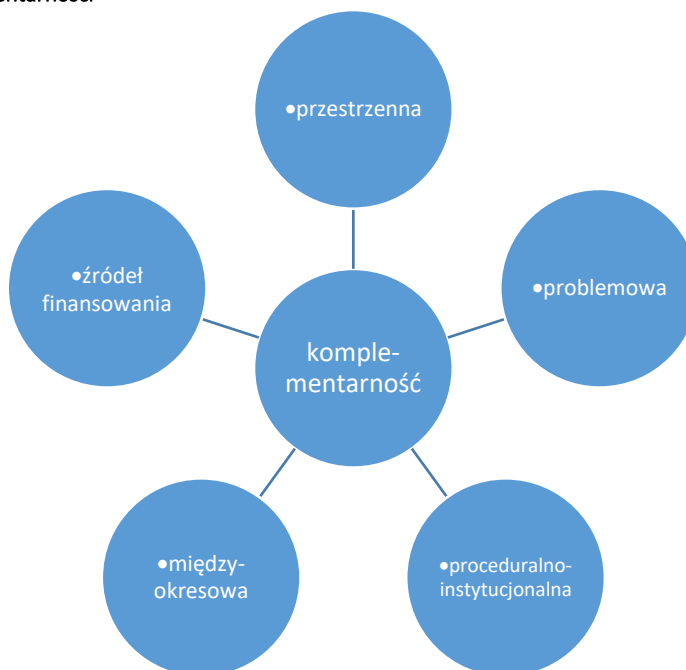
W ramach projektów podstawowych przewiduje się do realizacji przedsięwzięcia związane z tworzeniem miejsc i obiektów przeznaczonych na cele społeczne, przyczyniające się do zwiększenia oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców. Ważne jest także zapewnienie odpowiedniej dostępności obszaru, dlatego też przewiduje się realizację projektów związanych z budową dróg, które usprawnią poruszanie się po obszarze rewitalizacji. Przykładem takiego projektu jest budowa drogi Kamionna – Karczewizna. Zakres projektu będzie obejmował budowę drogi o nawierzchni bitumicznej o szerokości 3,5 m z elementami odwodnienia powierzchniowego. Potencjalnym źródłem finansowania w ramach tego działania będą środki własne Gminy jak również zakłada się wykorzystanie środków PROW 2014-2020 w ramach działania 4.2.10. 10. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich.

Projekt stanowi odpowiedź na zidentyfikowany problem związany z niewystarczającym stopniem urzędzenia dróg i obsługi komunikacyjnej. Wpisuje się on w realizację celu strategicznego 4. Otwarta i uporządkowana przestrzeń służąca mieszkańcom (cel operacyjny 4.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów).

9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności

Jedną z głównych cech każdego programu rewitalizacji komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Komplementarność może być rozpatrywana w kilku wymiarach.

Wykres 10. Wymiary komplementarności

Źródło: opracowanie własne

Komplementarność przestrzenna oznacza takie planowane działań rewitalizacyjnych, aby zapewnić spójność całego obszaru, ale jednocześnie uwzględnienie projektów realizowanych poza obszarem, tak aby nie doprowadzić do sytuacji, że projekty realizowane na obszarach rewitalizacji spowodują wykluczenie społeczne innych terenów gminy. Realizacja projektów na obszarze rewitalizacji przyczyni się do rozwiązania problemów źródłowych, dzięki czemu możliwe jest ograniczenie ich rozprzestrzeniania na inne części gminy. Jednocześnie pozytywne efekty realizowanych działań w dalszej perspektywie czasu mogą oddziaływać również na mieszkańców całej gminy i na rozwój społeczno-gospodarczy całego łochowa. Dotyczy to w szczególności projektów związanych ze zwiększeniem oferty spędzania czasu wolnego oraz związanych z włączeniem społecznym mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działania organizacji pozarządowych.

Komplementarność problemowa oznacza realizację projektów rewitalizacyjnych, które wzajemnie się uzupełniają tematycznie i jednocześnie nie powodują osiągnięcia efektów tylko w jednej ze sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej). Należy zauważyć, że projekty infrastrukturalne zaplanowane w ramach procesu rewitalizacji oddziałują także na sferę społeczną np. te związane z termomodernizacją budynków bądź zapewnieniem odpowiedniej infrastruktury technicznej mają wpływ także na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie dostępności usług publicznych. Planowane projekty swoją tematyką powinny również wpisywać się w zakładane cele operacyjne i strategiczne, które przypisane są do poszczególnych sfer, dzięki temu nie jest pomijany żaden aspekt rewitalizacji.

W poniższej tabeli znajduje się powiązanie projektów celami rewitalizacji w poszczególnych sferach. Powiązanie projektów ze zidentyfikowanymi problemami zostało wskazane w poszczególnych kartach projektów.

Tabela 70. Powiązanie projektów z celami i analizowanymi sferami

Nr projektu	Nazwa projektu	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Sfera
Projekty podstawowe				
1	Włączenie społeczne mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, poprzez działania organizacji pozarządowych	1	1.2	społeczna
2	Budowa świadomości społecznej dotyczącej negatywnych efektów społecznych i środowiskowych spalania odpadów w przydomowych kotłowniach	1 4	1.1 4.3	społeczna środowiskowa
3	Zwiększenie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w segregację odpadów komunalnych	1 4	1.1 4.3	społeczna środowiskowa
4	Podniesienie estetyki miejsc publicznych w obszarach rewitalizowanych poprzez ich uprzątnięcie	1 4	1.1 4.3	przestrzenno- funkcjonalna
5	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi Łopianka	2	2.2	gospodarcza
6	Zapobieganie zjawiskom patologicznym młodzieży poprzez organizację czasu wolnego w formie zajęć sportowych na wybudowanym boisku w Łochowie Fabrycznym i Łopiance	1	1.1	społeczna
7	Utworzenie Świetlicy Opiekuńczo-Wychowawczej dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym z Łochowa Fabrycznego i Łopianki	1 3	1.1 3.2	społeczna
8	Budowa chodnika w Łopiance	4	4.1	przestrzenno- funkcjonalna
9	Zapewnienie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej dla młodzieży z obszaru rewitalizowanego w Łochowie Fabrycznym i Łopiance	1	1.1	społeczna
10	Termomodernizacja budynku komunalnego zlokalizowanego przy ul. Fabrycznej 2	3	3.1	techniczna
11	Termomodernizacja budynku komunalnego zlokalizowanego przy ul. Fabrycznej 3	3	3.1	techniczna
12	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Fabrycznej 10 w Łochowie	3	3.1	techniczna
13	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Dolnej w Łochowie	3	3.1	techniczna
14	Budowa obiektów sportowych i udoskonalenie placu zabaw przy Szkole podstawowej nr 1 im. Baonu Nadbużańskiego AK szansą na jeszcze lepsze osiągnięcia sportowe i możliwość organizowania zawodów sportowych	4	4.2	techniczna
15	Przeznaczenie pomieszczeń nieużytkowanych w kościele na potrzeby aktywizacji dzieci i młodzieży w obszarze rewitalizowanym	1 3	1.1 3.2	społeczna techniczna
16	Poprawa dostępności zasobów kultury poprzez modernizację Miejskiego i Gminnego Ośrodka Kultury w Łochowie oraz Galerii MiGOK	1 3	1.1 1.3 3.2	techniczna społeczna
17	Rewitalizacja budynku dworca kolejowego w Łochowie wraz z najbliższym otoczeniem jako początek tworzenia nowego centrum kultury i Muzeum Historii Lokalnej	1 3	1.1 1.3 3.2	techniczna społeczna
18	Zagospodarowanie terenów zielonych Łochowa poprzez utworzenie parku miejskiego „Dębinka” i zorganizowanie w nim cyklicznych plenerów rzeźbiarskich oraz koncertów	1 4	1.1 4.2	społeczna przestrzenno- funkcjonalna środowiskowa
19	Utworzenie plaży miejskiej	4	4.2	techniczna
20	Organizacja zajęć sportowych dla młodzieży na boisku zlokalizowanym na osiedlu Laskowska wraz z poprawą dojazdu poprzez budowę ścieżki rowerowej	1 4	1.1 4.2	społeczna przestrzenno- funkcjonalna
21	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi Karczewizna	2	2.2	gospodarcza
22	Aktywizacja mieszkańców wsi Karczewizna oraz wzrost świadomości ekologicznej poprzez organizowanie cyklicznych akcji sprzątnięcia wsi	1 4	1.1 4.3	społeczna środowiskowa

Nr projektu	Nazwa projektu	Cel strategiczny	Cel operacyjny	Sfera
23	Integracja i wyrównywanie szans młodzieży wiejskiej poprzez zajęcia ruchowe w świetlicy w Kaliskach	1	1.1	społeczna
24	Aktywizacja i integracja międzypokoleniowa mieszkańców wsi Kaliska poprzez ofertę zajęć ruchowych dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 połączonych z zajęciami dla dzieci	1	1.1	społeczna
25	Rozwijanie zainteresowań i udoskonalanie umiejętności dzieci i młodzieży wiejskiej poprzez poszerzenie oferty zajęć artystycznych świetlicy w Kaliskach	1	1.1 1.3	społeczna
26	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi Kaliska	2	2.2	gospodarcza
27	Integracja i wyrównywanie szans dzieci wiejskich poprzez rozbudowanie oferty zajęć artystycznych i ruchowych w świetlicy w Kaliskach	1	1.1	społeczna
Projekty uzupełniające				
1.	Projekty aktywizacji zawodowej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz przyczyniające się do ożywienia gospodarczego obszarów rewitalizacji.	1 2	1.2 2.1	społeczna gospodarcza
2.	Projekty międzypokoleniowe, budujące więzi społeczne	1	1.3	społeczna

Źródło: opracowanie własne

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna związana jest zapewnieniem odpowiednich procedur oraz systemu zarządzania i monitorowania Programem. Wiąże się to z faktem, że część projektów realizowana będzie w partnerstwie z innymi podmiotami. Ponadto na etapie wdrażania i monitorowania ważne będzie uwzględnienie udziału społeczności lokalnej, dlatego też konieczne jest określenie jasnych i spójnych zasad, który usprawni przeprowadzenie proces rewitalizacji. Zostały one określone w rozdziale 12. System realizacji (wdrażania) Programu Rewitalizacji oraz rozdziale 13. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Działania rewitalizacyjne zaplanowane w ramach Programu Rewitalizacji powinny także uwzględniać projekty realizowane w poprzedniej perspektywie finansowej w latach 2007-2013. Analiza i ocena rezultatów wcześniej realizowanych projektów to niezbędny element zachowania **komplementarności międzyokresowej**. W poprzedniej perspektywie gmina nie wdrażała programu rewitalizacji, niemniej jednak realizowała projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, które swoim charakterem wiążą się z obecnie planowanymi projektami i stanowią źródło dobrych praktyk odnośnie realizacji przedsięwzięć. Część z tych projektów stanowią zadania infrastrukturalne, część projekty „miękkie” – nieinwestycyjne.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Łochów na lata 2016-2022 przewidziano do realizacji zadania związane z wykorzystaniem rozwiązań służących zwiększeniu energooszczędności oraz (np. termomodernizacje budynków) oraz dotyczące zwiększenia świadomości w zakresie ochrony środowiska, niskiej emisji. Komplementarnymi do tego są projekty realizowane w poprzedniej perspektywie finansowej jak:

- Gmina Łochów przyjazna środowisku naturalnemu – OZE;
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w Gminie Łochów;
- Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Łochów.

Ważnym aspektem jest także zapewnienie odpowiednich zajęć dla dzieci i młodzieży, projekty przewidziane w tym zakresie w PR są komplementarne do następujących projektów z poprzedniej perspektywy finansowej:

- Przedszkole Wojtka Strażaka;

- Wesołe przedszkolaki;
- Z indywidualizacją ku sukcesowi.

Jednym z kierunków działań PR jest także zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego i zwiększenie integracji społecznej. W ramach perspektywy na lata 2007-2013 również realizowane były działania w tym zakresie:

- Zwiększenie dostępu do Internetu szansą wszechstronnego rozwoju mieszkańców Gminy Łochów;
- I ty możesz;
- "DODAĆ RADOŚCI DO ŻYCIA" – integracja społeczna osób powyżej 60 roku życia w Gminie Łochów;
- e-Łochów;
- "e-Spółeczeństwo Łochowa".

W poprzedniej perspektywie realizowane były także projekty zakresu infrastruktury technicznej, zwiększające dostępność przestrzenną oraz poprawiające warunki do rozwoju gospodarczego:

- Przebudowa ulicy Al. Pokoju w Łochowie;
- Przebudowa drogi gminnej Budziska – Kaliska – Pogorzelec, Gmina Łochów;
- Budowa infrastruktury terenów przemysłowych w Łochowie (w tym przebudowa ulic Fabrycznej i Baczkowskiej);
- Rozbudowa i modernizacja systemu odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych w Gminie Łochów (oczyszczalnia na terenie Łochowa Fabrycznego).

Obecnie realizowane projekty w tym zakresie będą stanowiły kontynuację rozwoju sieci drogowej na obszarach rewitalizacji.

Komplementarność źródeł finansowania oznacza umiejętne łączenie i uzupełnianie wsparcia finansowego ze środków publicznych i prywatnych. To także takie planowanie montażu finansowego, który pozwoli na uniknięcie ryzyka podwójnego finansowania. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisane do Programu Rewitalizacji zakładają finansowanie z różnych źródeł. Ponadto w rozdz. 10 zostały określone potencjalne źródła finansowania programu rewitalizacji.

10. Indykatywne ramy finansowe

Projekty w ramach Programu Rewitalizacji mogą być realizowane przez różne podmioty: z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego. Podmioty te uzupełniają się wzajemnie w swoich działaniach. Również źródła finansowania powinny się uzupełniać – w ramach poszczególnych działań można korzystać zarówno ze źródeł prywatnych, jak i publicznych. Dywersyfikacja źródeł finansowania i podmiotów realizujących projektu umożliwia osiągnięcie lepszych rezultatów oraz korzystanie zarówno z komercyjnych, jak i niekomercyjnych źródeł finansowania.

Do komercyjnych źródeł finansowania należą przede wszystkim kredyty, pożyczki, obligacje komunalne. Poza tym niektóre działania mogą być wspierane przez środki własne przedsiębiorstw i innych podmiotów prywatnych oraz organizacji pozarządowych. Dlatego też w procesie rewitalizacji na etapie planowania i realizacji bardzo istotna jest współpraca podmiotów z różnych sektorów gospodarki.

Największe znaczenie wśród niekomercyjnych źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych mają środki własne budżetu gminy, fundusze europejskie i środki budżetu państwa.

Fundusze europejskie obejmują dedykowane działania, które można wykorzystać planując i realizując działania rewitalizacyjne. W tym zakresie najważniejszymi programami są:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (RPO WM),
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIŚ),
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

Dodatkowo istnieje możliwość skorzystania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, który realizuje między innymi takie programy jak:

- Gospodarka ściekowa w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Sowa – energooszczędne oświetlenie uliczne,
- PROSUMENT i BOCIAN – wsparcie tworzenia mikroinstalacji OZE,
- Edukacja ekologiczna

lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.

Bank Gospodarstwa Krajowego jest operatorem Funduszu Termomodernizacji i Remontów, mogącego być instrumentem wykorzystywanym do poprawy warunków zamieszkiwania na obszarze zdegradowanym.

Kolejnym niekomercyjnym źródłem finansowania do wykorzystania w ramach realizacji Programu Rewitalizacji jest wsparcie fundacji organizujących projekty grantowe, z których w pierwszej kolejności mogą skorzystać społeczności lokalne i organizacje pozarządowe. Przykładami takich fundacji są Fundacja BZ WBK, która organizuje projekt grantowy „Tu mieszkam, tu zmieniam”, czy fundacja Kronenberga działająca przy Banku Citi Handlowym.

Tabela 71. Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z zakresem czasowym ich realizacji oraz planowanym kosztem wraz z potencjalnymi źródłami finansowania

Nr projektu	Nazwa projektu	Zakres czasowy realizacji	Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania

Nr projektu	Nazwa projektu	Zakres czasowy realizacji	Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania
1	Włączenie społeczne mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, poprzez działania organizacji pozarządowych	2017-2022	95 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 Budżet Gminy Łochów – program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
2	Budowa świadomości społecznej dotyczącej negatywnych efektów społecznych i środowiskowych spalania odpadów w przydomowych kotłowniach	2017-2020	200 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.1 Odnawialne źródła energii, Działanie 4.2 Efektywność energetyczna, Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza Budżet Gminy Łochów NFOŚiGW lub WFOŚiGW w Warszawie środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
3	Zwiększenie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w segregację odpadów komunalnych	2017-2020	40 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.2 Gospodarka odpadami Budżet Gminy Łochów, budżet państwa NFOŚiGW lub WFOŚiGW w Warszawie środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
4	Podniesienie estetyki miejsc publicznych w obszarach rewitalizowanych poprzez ich uprzątnięcie	2017-2020	200 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.2 Gospodarka odpadami Budżet Gminy Łochów NFOŚiGW lub WFOŚiGW w Warszawie środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
5	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi łopianka	2017-2018	200 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII Działanie 8.2

Nr projektu	Nazwa projektu	Zakres czasowy realizacji	Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania
			Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
6	Zapobieganie zjawiskom patologicznym młodzieży poprzez organizację czasu wolnego w formie zajęć sportowych na wybudowanym boisku w Łochowie Fabrycznym	2019-2020	100 000 zł brutto budżet Gminy Łochów środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
7	Utworzenie Świetlicy Opiekuńczo-Wychowawczej dla dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym z Łochowa Fabrycznego i Łopianki	2017– bezterminowo	1 001 280 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej Budżet Gminy Łochów – program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
8	Budowa chodnika w Łopiance	2017-2022	400 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VII Działanie 7.1 Infrastruktura drogowa
9	Zapewnienie infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i turystycznej dla młodzieży z obszaru rewitalizowanego w Łochowie Fabrycznym i Łopiance	2020-2022	18 000 zł brutto budżet Gminy Łochów środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
10	Termomodernizacja budynku komunalnego zlokalizowanego przy ul. Fabrycznej 2	2017-2022	600 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.2 Efektywność energetyczna
11	Termomodernizacja budynku komunalnego zlokalizowanego przy ul. Fabrycznej 3	2017-2022	600 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.2 Efektywność energetyczna
12	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Fabrycznej 10 w Łochowie	2017-2022	700 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.2 Efektywność energetyczna
13	Termomodernizacja budynku mieszkalnego przy ul. Dolnej w Łochowie	2017–2022	500 000 zł brutto Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.2 Efektywność energetyczna
14	Budowa obiektów sportowych i udoskonalenie placu zabaw przy Szkole podstawowej nr 1 im. Baonu Nadbużańskiego AK szansą na jeszcze	2017–2022	500 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-

Nr projektu	Nazwa projektu	Zakres czasowy realizacji	Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania
	lepsze osiągnięcia sportowe i możliwość organizowania zawodów sportowych		2020 Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
15	Przeznaczenie pomieszczeń nieużytkowanych w kościele na potrzeby aktywizacji dzieci i młodzieży w obszarze rewitalizowanym	2017– bezterminowo	1 001 280 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej Budżet Gminy Łochów – program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
16	Poprawa dostępności zasobów kultury poprzez modernizację Miejskiego i Gminnego Ośrodka Kultury w Łochowie oraz Galerii MiGOK	2017–2020	4 569 927,47 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe, Oś Priorytetowa VI Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych Budżet gminy Łochów
17	Rewitalizacja budynku dworca kolejowego w Łochowie wraz z najbliższym otoczeniem jako początek tworzenia nowego centrum kultury i Muzeum Historii Lokalnej	do 31-05-2018	3 490 268,35 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe, Oś Priorytetowa VI 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych Budżet gminy Łochów
18	Zagospodarowanie terenów zielonych Łochowa poprzez utworzenie parku miejskiego „Dębinka” i zorganizowanie w nim cyklicznych plenerów rzeźbiarskich oraz koncertów	do 31-05-2018	5 777 783,97 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.4 Ochrona bioróżnorodności, Oś Priorytetowa VI Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych POIiŚ 2013-2020 Budżet gminy środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
19	Utworzenie plaży miejskiej	2019-2020	1 000 000 zł Budżet Gminy Łochów
20	Organizacja zajęć sportowych dla młodzieży na boisku zlokalizowanym na osiedlu Laskowska wraz z poprawą dojazdu poprzez budowę ścieżki rowerowej	2018-2022	630 000 zł Budżet Gminy Łochów Budżet powiatu węgrowskiego Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
21	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi Karczewizna	2017-2018	200 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-

Nr projektu	Nazwa projektu	Zakres czasowy realizacji	Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania
			2020 Oś Priorytetowa VIII Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
22	Aktywizacja mieszkańców wsi Karczewizna oraz wzrost świadomości ekologicznej poprzez organizowanie cyklicznych akcji sprzątnięcia wsi	2017-2022	10 500 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V Działanie 5.2 Gospodarka odpadami Budżet Gminy Łochów NFOŚiGW lub WFOŚiGW w Warszawie środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
23	Integracja i wyrównywanie szans młodzieży wiejskiej poprzez zajęcia ruchowe w świetlicy w Kaliskach	2017-2022	36 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IX Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej, Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
24	Aktywizacja i integracja międzypokoleniowa mieszkańców wsi Kaliska poprzez ofertę zajęć ruchowych dla osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 połączonych z zajęciami dla dzieci	2017-2022	36 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII 8.3 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób, Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży, Działanie 10.2 Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw

Nr projektu	Nazwa projektu	Zakres czasowy realizacji	Planowany koszt wraz z potencjalnymi źródłami finansowania
25	Rozwijanie zainteresowań i udoskonalanie umiejętności dzieci i młodzieży wiejskiej poprzez poszerzenie oferty zajęć artystycznych świetlicy w Kaliskach	2017-2022	36 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
26	Pobudzenie aktywności gospodarczej mieszkańców wsi Kaliska	2017-2018	300 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa VIII Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw
27	Integracja i wyrównywanie szans dzieci wiejskich poprzez rozbudowanie oferty zajęć artystycznych i ruchowych w świetlicy w Kaliskach	2017-2018	36 000 zł Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa X Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży Poddziałanie 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 środki własne organizacji pozarządowych i wolontariat oraz środki pozyskiwane przez NGO z budżetów na współpracę z NGO innych jednostek samorządowych i ministerstw

Źródło: opracowanie własne

11. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku obecnie szczególnie ważnym elementem prowadzenia procesu rewitalizacji są działania partycypacyjne. Prace nad sporządzeniem Programu Rewitalizacji odbywały się w kilku zasadniczych etapach. W ich trakcie starano się zapewnić jak najszerszy udział mieszkańców oraz różnych środowisk społecznych w tym organizacji pozarządowych. Tworzenie niniejszego dokumentu przebiegało w sposób umożliwiający społeczności lokalnej czynny udział w kształtowaniu przestrzeni wokół siebie oraz działanie na rzecz własnych interesów. Społeczność lokalna była również źródłem informacji o niezaspokojonych potrzebach i problemach na obszarze Gminy. Partycypacyjne podejście do procesu rewitalizacji jest traktowane jako warunek niezbędny dla kształtowania treści tego dokumentu ze szczególnym uwzględnieniem wyboru projektów rewitalizacyjnych, a także jako podstawa dla prawidłowego ich wdrażania, zgodnego ze standardami jakości osiągania celów i zarządzania oraz ewaluacji tego procesu.

W procesie tworzenia dokumentu Programu Rewitalizacji wykorzystano następujące narzędzia partycypacji społecznej:

- **Badanie ankietowe.** Badanie zostało przeprowadzone w dniach 5-8 października 2016 roku. Wzięło w nim udział 100 mieszkańców z sołectw Łopianka, Karczewizna, Kaliska oraz osiedli „Łochów Fabryczny”, „Wymyśle”, „Centrum”, „Stary Łochów”, „Laskowska”. Celem ankiety było pogłębienie diagnozy obszaru rewitalizacji. Ankieterzy prowadzili badanie z wykorzystaniem kwestionariuszy papierowych w miejscach zidentyfikowanych jako ważne dla lokalnej społeczności. Badanych zapytano o najważniejsze problemy i zalety w jednostkach, poproszono o ocenę poszczególnych aspektów życia w jednostkach, wskazanie najważniejszych odbiorców działań rewitalizacyjnych oraz charakteru przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które powinny zostać zrealizowane w celu ograniczenia negatywnych zjawisk.
- **Spotkania diagnostyczne.** Spotkanie odbyło się 11 sierpnia 2016 roku w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Łochowie. Podczas spotkania jego uczestnikom zaprezentowano najważniejsze informacje i definicje związane z procesem rewitalizacji. Przedstawiono także etapy realizacji projektu. Prelegenci omówili dotychczasowe wyniki przeprowadzonej analizy desk research i wskazali obszary zdegradowane. Następnie w toku prac warsztatowych uczestnicy zostali poproszeni o stworzenie charakterystyki wybranych obszarów obejmujące występujące tam problemy, zjawiska kryzysowe i potrzeby rewitalizacyjne, ale także istniejące potencjały do wykorzystania.
- **Spacer badawczy.** Spacer badawczy jest interaktywną, terenową metodą poznania opinii mieszkańców na temat obszarów wyznaczonych do rewitalizacji. Spacer miał umożliwić ocenę przestrzeni oczami jej użytkowników. Spacer w gminie Łochów odbył się 19 października 2016 roku. Spacer przeprowadzono na obszarach rewitalizacji, które wyznaczono na terenie gminy Łochów i które odznaczają się największą intensywnością zjawisk kryzysowych. Pierwsza trasa obejmowała osiedla „Łochów Fabryczny”, „Wymyśle”, „Centrum”, „Stary Łochów”, „Laskowska”, druga - sołectwa Łopianka, Karczewizna i Kaliska. Uczestnicy spacerów zostali zapytani o stan danego miejsca i poziom bezpieczeństwa, o przestrzenie międzyosiedlowe, stan infrastruktury technicznej, poziom rozwoju gospodarczego, stan miejsc spotkań oraz dostępność i rozwój oferty spędzania wolnego czasu.

- **Warsztaty projekcyjne.** Warsztaty odbyły się 19 października 2016 roku. Celem spotkania było wypracowanie elementów wizji i możliwych działań rewitalizacyjnych. Warsztaty były kontynuacją prac podjętych podczas warsztatów diagnostycznych i rozpoczęły się od prezentacji dotychczasowych wniosków wynikających z przeprowadzonego badania ankietowego. Dalej omówione zostały działania rewitalizacyjne, które należy podjąć, aby osiągnąć zakładaną wizję. Na zakończenie spotkania uczestnicy zostali poinformowani o możliwości zgłaszania kart projektów oraz kryteriach wyboru projektów do Programu Rewitalizacji.
- **Zgłaszanie kart projektów.** Wskazane narzędzie umożliwiło zgłoszenie interesariuszom rewitalizacji autorskich przedsięwzięć w przyszłości realizowanych w Gminie Łochów na wyznaczonych obszarach. Zgłaszane projekty mogły być na różnym poziomie gotowości do realizacji. Każda zainteresowana osoba lub instytucja mogła zgłosić propozycję projektu. Wzór kart dostępny był na gminnej stronie internetowej, w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Łochów, w Biurze Obsługi Mieszkańca lub w pokoju 221 w Urzędzie Miejskim w Łochowie.

Warsztaty diagnostyczny i projekcyjny, podobnie spacerów badawczych przyczyniły się do aktywizacji interesariuszy rewitalizacji. Możliwe było wykorzystanie pozytywnych efektów pracy grupowej, a także wypracowywanie konsensusu uwzględniającego punkty widzenia różnych grup interesariuszy. Wykorzystanie badania ankietowego umożliwiło odwołanie się do lokalnej społeczności oraz zweryfikowanie i pogłębienie opisu opracowanego na podstawie danych zastanych. Poglądy mieszkańców zostały uwzględnione już w początkowej fazie prac obejmującej wybór obszarów zdegradowanych i rewitalizacji. Ponadto zaletą zastosowania ankiety było budowanie społecznej świadomości procesu rewitalizacji. Społeczny nabór kart projektów pozwolił na zawarcie w dokumencie Programu przedsięwzięć wprost wynikających z potrzeb interesariuszy.

Aktywny udział mieszkańców konieczny jest także na etapie wdrażania i monitoringu Programu Rewitalizacji. Na etapie wdrażania będzie to możliwe dzięki funkcjonowaniu Zespołu ds. Rewitalizacji, w którego skład wejdą przedstawiciele mieszkańców - sołtysi i przedstawiciele zarządów osiedli i wspólnot mieszkaniowych. Będą oni realnie współdziałać na etapie wdrażania i opiniowania Programu Rewitalizacji poprzez możliwość zgłaszania sugestii i uwag. Na etapie monitoringu planuje się organizowanie otwartych spotkań sprawozdawczych Zespołu, w których będą mogli wziąć udział wszyscy zainteresowani interesariusze procesu rewitalizacji.

12. System realizacji (wdrażania) Programu Rewitalizacji

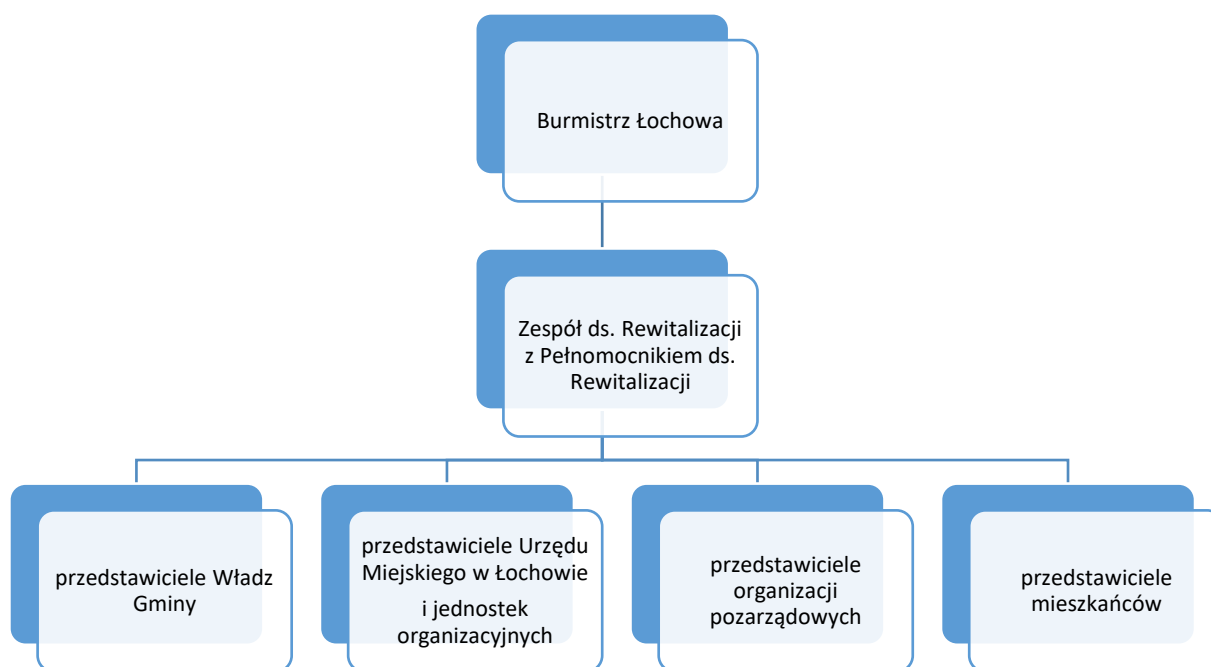
Program rewitalizacji ma charakter operacyjny i jako taki powinien identyfikować organizacyjne struktury wdrażające planowane cele, działania i zadania. Podmiotem zarządzającym procesem rewitalizacji w gminie Łochów jest Burmistrz Łochowa.

Działania operacyjne obejmujące praktyczne wdrażanie Programu zostały przekazane Zespołowi ds. rewitalizacji. Na jego czele stanie Pełnomocnik ds. rewitalizacji wybrany większością głosów spośród członków Zespołu. Do głównych zadań Pełnomocnika należy koordynowanie i nadzorowanie całości prac związanych z wdrażaniem, monitorowaniem i oceną Programu.

Zespół będzie także odpowiedzialny za ocenę postępu realizacji i wdrażania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz całego Programu. W celu dywersyfikacji doświadczeń i umiejętności członków Zespołu w jego składzie znajdują się:

- przedstawiciele Władz Gminy,
- przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Łochowie, jednostek organizacyjnych Gminy,
- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- przedstawiciele mieszkańców - sołtysi i rady sołeckie miejscowości z obszarów rewitalizacji oraz przedstawiciele wspólnot mieszkaniowych.

Rysunek 1. System zarządzania Programem Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Działanie Zespołu oraz Pełnomocnika oparto na partycypacyjnym modelu współpracy pomiędzy przedstawicielami Urzędu Miejskiego w Łochowie, a interesariuszami procesu rewitalizacji. Do zadań Zespołu ds. rewitalizacji należą następujące zadania:

- na etapie opracowania Programu Rewitalizacji — koordynowanie prac, proponowanie możliwych rozwiązań do zastosowania, przygotowanie i przeprowadzenie naboru propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zaopiniowanie zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,

- na etapie wdrażania — zbieranie danych niezbędnych do monitorowania Programu Rewitalizacji, monitorowanie i ocena stopnia realizacji Programu, nadzór i kontrola nad realizacją przedsięwzięć rewitalizacyjnych pod kątem jakości wykonania, zakładanych terminów i optymalizacji kosztów, ogłaszanie naborów na zgłaszanie dodatkowych projektów rewitalizacyjnych, prowadzenie aktywnych działań na rzecz zachęcania mieszkańców do włączenia się w realizację działań rewitalizacyjnych;
- na etapie monitorowania — monitorowanie wskaźników produktu i rezultatu danego projektu, ewaluacja Programu, sporządzenie raportu końcowego na zakończenie realizacji Programu.

Ponadto do zadań zespołu na wszystkich wskazanych powyżej etapach realizacji Programu Rewitalizacji będzie należała promocja Programu i szerzenie idei rewitalizacji w swoim otoczeniu, w tym motywowanie i zachęcanie do włączenia się w prace w ramach projektów rewitalizacyjnych. Zespół będzie odpowiadał także za upowszechnianie rezultatów i efektów działań podejmowanych w ramach realizacji Programu Rewitalizacji.

W celu sprawnego zarządzania dużymi inwestycyjnymi zadaniami rewitalizacyjnymi Burmistrz Łochowa może powoływać zespoły zadaniowe, które utworzą przedstawicieli poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w Łochowie odpowiedzialnych za częściowe funkcje zarządzania projektem. Powołanie takich zespołów ma służyć właściwemu przygotowaniu projektów od strony technicznej i sprawne zarządzanie jego realizacją na każdym etapie - od przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia, poprzez przeprowadzenie postępowania przetargowego, realizację, kontrolę i nadzór nad robotami, zarządzanie przepływem dotacji, sprawozdawczość i monitoring oraz ostateczne rozliczenie otrzymanej pomocy.

13. System monitoringu i oceny skuteczności działań oraz system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

Proces monitoringu polega na systematycznym gromadzeniu oraz analizowaniu i raportowaniu danych o charakterze ilościowym a także jakościowym umożliwiających określenie efektywności realizacji celów przedstawionych w programie rewitalizacji. Skuteczny system monitoringu pozwala na dokonanie rzetelnej oceny efektywności prowadzonych działań.

Ocena realizacji programu rewitalizacji będzie odbywać się poprzez miarę wskaźników rezultatu, które pozwalają zaobserwować zmiany wynikające z wykorzystania wytworzonych produktów - czyli zmiany będące rezultatem zaplanowanych działań (punktem odniesienia jest poziom danego wskaźnika przed rozpoczęciem działań). Propozycja wskaźników rezultatu została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela 72. Zestawienie celów operacyjnych wraz z przypisanymi do nich wskaźnikami

Lp.	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło
1.	Poziom bezpieczeństwa mieszkańców	299 przestępstw (2014)	284 (spadek o 5%)	Urząd Miejski w Łochowie
2.	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej	1232	1170 (spadek o 5%)	Urząd Miejski w Łochowie
3.	Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej	895	850 (spadek o 5%)	Urząd Miejski w Łochowie
4.	Wyniki egzaminów uczniów	I – 64,8 II – 75,5 HiW – 60,3 JP – 58,6 Mat – 42,8 Przyr – 47,8 JO P – 59,0 JO R – 39,0	I – 68 II – 79,3 HiW – 63,3 JP – 61,5 Mat – 44,9 Przyr – 50,2 JO P – 62,0 JO R – 41,0 (wzrost o 5%)	Urząd Miejski w Łochowie
5.	Stopa bezrobocia	15,2%	9,2% (spadek o 5%)	Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie
6.	Liczba nowo powstałych przedsiębiorstw	165	173 (wzrost o 5%)	Urząd Miejski w Łochowie
7.	Liczba niebieskich kart	75	71 (spadek o 5%)	Urząd Miejski w Łochowie

Źródło: opracowanie własne

Do poszczególnych celów operacyjnych, co za tym idzie także strategicznych przypisano także wskaźniki produktu, które odnoszą się do konkretnych, materialnych efektów zaprojektowanych działań (dlatego poziom wyjściowy tych wskaźników zawsze wynosi zero, więc na tym etapie nie jest określany).

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie celów operacyjnych wraz z przypisanymi do nich wskaźnikami, a także podanym źródłem informacji o nich.

Tabela 73. Zestawienie celów operacyjnych wraz z przypisanymi do nich wskaźnikami produktu

Cel operacyjny	Wskaźnik	Wartość docelowa	Źródło
Wysoki poziomu zaangażowania mieszkańców w życie społeczne i kulturalne	Liczba zrealizowanych projektów z zakresu aktywizacji i zaangażowania społecznego	5	Urząd Miejski w Łochowie
	Liczba inicjatyw oddolnych mieszkańców, którym udzielono wsparcia finansowego w danym roku	15	Urząd Miejski w Łochowie
Niski stopień wykluczenia społecznego oraz występowania zjawisk patologicznych	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi	100	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Cel operacyjny	Wskaźnik	Wartość docelowa	Źródło
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	20	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Wysoki poziom kapitału ludzkiego mieszkańców obszaru	Liczba utworzonych klubów, nowych miejsc spotkań dla młodzieży	2	Urząd Miejski w Łochowie
Niski poziom bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem	100	Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie
Wzrost poziomu aktywności gospodarczej	Liczba zrealizowanych działań promujących przedsiębiorczość	2	Urząd Miejski w Łochowie
Infrastruktura techniczna dostosowana do potrzeb mieszkańców	Liczba budynków mieszkalnych będących w złym stanie technicznym wyremontowanych w ramach realizacji programu	5	Urząd Miejski w Łochowie
Rozwój i poprawa dostępności infrastruktury społecznej	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach organizowanych w ramach utworzonej świetlicy środowiskowej	50	Urząd Miejski w Łochowie
	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	4	Urząd Miejski w Łochowie
Poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów	Liczba nowopowstałych miejsc parkingowych	100	Urząd Miejski w Łochowie
	Długość wyremontowanych i wybudowanych nowych w danym roku ciągów komunikacyjnych (m)	3000	Urząd Miejski w Łochowie
Otwarta i zagospodarowana przestrzeń dla potrzeb społecznych mieszkańców	Powierzchnia zmodernizowanych terenów zieleni (ha)	10	Urząd Miejski w Łochowie
	Liczba nowoutworzonych miejsc sportowo-rekreacyjnych	2	Urząd Miejski w Łochowie
Poprawa stanu środowiska naturalnego	Powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania (m ²)	500	Urząd Miejski w Łochowie
	Liczba jednostek korzystająca z OZE	10	Urząd Miejski w Łochowie

Źródło: opracowanie własne

Dobrane do monitoringu wskaźniki są z następującymi kryteriami:

- mierzalność – wskaźniki powinny być możliwe do zmierzenia na odpowiednio wysokim poziomie dokładności,
- rzetelność – pomiar wskaźników powinien być dokonywany w sposób obiektywny, za każdym razem na tych samych zasadach,
- trafność – wskaźniki powinny odzwierciedlać rzeczywisty poziom realizacji celów, a więc być dobrane tak, aby odzwierciedlać rzeczywiste wyniki działań,
- dostępność – wskaźniki powinny być dostępne dla osób lub instytucji dokonujących ewaluacji, ich pozyskanie powinno być proste i nie wymagać nadmiernych nakładów finansowych ani czasowych.

Za zbieranie niezbędnych danych odpowiedzialne będą podmioty realizujące poszczególne przedsięwzięcia oraz poszczególne wydziały i jednostki organizacyjne Miasta, a także instytucje zewnętrzne prowadzące swoje statystyki np. Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie.

Proponuje się, aby ocena była dokonywana corocznie (chyba, że charakter konkretnego wskaźnika wymaga inaczej). Każdy z podmiotów odpowiedzialnych za zbieranie i dostarczanie danych zobowiązany będzie do przesłania drogą elektroniczną informacji dot. realizacji projektu wraz z danymi dot. poziomu osiągniętych wskaźników.

Gromadzeniem i weryfikacją danych będzie zajmował się Zespół ds. Rewitalizacji, który zostanie wyznaczony w strukturach Urzędu Miejskiego w Łochowie, w skład którego będą mogli wejść także przedstawiciele społeczności lokalnej i innych interesariuszy programu. Zadaniem zespołu będzie również ocena uzyskanych danych i sporządzenie corocznego sprawozdania z wnioskami z monitoringu wskaźników oraz badań opinii.

Coroczne sprawozdania z realizacji działań programu rewitalizacji będą publikowane na stronie gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Co najmniej raz na 2 lata program rewitalizacji będzie weryfikowany i w razie potrzeby aktualizowany. Po dokonaniu aktualizacji program zostanie poddany konsultacjom społecznym i po uwzględnieniu uwag z przeprowadzonego procesu wdrożony w życie.

W 2022 roku, po zakończeniu realizacji programu rewitalizacji zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post, która zbada długotrwałe efekty programu oraz ich trwałość. Sprawdzona zostanie skuteczność i efektywność interwencji. Ewaluacja ta dostarczy też informacji na ile udało się osiągnąć założone cele oraz wskaże również w jaki sposób powinny zostać zaplanowane kolejne działania rewitalizacyjne. Sprawozdanie z realizacji całego programu także zostanie opublikowane na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Za zbieranie niezbędnych danych odpowiedzialne będą podmioty realizujące poszczególne przedsięwzięcia oraz poszczególne wydziały i jednostki organizacyjne Miasta, a także instytucje zewnętrzne prowadzące swoje statystyki np. Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie.

Proponuje się, aby ocena była dokonywana corocznie (chyba, że charakter konkretnego wskaźnika wymaga inaczej). Każdy z podmiotów odpowiedzialnych za zbieranie i dostarczanie danych zobowiązany będzie do przesłania drogą elektroniczną informacji dot. realizacji projektu wraz z danymi dot. poziomu osiągniętych wskaźników.

Gromadzeniem i weryfikacją danych będzie zajmował się Zespół ds. Rewitalizacji, który zostanie wyznaczony w strukturach Urzędu Miejskiego w Łochowie, w skład którego będą mogli wejść także przedstawiciele społeczności lokalnej i innych interesariuszy programu. Zadaniem zespołu będzie również ocena uzyskanych danych i sporządzenie corocznego sprawozdania z wnioskami z monitoringu wskaźników oraz badań opinii.

Coroczne sprawozdania z realizacji działań programu rewitalizacji będą publikowane na stronie gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Co najmniej raz na 2 lata program rewitalizacji będzie weryfikowany i w razie potrzeby aktualizowany. Po dokonaniu aktualizacji program zostanie poddany konsultacjom społecznym i po uwzględnieniu uwag z przeprowadzonego procesu wdrożony w życie.

W 2022 roku, po zakończeniu realizacji programu rewitalizacji zostanie przeprowadzona ewaluacja ex-post, która zbada długotrwałe efekty programu oraz ich trwałość. Sprawdzona zostanie skuteczność i efektywność interwencji. Ewaluacja ta dostarczy też informacji na ile udało się osiągnąć założone cele oraz wskaże również w jaki sposób powinny zostać zaplanowane kolejne działania rewitalizacyjne. Sprawozdanie z realizacji całego programu także zostanie opublikowane na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

14. Spis tabel

Tabela 1. Liczba osób w poszczególnych jednostkach	7
Tabela 2. Stan ludności gminy Łochów w latach 2010 - 2015.....	8
Tabela 3. Struktura ludności gminy Łochów według grup wieku w latach 2010-2015	9
Tabela 4. Obciążenie ekonomiczne ludności gminy Łochów w latach 2010-2015.....	10
Tabela 5. Bezrobocie w gminie Łochów w latach 2010-2015	10
Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych w gminie Łochów według sołectw	11
Tabela 7. Liczba osób bezrobotnych w mieście Łochów według osiedli.....	12
Tabela 8. Charakterystyka pomocy społecznej w gminie Łochów w 2015 roku	14
Tabela 9. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej w gminie Łochów według sołectw w 2015 roku.....	14
Tabela 10. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej w mieście Łochów według osiedli w 2015 roku	15
Tabela 11. Typy rodzin objętych pomocą społeczną.....	15
Tabela 12. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Łochów według sołectw / osiedli w 2015 roku.....	17
Tabela 13. Udzielone świadczenia w gminie Łochów w 2015 roku. Zadania własne gminy	18
Tabela 14. Struktura przestępstw na terenie gminy Łochów w 2015 roku.....	18
Tabela 15. Liczba wydanych „Niebieskich Kart” w gminie Łochów według sołectw.....	20
Tabela 16. Liczba uczniów w łochowskich szkołach w 2015 roku	21
Tabela 17. Liczba uczniów nieotrzymujących promocji w gminie Łochów w 2015 roku według sołectw	22
Tabela 18. Średnie wyniki procentowe dla gmin - powiat węgrowski, wyniki sprawdzianu szóstoklasisty, 2015 rok.....	23
Tabela 19. Średnie wyniki procentowe dla gmin - powiat węgrowski, wyniki egzaminu gimnazjalnego, 2015 rok.....	23
Tabela 20. Liczba organizacji pozarządowych w gminie Łochów w 2015 roku według sołectw	24
Tabela 21. Podmioty w sektorze prywatnym w gminie Łochów w latach 2010-2015	28
Tabela 22. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Łochów w latach 2010-2015 wg sekcji PKD ..	29
Tabela 23. Podmioty gospodarcze w gminie Łochów w 2016 roku według miejscowości	30
Tabela 24. Użytkowanie terenów gminy Łochów w 2014 roku – ogólne kategorie	35
Tabela 25. Drogi przewidziane do remontu na obszarze gminy Łochów według sołectw.....	36
Tabela 26. Zasoby mieszkaniowe w gminie Łochów w latach 2011-2014	37
Tabela 27. Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w gminie Łochów w 2011 i 2013 roku.....	38
Tabela 28. Wykaz obiektów nieruchomości z terenu miasta i gminy Łochów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego.	40
Tabela 29. Liczba obiektów nieruchomości z terenu miasta i gminy Łochów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego według sołectw i osiedli.....	41
Tabela 30. Wykaz obiektów ruchomych z terenu miasta i gminy Łochów wpisanych do rejestru zabytków województwa mazowieckiego.	41
Tabela 31. Zabytki wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków miasta i gminy Łochów według sołectw	42
Tabela 32. Obiekty noclegowe na terenie gminy Łochów w 2015 roku	43
Tabela 33. Przestrzenie publiczne na terenie gminy Łochów	44
Tabela 34. Użytki ekologiczne prawnie chronione.....	48
Tabela 35. Ilość wyrobów zawierających azbest w gminie Łochów	49
Tabela 36. Zestawienie wskaźników w sferze społecznej	54
Tabela 37. Zestawienie wskaźników w sferze gospodarczej.....	56
Tabela 38. Zestawienie wskaźników w sferze środowiskowej.....	56

Tabela 39. Zestawienie wskaźników w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....	57
Tabela 40. Zestawienie wskaźników w sferze technicznej.....	58
Tabela 41. Zestawienie wystandaryzowanych wskaźników z poszczególnych sfer i wskaźnika sumarycznego, który zdecydował o włączeniu jednostki analitycznej do obszaru rewitalizacji.....	59
Tabela 42. Cele rewitalizacji i przypisane im kierunki działań.....	75
Tabela 43. Karta projektu nr 1.....	77
Tabela 44. Karta projektu nr 2.....	79
Tabela 45. Karta projektu nr 3.....	80
Tabela 46. Karta projektu nr 4.....	81
Tabela 47. Karta projektu nr 5.....	81
Tabela 48. Karta projektu nr 6.....	82
Tabela 49. Karta projektu nr 7.....	83
Tabela 50. Karta projektu nr 8.....	84
Tabela 51. Karta projektu nr 9.....	85
Tabela 52. Karta projektu nr 10.....	86
Tabela 53. Karta projektu nr 11.....	86
Tabela 54. Karta projektu nr 12.....	87
Tabela 55. Karta projektu nr 13.....	88
Tabela 56. Karta projektu nr 14.....	89
Tabela 57. Karta projektu nr 15.....	90
Tabela 58. Karta projektu nr 16.....	91
Tabela 59. Karta projektu nr 17.....	92
Tabela 60. Karta projektu nr 18.....	95
Tabela 61. Karta projektu nr 19.....	97
Tabela 62. Karta projektu nr 20.....	98
Tabela 63. Karta projektu nr 21.....	99
Tabela 64. Karta projektu nr 22.....	100
Tabela 65. Karta projektu nr 23.....	101
Tabela 66. Karta projektu nr 24.....	102
Tabela 67. Karta projektu nr 25.....	103
Tabela 68. Karta projektu nr 26.....	103
Tabela 69. Karta projektu nr 27.....	104
Tabela 70. Powiązanie projektów z celami i analizowanymi sferami.....	108
Tabela 71. Zestawienie przedsięwzięć rewitalizacyjnych z zakresem czasowym ich realizacji oraz planowanym kosztem wraz z potencjalnymi źródłami finansowania.....	111
Tabela 72. Zestawienie celów operacyjnych wraz z przypisanymi do nich wskaźnikami	121
Tabela 73. Zestawienie celów operacyjnych wraz z przypisanymi do nich wskaźnikami produktu ...	121

15. Spis rysunków

Rysunek 1. System zarządzania Programem Rewitalizacji	119

16. Spis map

Mapa 1. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców według czasu pozostawania bez pracy oraz wykształcenia	12
Mapa 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców według powodów	16
Mapa 3. Liczba założonych niebieskich kart w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	19
Mapa 4. Liczba uczniów nieotrzymujących promocji do następnej klasy	22
Mapa 5. Długość dróg gminnych do remontu w km	36
Mapa 6. Liczba budynków komunalnych i socjalnych wymagających remontu	38
Mapa 7. Powierzchnia przestrzeni publicznych w m ²	44
Mapa 8. Ilość wyrobów zawierających azbest w kg	49
Mapa 9. Granice sołectwa Łopianka	60
Mapa 10. Granice osiedla „Łochów Fabryczny”	61
Mapa 11. Granica osiedla „Wymysły”	63
Mapa 12. Granice osiedla „Centrum”	65
Mapa 13. Granice osiedla „Stary Łochów”	67
Mapa 14. Granice osiedla „Laskowska”	68
Mapa 15. Granice sołectwa Karczewizna	70
Mapa 16. Granice sołectwa Kaliska	71
Mapa 17. Mapa projektów i przedsięwzięć inwestycyjnych	77

17. Spis wykresów

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców gminy Łochów w 2014 roku	9
Wykres 2. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Łochów w latach 2010-2014	13
Wykres 3. Powody przyznania pomocy społecznej w 2015 roku w gminie Łochów	16
Wykres 4. Przestępstwa stwierdzone (oszacowane) na terenie gminy Łochów w latach 2012-2014..	19
Wykres 5. Frekwencja w wyborach w 2014 i 2015 roku - średnia dla gminy Łochów	26
Wykres 6. Zmiana liczby podmiotów gospodarki narodowej w gminie w Łochów w latach 2010-2015	28
Wykres 7. Liczba pracujących w gminie Łochów w latach 2010-2014 według płci.....	31
Wykres 8. Przeciętne wynagrodzenie brutto w gminie Łochów oraz w województwie mazowieckim w latach 2010-2014.....	31
Wykres 9. Struktura użytków rolnych w gminie Łochów w 2014 roku	35
Wykres 10. Wymiary komplementarności	107

